

անհաւասար արժէքով հաղորդում մ'ըն
է, երբեմն շատ հետաքրքրական, երբեմն
այնպէս հակահակալը :

Քաղաքաբնիկ, Նոյեմբեր 19-ի խնդիր
Բարձրագույն դ. առկնի հնչող, սակայն ինքն-
բավան աղանալանաբանները, երապակի
կերպարան, աստուածային երկու տառային
նշանակաբանություն լույսին առնել։ Միայն հե-
տադրարարական հարգարդի մը - գրեթե
եղբայր հայերու համար։ Վիճարկաններ
կը ճանաչանային երեք Բրտնապանիկ որոշ
հարգարդիներ այնպէս ալ կարգուր է, ե-
րբեք լայնարդ մը։ Անկէ ինչպէս։ Բա-
նաւան աստուածային, բաւական երկու-
տային, որ որ կատարուի Բրտնապանիկ մը
կը խոսէ։ Երբ հարգարդներն Բարձրագույն
հարգարդները, երբեք լայնարդ չա-
նալանալանները, չարա որոշ Կախան -
մարդկային, կերպարանները, Կախան -
մարդկային, որ որ զերեկոյն ու ժամանակ
նշանակուի ու կը խոսէ, այլևս առկայ ու կը
խոսէ։ Մէկ խոսքով «Երապակիանա-
նալան», լայն աստուծոյ երկրի է որ մա-
նաւանի է 99 տակաւ, բայց ինչպէս
նշանակուի ու հարգարդին պատուարկանները
Կախանները ինչ ձգով է, այն երանքի
նշանի երբ Մարտիկան Բնական հանարպե-
տանիկն Նշանակ, լայնարդան տակաւ
հարգարդին եւ զեռ ինչեւ, ինչեւ ու-
րաւ...

Այսօրյա ԱՅՏԻՄ Ինտել պիտի բռնի
պատկանելիքը երկրից անպատկանելի-
ության ինքնամոխիւրէն: Այժմ ետքիցից այդ
պատկանելիքիցման կըտեստադրուի իր
սիրելի ու թիմորի ի վարպետ ան-
գղանդական երազպանականաց Բուրգի-
նիստը - գնորդ է ընդունել Բուրգիւն
նիւթիցն ինչէն Զրաշտանդիւնի կը-
րուի: Յիք յայտնուիցան այդ անպա-
տկանելիքից, ամառայն մին այն պատ-
ճառաբանութեամբ ու իրենց աղքէն
կարգը հաճախաւորութիւն ու կիսիւ աղքէն
50 տարի է ի վեր ժամանակի դիմանելի
անպատկանելիութիւնն է, այլ ոչ ոք: Ի՞նչ
կարողաւ երկուն Բուրգիւն արժամատկան
կարողաւ անպատկանելիան ի վեր կիսիւ ետեւի
Զրաշտան ամառ պատկանելիք թուր ձե-
ռանքանքով...:

[illegible][illegible]

Գիտական - Այժմեական

ԱՅՆՇԹԱՅՆԻ ՏԵՍՈՒԹԻՒՆԸ
ՄԻՇՏ ԱՆԽԱԽՏ

[illegible]

ԳԻՆԻՒՆ ՆՊԱՍՏԱԿՈՐ ԱԶԴԵՑՈՒԹԻՒՆԸ
ՄԱՐԴԿԱՅԻՆ ԱՌՈՂՋՈՒԹԵԱՆ ՎՐԱՅ

Եթէ ընդհանուր առմամբ ողբիլի ըմպելիքներու չափազանցուած սպառումին առողջութեան վրայ գործած աւերնիւթը ծնօթէ եւ դաբեւէ ի վեր, գինիին չափաւոր սպառումին առողջարար գեները առասնեակ մը տարբերութիւն ի վեր չոյնքան ընդունուած իրողութիւն դարձած է :

[illegible]

Գալով այս բարեբախտ աղքեցուներն իսկական պատմաբան, ստեղծագույն է որոնում 2-ին 3 րամակի գտնիքի պատմությունը, ընթացքը, սրբաբաղկալի մարտերը, վառեղներ 20-ին 30 տարեկողը կը հնոսացնէ : Թէ ինչո՞ւ . . . Նախ անոր համար որ աղտոյի ինքնին դոյրը-բոյրը որ պարկուշ է . . . լիտոյ, արեան լաւորակ թրեւհեթորէ շանալը կ'ապայցնէ եւ վերջոյնէս, մանաւանդ արեան երակ-ներու, ներքին մակերեսը վայրայ լիթալոյմիք արդեւ կը գտնուայ : Եւ պատարագն է նաեւ որ աղքեց անձերը . . .

[illegible]

Հոս կը վերջացնենք հաղորդումին նը-

մօտ օրրուան նոյնիսկ 3-էն 4 բաժակ կար
միր զինիի սպառումը Այնճաթքի հի
ւանդութիւնը կը կանխէ :

Ինչպե՞ս նրան արագ օգտակար կը կր-
կառուէ: Ուրիշ եւ առաջ Հնադարային
բը կը լինէինք որ՝ անոր արտաբեր-
ման արեւոյ ունի լիպակալակ, ճակա-
նային եւ ընկերային ընդհանուր համա-
կարգին հետ եւ, այս լիպակը արդէ չի
ունի նպաստողը՝ կրնայ պայտ առողջ-
ման: Արտահանողը, զինքն կը բա-
ղարկողներն իջ կը արտադրանքի հետե-
սան երկը ինքե՞ր. մեանները, անը-
նդան կը արտա- գոյն առաւ, չի թողա-
ր արդարութիւնը եւ չի թողնուինք ո-
րոնք միասնաբար հետեւանք բարեկ-
արդեանքներին կը գործեն. կարելի
ընթացիկ, արեւն իրենմանին զիս դը-
նի, կրկնմանը, սխառ եւ ջղային դը-
րութիւնը կազդուրէ:

Հափառակ վերելք չկալում էր բարձրեցնել տղերքներին, երբեք պէտք էլ մտք հնուցեցնել Հափառացիքում սպառույթ կալանեմը: Ամէն տարի երբիկանալի սիրուէին, ուղեղայուն արիւնհամուսնիս արտի կաթուածէն 23-000 հոգիի մա կարճառատութի: Անոցն պէտք էլ աւելցնել ինքնաշարքի մաշաւոյ արքանեմը: Ժէկ երբորբիք ժէկ աւելցնել ունեցաւ տղերքներին, երբեք պէտք էլ մտք հնուցեցնել Հափառացիքում սպառույթ կալանեմը:

Ուրեմն զգո՞յ՛ք ըլլալ եւ չափաւորապէ՛ս սպառել գէնին, որպէ՛սպի կարելի ըլլա՛ւ չահագործել իր բարերար գէրը:

ԱՌՈՂՋԱՊԱՀԱԿԱՆ
ՍՈՎՈՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐՈՒ ՄԷՋ
ԱՐՁԱՆԱԳՐՈՒԱԾ
ՀԻՄՆԱԿԱՆ ԶԱՐԳԱՅՈՒՄՆԵՐ

Գիտական ծածոթութիւններու վերա-
նորոգումը այս վերին 20 - 30 տարինե-
րու ընթացքին բժշկական գաստն կը
յանձնարարէ վերաքննել ստորաբար կը
բարիքն եղանակները, նորիկ Հիմնա-
կաթորէ փոխել զանոնք: Ահաւորիկ ա-
նոնցմէ մի քանիս:

Ծննդաբերութիւն —
Անգարիէն միջամտութեւէ մը յետոյ,
բնական համրով ծննդաբերութիւնը
կարելի դառնաւ:

Մինչև վերջերս զորապետը հորի-
զոնական հեղինակ փոխարին այսուհետև
դր հեղինակություն ուղղաթանգաց ճառասե-
ր առկա լինելով է և արդանդիկ խլովով
կը կանխել: Անգամ մը անգարիկին եմ-
թափուտած կին մը լավագույն կերպ յու-
սայ ընտանիքում ծննդաբերություն: Այսու-
հանդերձ հարկադր է ունենալ լավագույն
մարմնական լավագույն փնտրել, այսինք-
նական լայնքով հոն, զուտը զեղյա-
տած զիբաթաբույժ մօր արդանդին միջ-
և այլն:

Բոլորի կռիվն զարթոնք –
 կարելի է ոտիկ ելլել ֆանի մը օրէն
 Փոխանակ միջնակ վերջնոր կիրարկը-
 ւած եղանակին որ կը պարտադրէր մի-
 րաւոր անդամը դաժնի մէջ պաշէն երկար

[illegible]

U. 9.

ժամանակ եւ այսպէսով արդիւն չանդի-
նաւով շարուն. ինքեպէս պատմաւորով ե-
րաւակաւորի վառար, այսոր իմ կերպ-
ր-կուր. սուսակ եւ ամբարանաւոր (attelle)
որ ստիկ ինքեպէս ոտքի կանգ կարողա-
ցանկուր. սիւնեւորի ստան ինքեպէս յարա-
մարտ պարտ ձգելով. իկս գործողու-
թիւնը կարողանի չհարմարել շարուն.
դիւրեմիւնը չափէ թանի իմ օրէն. իկ-
սանաւորիւմ, ձգանքներու (ligament)
սպիտակուրը կերեմն թանի իմ շարքի
կարող պահանջի, սակայն զանգն պատ-
ճառած կարծիքով. ինքեպէս ըլլաւով անհե-
տաքան եւ:

Վիրահատական գործողություններ մը
առաջ ամիլելը այսուհետեւ հարկաւոր
չէ

Հոխտաւի աշխարհ գործողութեան զեւրաւակն ընդհանրացնէ կիրարկումին, յայտը մագլթեալի իւրանիքը եւ նախործարկութիւն : Այս վերջինները շատ աւելի առողջապահական են, ապահով ընոթի կը ինքնապահանջ, որուն առջիւղը որ աճիկն կրնայ մակերեսային սիւրբութեան զգաւանդ գտնաւոր զորն փափուկ առողջութեան տէր կըստ տարեկ անձերու ինտ քորթաւորմանը կրնան յաւաքացեկ լինաւ որ կը բարդացնէ վերահասական գործողութեան ընթացքը :

Փողացու (Ամիրն)
Անթիպոլիսիցներու գործածութիւնը

1990

Կաղապարները բովանդատվում են մաս: Օրինելով
փոխադարձ կադրաներից 20 ստորերը մի-
այն անխիղիղությունը զարմանալով կար-
գարանակ: Այս անկողից զործածություն
դրև առանձին ձայնատակով բովելը այ-
սօր իր տրամադրությունն առև ունի ար-
տաճանալովի զործական է և արդյ-
վորով կարանի դր ու կր կալանայ հի-
ւանդին նշխելները պատճառն խղզանակով
մի քանակում է՛վ, այսպիսով ստուգելով
սրիքը ունիներն ներկայությունը:

Մէջքի ցաւ –
Շուտով կարելի է ֆիզիքական
աշխուժութիւն ձեռք ձգել

Ի բացառեալ սաստիկ բնոյթ ունեցող պարագայերու մէջիւր եւ կամ կտակելի զգալ տառապող անձ մը պէտք է յար- տահանու տնիւնոյն մէջ անպէտք զգահի երկր Ժամանակ, այլ ընդհանրապէս, խորտակող զգալ որդեակի ինք որդեակի յարմարաւորէ Փիլիքեղանի աշխտու- թիւն եւ օր առաջ ընկերիք եւ յախտու- թիւն: Ասիկա յաւաքսի մէկըրդ կը եւ- կատարի պարագայն չամար տառապող զգահին դէմ որ շառաւազի է ջրահի շա- րտահանական բնոյթ սաստիկն:

Նորածիններու յանկարծական մահը –
պատկեցնել կռնակի վրայ և ոչ թէ փոքի

Ֆրանսայի մէջ 1994-էն ի վեր յանձնարարուած ի մանկեկոյն պատկերներ կորուստի միայն չի փերնակաւանդէ շրտաբնի փորն ի վար զերթէն որ նորածնինն մասունքն պատճառ իրկայ գտանայ: Այս միջոցաւորը թուիք իրեացին պատուած մէն մանչւոս տոկոսը զգալիորէն նուազեցուած է: Խորմանակն զերթն այլ իր կարգին աղփրուած է, որտաւ ըլլալով որ մանկեկոն կրնայ թուիք իրեացին շարժելով իր փորն միայն ի իշխայ:

Դեղերի բուժատրուք —
ստամոքսի լուացումը միշտ
անհրաժեշտ է

Մինչև ութնամսեան թուականները, զեղերէն թուաշուրտը որ պարզապէս դէ-մէկ տասորէն թուաշուրտէն սրբեմնա-կան է: Այն ցործող-Քիւնցի կը զգու-ն էրէն ինքեան կայած է շատ ցորտը, թուաշուրտ թուաշուրտ Քիւնցի էր, մէկ ժամ-էն կտանէ ժամանակամիջոցի ու մէկ: Իսկ տարրեր պարզականը, ժամանակը, պարզական, ցործած անկախէն կը ցործանէ որ Քիւնցա՛նք՛ն արագ ար-տաշուրտը կըլլած նիւթերն, թանկան ճամբարները: Իսկ զայն պնդեցողութե-րը՝ ինքեան, այս ինքեաններուն զմէկ արդէն զնկարմ (antidote) գրգռեմէն ունի:

Քաղեզ՝ Ս. Շիրիք

**MAISON ARMENIENNE
DE LA JEUNESSE
ET DE LA CULTURE
MARSEILLE**

12-14, rue Saint-Bazile

le Lundi 8 Décembre à 19 heures

GARBIS APRIKIAN

présentera le dernier CD
de la Chorale SIPAN-KOMITAS
dont il assure la direction depuis 1953

Audition d'extraits avec, en autres,
NANOR, l'œuvre marquante de Par-
segh Ganatchian qui vous replongera
dans l'ambiance des pèlerinages tra-
ditionnels vers Soup Garabed dans
les environs de Mouch.

**Centre Culturel
SAINT MESROB
à PARIS**

Le jeudi 4 décembre à 20h45

REINE CIOULACHTJIAN
auteur de deux magnifiques volumes
« Et les mots pour héritage »
présentera son dernier ouvrage

**Contes arméniens
inédits**

10 bis, rue Thouin, Paris 5^e
Métro: Cardinal Lemoine - Monge
RER: Luxembourg

Vente du livre —
Signature —
Cocktail

(Երբ. Ա. Էշեմ)

զինա գրված, գրառարարած էր Բա-
նայ անգլիկոսի պատմական ամբարի
էջերը, Տէրական Մեծորիայի առջև:
Դատարարումն ընթացքն, թուով էր
Մուսոյի ճեղքադրու օրէնքները: Ճի-
շի, ընդհանրապէս ծանօթ է որպէս ժա-
ռանդորդը Փաշայա զարշակարդի:

ԵՆԴՈՎԱԾԱՆ ՄԻՈՒԹԵԱՆ մէջ կը բնե-
կեւոյ համար, 2004 Յուլիանի, շունքը,
կատունքը և այլ կենդանիներ պարտի
անցադէր զը ունենայ: Մենք — Բրիտա-
նիա, Երբանոս և Շուէտ աւելի խելա
քննաբնիներու պիտի դիմեն:

ԱԶՂԱՅԻՆ ժՈՂՈՎԻ նախագահը՝ Ժան-
Լուի Տըպլէ քուրդը բարձրացուցած է ի-
մաճիկը գրկուած փաստաթուղթի մը հա-
մար, որը նախկինում չէր տեսնուէ: Այդ
փաստաթուղթը, կ'ընկերկէ Հրեաներու
շանքեւնոյթ կայսրութիւնը որոնց զգէմ
ստորաւանդիւնն ալ այն է որ ամէն
տեղ են:

ՊՈՍՈՅ Էրկու. սինակիին զգէմ գոր-
ծուած արարքներուն աղքատուած երկու
կարեւոր ձեռնարկաւորներն կատարուած
է: Ասանկը կը վերաբերէ Ե. Փորտի որ
կազմակերպչական կարեւոր ուղիստանք
ապրած է, երկրորդը՝ արարքներուն հիւ-
նականը՝ նախաձեռն արարքիցի գործա-
րարի մը: Ե. Փորտա ձեռնարկուած է
կըր ինքնութեան կեցծ թուղթերով կը
փորձէր Իրան ժողովի: Երկուրն ալ փո-
խարուած են Պոլիս:

ՄՈՒԹԱԾ 22 կապակեղծներ յանձնուէ
Բուրճիայ, որոնք կ'ընան կայ ունեցած
ընայ Նոյեմբեր 15-ի և 20-ի Պոլսոյ ու-
րախոյններուն հետ:

ԱՆԳՈՒՄ քաղաքական ապստամբ շնոր-
հած է չէլէն պատմախառնուած մը, հա-
կառակ Մազուաշի պատմախոյններուն
Ներքին նախարարիները յայտարարած
է որ Անուան Զախաշ. Կապուտի այդ ա-
պստամբն, որովհետև անպիտան էր-
թառնութիւնները կը խորհէր որ ինք վե-
րադարձանք կ'ընայ շարքարարի ենթա-
րարի: Մազուաշ կ'ուզէր որ իրեն յան-
նուէ:

INFORMATIONS ARTISTIQUES

**CONCERT DE MUSIQUE
CLASSIQUE**

à l'occasion du 15ème anniversaire
du tremblement de terre en Arménie

Dimanche 7 Décembre à 18 heures

Palais des Congrès Acropolis
Salle Athena, NICE

Imprimé sur les Presses
du Journal «HARATCH»
83, rue d'Hauteville, 75010 Paris
Siret: 571 027 317 000 15
Commission Paritaire: N° 55935

ԳՐԱԴԱԿԱՆԻԷ

Ճրագոտայ կապուտ կաշի Ապրիկի
էջին Բեզանդ ժամանակը զորակա-
րութեամբ ստացած է հետեւեալ նուէր-
ները Նոյեմբեր 15-ի հոգեմաշի առթիւ:

Տէրի Մարի Եանձնիրեն 25 եւրո, Տի-
կէն Մարի — Լուի Բովճանդեան, Տի-
կէն Լուի Բովճանդեան, Տիկէն Սեպ Փա-
ղաքեան, Օր. Պէրէրա Միքսեան, Օր.
Զեյնալ, Տիկէն Մարի Բաղդոսեան,
Ուր, Տիկէն Ֆիլի Ալիսեան, Տիկէն
Տըրկ Բոնապիլեան, Տիկէն Անի Բով-
ճանդեան, Պր. Տիգրան Եանձնիրեն, Օր.
Յոյկ Մառիլեան 30-ական եւրո:

(Վերջ)

VIENT DE PARAITRE

**Le nouveau CD
de SIPAN-KOMITAS**

Référence ER 200019

150 participants avec orchestre
symphonique

Solistes : Anna MAILIAN (mezzo) — Armand ARAPIAN (baryton)

Œuvres inédites de GARBIS APRIKIAN

LAMENTO — PETITE SUITE NUPCIALE
MOUTN ER — NANOR
DIVERTIMENTO
(Livret en trois langues)

Points de vente :

- M.C.A. PARIS : 17, rue Bleue, 75009 PARIS — Tél. : 01 48 24 63 89
- M.C.A. ALFORTVILLE : 9, rue de Madrid, 94140 ALFORTVILLE —
Tél. : 01 43 76 55 89
- U.G.A.B. PARIS : 118, rue de Courcelles, 75017 PARIS —
Tél. : 01 42 27 12 26
- EDIPOP : Tél. : 01 45 17 23 22
- M.C.A. DECINES : 15, rue du 24 Avril 1915, 69150 DECINES —
Tél. : 04 78 49 42 97
- M.C.A. VILLEURBANNE
- RADIO-ARMENIE DECINES : Tél. : 04 78 49 52 74
- M.A.J.C. MARSEILLE : Tél. : 04 91 50 15 09
- FNAC
- VIRGIN
- Auprès des membres de la Chorale SIPAN-KOMITAS
- Par téléphone : M. René MARTAYAN : Tél. : 06 09 67 58 21

Le Samedi 6 Décembre à 20h30
en l'église Saint-Michel de Marseille

CONCERT

à l'occasion du 25e anniversaire
du Chœur Arménien de Marseille

SAHAK-MESROP

accompagné dans sa première partie
par l'Orchestre de Chambre
KHATCHADRIAN

Direction

Khatchig YILMAZIAN

au piano : Juliette YILMAZIAN

Solistes : N. ABRAHAMIAN,

V. ABRAHAMIAN,

A. YILMAZIAN,

M. AMIRKHANIAN,

A. MINASSIAN,

A. KHOUDATIAN

première de l'œuvre

« NANOR »

Ganatchian - Aprikian

en présence de M. & Mme Aprikian

Réservation

au Centre Culturel Sahak-Mesrop

Tél. : 04 91 77 84 70

P.A.F. : 25 Euros
20 Euros

MAISON DE LA CULTURE ARMENIENNE
D'ALFORTVILLE

RENCONTRE
avec

REINE CIOULACHTJIAN
venue tout spécialement
de Marseille

pour la présentation de ses ouvrages
**CONTES ET LEGENDES
D'ARMENIE**

Un conte de Noël : le N° 13

Vendredi 5 Décembre à 20 heures 45

L'auteur dédicacera ses livres

9, rue de Madrid — 94140 Alfortville
tél. : 01 43 76 55 89 - fax : 01 43 78 66 64
e-mail : mca.alfo@wanadoo.fr

**CROIX BLEUE
DES ARMÉNIENS
DE FRANCE**

Section

ISSY-LES-MOULINEAUX

Rencontre

avec les jeunes talents
arméniens

Avec :
LES RUSTY PLATES — LES JEUNES DE
LA TROUPE NAREK DOURIAN — LA
TROUPE DE DANSE YERAZ

animée par l'humoriste GAB

LE 6 DECEMBRE à 20 heures 30

au PACI d'Issy-les-Moulineaux

25, avenue Victor Cresson

Réservations :

Tél. : 01 47 36 18 09 / 01 40 95 87 33

ԸՆԾԱՆԵԿԱՆ

ՁԻՒՆԱԳՆՈՑՈՒԹԻՒՆ

Կապուտ կաշի Փաղիկ Ա. Բաղդոսեան
ժամանակի ընկերակիցները քաղաքի
այն ունի ապուստ չէր ձեռնարկէր
այս տարի ևս կը վերադառնար ընթա-
նակա ժամագրաւորիւն մը գէտի
Փոթիկին (Բիւստ) կապուէ:

ՓԵՏՐՈՒՄ 22-ի 29

Եկէք ընտանեկով և բարեկամներով:

Արձաւարուէք —

Արար — 01 39 83 71 19

Ալիս — 01 42 93 03 56

ՆՕԹՕ

Կապուտ կաշի Պոստիկ Նալիկ ժամա-
նակի Լուիս, Դեկտեմբեր 7, ժամ 15-ին
Եկեղեցւոյ սրահ:

**Grande Braderie
de Noël**

DONNEZ UN SENS A VOS CADEAUX

Les samedi 6 et dimanche 7 décembre
de 10 heures à 20 heures sans interruption

ARTISANAT D'ARMENIE :

poterie, objets de bois sculptés, bijoux, broderie,
tapisserie, instruments de musique, khatchkar...

livres, philatélie arménienne, épicerie fine arménienne
brocante, cadeaux...

- ♦ Bar
- ♦ Restaurant
- ♦ Tombola

Pour la poursuite des activités

de CHENE

en Arménie, en Artsakh

et à Djavakhi

au Collège SAMUEL-MOORAT

26, rue Troyon, 92310 Sèvres

Métro: Pont de Sèvres — Parking assuré —

Ի ՏԻՄԱՍԿ

Ամառի և Անտի Տեր — Միասնական 100
 եւրո և չորսիս Եվրոյի Կարգի և
 խաղաղ ինքնակա մասնաւոր առիթ,
 իսկ և իրաւական Արարիչ Ժողովի
 Հրահի և Մարտիի Տրեքի:

ՅԱԿԱՅԻՆԻՆ

Ե Ի

ԵՆՈՐՀԱՅԻՆԻՆ

Պրահայի Կարգի և խաղաղ խաղի և
 ինքնակա մասնաւոր իր խաղ ցուցա-
 ցող Վարդանանի իր աւանդին, զա-
 ւակներուն, Եւրոյի, Եւրոյի, Արարիչ
 և ինքնակա խաղի արարչական ի-
 ռենց Զոր, մեծ Զոր Միքիմա Վարդա-
 նանի մասնաւոր առիթ:

Եւրոյի արարչական Կարգի և խաղի և
 ինքնակա մասնաւոր առաջած է Տեր և
 Տերի Արարչական Մասնաւոր 30 եւրո, Տեր
 և Տերի Արարչական Մասնաւոր 40 եւրո:
 Եւրոյի արարչական առաջած է իսկ
 Տեր և Տերի ինքնակա խաղի 80 եւրո:

CROIX BLEUE
DES ARMÉNIENS
DE FRANCESection
ISSY-LES-MOULINEAUXRencontre
avec les jeunes talents
arméniens

Avec :
 LES RUSTY PLATES — LES JEUNES DE
 LA TROUPE NAREK DOURIAN — LA
 TROUPE DE DANSE YERAZ
 animée par l'humoriste GAB
 LE 6 DECEMBRE à 20 heures 30
 au PACI d'Issy-les-Moulineaux
 25, avenue Victor Cresson

Réservations :

Tél. : 01 47 36 18 09 / 01 40 95 87 33

Le Samedi 6 Décembre à 20h30
en l'église Saint-Michel de Marseille

CONCERT

à l'occasion du 25e anniversaire
du Chœur Arménien de Marseille
SAHAK-MESROPaccompagné dans sa première partie
par l'Orchestre de Chambre
KHATCHADRIAN

Direction

Khatchig YILMAZIAN

au piano : Juliette YILMAZIAN

Solistes : N. ABRAHAMYAN,

V. ABRAHAMYAN,

A. YILMAZIAN,

M. AMIRKHANIAN,

A. MINASSIAN

A. KHOUDATIAN

première de l'œuvre

« N A N O R »

Ganatchian - Aprikian

en présence de M. & Mme Aprikian

Réservation

au Centre Culturel Sahak-Mesrop

Tél. : 04 91 77 84 70

P.A.F. : 25 Euros
20 EurosMAISON ARMÉNIENNE
DE LA JEUNESSE
ET DE LA CULTURE
MARSEILLE

12-14, rue Saint-Bazile

le Lundi 8 Décembre à 19 heures

GARBIS APIRIKIAN

présentera le dernier CD
de la Chorale SIPAN-KOMITAS
dont il assure la direction depuis 1993Audition d'extraits avec, en autres,
NANOR, l'œuvre marquante de Pa-
sagh Ganatchian qui vous replongera
dans l'ambiance des pèlerinages tra-
ditionnels vers Sourp Garabed dans
les environs de Mouch.MAISON DE LA CULTURE ARMÉNIENNE
D'ALFORTVILLE

RENCONTRE

avec

REINE CIOULACHTJIAN

venue tout spécialement

de Marseille

pour la présentation de ses ouvrages

CONTES ET LEGENDES

D'ARMÉNIE

Un conte de Noël : le N° 13

Vendredi 5 Décembre à 20 heures 45

L'auteur dédicacera ses livres

9, rue de Madrid — 94140 Alfortville
tél: 01.43.76.55.89 - fax: 01.43.78.66.64
e-mail: mce.alfo@wanadoo.fr

**MEILLEUR CADEAU
POUR LES FÊTES**

c'est le
**MANUEL D'ARMÉNIEN
OCCIDENTAL**
 POUR LES NON-ARMÉNIOPHONES
 de
 Mme Hilda KALFAYAN-PANOSSIAN

Une méthode audiovisuelle,
 novatrice et radicale
 pour apprendre à parler, lire et écrire
 l'arménien chez soi, en 50 heures!

► faites-en cadeau à vos enfants et
 petits-enfants qui vont présenter
 l'arménien au BAC;

► faites-en cadeau à vos amis franco-
 phones qui veulent apprendre l'ar-
 ménien.

3 volumes en couleur + 1 coffret de
 4 cassettes audio comprenant
 2 heures d'enregistrement
 pour 95 euros
 (frais d'expédition compris).

Contactez :
 l'Association MACHTOTZ
 Pour la Défense de la Langue
 Arménienne
 Tél. : 01. 47. 50. 97. 51.

**Centre Culturel
SAINT MESROP**

**EXPOSITION-VENTE
DE TAPIS ARMÉNIENS**
 CONTEMPORAINS
 DES ATELIERS HEMAG'S

Du Vendredi 5
 au Dimanche 14 Décembre,
 tous les jours de 17h à 20h

Des œuvres d'artistes
 et d'artistes arméniens,
 réalisées en Arménie.

Vernissage
 le Vendredi 5 Décembre de 19h à 21h

10 bis, rue Thouin, Paris 5^e
 Métro: Cardinal Lemoine - Monge
 RER: Luxembourg

— Entrée libre — Cocktail —

Imprimé sur les Presses
 du Journal «HARATCH»
 83, rue d'Hauteville, 75010 Paris
 Siret: 571 027 317 000 15
 Commission Paritaire: N° 55935

REGION MARSEILLE
organise le

Réveillon

de la

Saint Sylvestre

31 décembre à 20 heures 30

Soirée exceptionnelle
animée par l'Orchestre MASSISRepas gastronomique
(vin et champagne compris)
Ambiance arménienne — Cotillons

P.A.F. : 120 Euros

Dans les Salons de la Boiserie
2, rue Gaston de Flotte — Marseille 12^e
(parking surveillé)Renseignements et inscriptions
avec règlement au nom de la C.B.A.F.:
☎ 04 91 93 53 59 / 04 91 87 49 54
06 24 34 53 71

Լ Օ Թ Օ

Կարգի և խաղի Գոմի և խաղի մասնա-
ճիւղի Եւրոյի, Եւրոյի Եւրոյի Եւրոյի Եւրոյի
և ինքնակա խաղի:ԸՆԾԱՆԵԿԱՆ
ԶԻՆԱԿԱՆԱՅԻՆԻՆ

Կարգի և խաղի Գոմի և խաղի մասնա-
ճիւղի Եւրոյի, Եւրոյի Եւրոյի Եւրոյի Եւրոյի
և ինքնակա խաղի:

Փետրուար 23-ին 29
 եւրոյի ինքնակա խաղի արարչական:

Արարչական խաղի —
 Արարչական խաղի — 01 39 83 71 19
 Արարչական խաղի — 01 42 93 03 56

Séjour d'hiver

La Croix Bleue des Arméniens de
 France organise un séjour d'hiver à Bel-
 fontaine (Jura) du 14 au 21 février
 pour les enfants nés entre le 1er janvier
 1989 et le 31 décembre 1995.

Renseignements et Inscriptions :
 C.B.A.F. — Conseil d'Administration
 1709, rue Bleue, 75009 Paris
 Tél. : 01 53 34 18 18.

Nombre de places limité.

Date limite d'inscription :
 15 janvier (à respecter impérativement).

ԼՂԱՍԻ ՈՒՆԵՐԱԼ

ՓԻԼԻՉ

Կարգի և խաղի մասնաւոր:

Մանկական Օրը

Կիրակի, Եւրոյի 25, Ժամը 14-էն 17

Salle Rossini
6, rue Drouot, 75009 ParisGrande Braderie
de Noël

DONNEZ UN SENS A VOS CADEAUX

Les samedi 6 et dimanche 7 décembre
de 10 heures à 20 heures sans interruption

ARTISANAT D'ARMÉNIE :

poterie, objets de bois sculptés, bijoux, broderie,
tapisserie, instruments de musique, khatchkar...livres, philatélie arménienne, épicerie fine arménienne
brocante, cadeaux...

- ♦ Bar
- ♦ Restaurant
- ♦ Tombola

Pour la poursuite des activités

de CHENE

en Arménie, en Artsakh

et à Djavakhk

au Collège SAMUEL-MOORAT

26, rue Troyon, 92310 Sèvres

Métro: Pont de Sèvres — Parking assuré —

72e ANNIVERSAIRE DE LA CONSECRATION
DE LA CATHÉDRALE APOSTOLIQUE ARMÉNIENNE DE MARSEILLE

Du 12 au 21 Décembre

EXPOSITION d'objets d'art en porcelaine

par Hagop ANTREASSIAN (Jérusalem)

•Salle V. Bozadjian• du Centre Culturel Sahak-Mesrop

Entrée libre

(Եսթ. Ա. Երեմ)

Ձիւն էլ - Աղայի Պէն Ալիէ հետ խառն-
գութեան ասան. Բրդհանուր մեղով, Ժ-
Շերքը, որ Գոլիէն Փառլըի մեկնումէն
հետ կը հասնէր զոսէ Թուշուլի արմա-
նաբուն յառաջդիմութենէն, Նոյիսի
մարտիային կրտսէր գնանի վրայ: Մա-
նուէն ասուիկն մը ընթացքով յայտարար
է, ը - Վարդապետի կրտսէրներու
առաջինը է ուսուի, ինքնուրէն, հարկ
կըսող դասախոսութիւնը ստանալու և
Թուրքիայէն ունենալ, այս գնանի վրայ,
Թուրքիայ յառաջդիմութեան մէջ է, քաղ-
դասամբ բազմաթիւ այլ երկիրներու:

ՄԻԱՅԵԱՆ - ՆԱՄԱԳԻՆԵՐՈՒ Պաշտ-
պանութեան նախարարը Տոնաւոր իրմա-
նութեան, Պրեմիէի մէջ, զրոյց ունեցան
և երրորդացի լրագրողներու հետ, որոնք
կարգէն ձեռնարկէին, Շառլ Լամպրու-
քիին: Նախարարը փորձած է բացատրել
և արդարեայ Սերճանքը - Սերճիկի
ամերիկեան քաղաքականութիւնը: Իրազի
մէջ, կրտսէ, ինչ որ կարեւոր է Պուշի
համար ընկէ՞լ ինչ որ արդար է: Գրե-
նդին որ իր զորքը գոյուար է, Կարապետ
Պաշտպանի զին չուզեր յաղաղ ևս նուէրներ
բաշխել մարդիկը երկրանի զարմանալու
համար: Ձեր ակնարկը որ Եւրոպա կամ
այլուր միաժամութեան ըլլալ իր չուզէ:
Նոյնն է պարագայ Գորնիէին հետ: Եւր-
ոպացուներն մէջ, շատ զոսէ և Իրազի
տարածած աշխատանքին և լրագրողի,
Ինչպէս զրոսէ էր ամերիկեան ձեռնարկը
ճիշդապէս որ Ժրմանա իրաւունք ունի:

ԱՄԵՐԻԿԱՅԻ Վարդապետ Ռուշ Խա-
ղապետ Մոսկուայէ մէջ յայտարարած է
Թէ Իրեւն անկախ հանրապետութիւն են
և նպաստի չունին Վրաստանի կազմին
մէջ մտնելու: Ան ասելուցստէ Թէ նր-
ման կեցումը ունի Հայաստանին Օսէ-
թիայի ղեկավարութիւնն ալ:

ԲՈՐԻՍ ԲԵՐԵՋՈՎՍԿԻ, որու դէմ Ռու-
սաստան մերթապարտան միջազգային հը-
րմանապետը մը հանած է, արդոյ այնչե-
լութիւն մը կատարած է Թիֆլիս, Դիկ-
տաները Զ-ի զինքը: Ռուսաստան հրա-
ւիրած է Վրաստանի ղեկավար որպէս
քաղաքականութեան տալ: Վրաստանի մէջ
քանիքներ յայտարարած է որ, ան չէ հե-
տապիւրած Վրաստանի մէջ և ասանա-
նապահները զինք մերթապետը որեւէ
պատճառ չունին: Բեռլինի մէջ Լոնտոն
կ'ապրէ: Դիկտաները Զ-ին, պայքարած մը
պատճառ է Թիֆլիսի ազգային հնա-
նախիկ կեդրոնաւորին, քանի, զոսէ
վրայ: Նոյն ասան, Ռուսաստանի ղեկավար
նը հարցաբար մը կու տար, չէրքին մէջ:

ՀՌՈՄ հաւաքուած 22 եպիսկոպոսներ
Բարեկրի պատրիարք ընտրած են (զգուշ
կարողիկէներու հոգեւոր պիտ) Պաղ-
տատի մէջ եպիսկոպոսը՝ Խմանուէլ -
Բարեկ Տէլլի, 76 տարեկան, յաջորդելու
համար Ռաֆայէլ Ա.ի, մեծած Յուրիկին:
Նոր պատրիարքը Բարեկ Գ. անունը կը
կրէ այլեւս:

ՀԱՅԿԱԿԱՆ
ՀԱՅԱՍ

ԱՐԲԵՆՓՐԵՍ.
(Դիկտաների 4)
ՆՈՐ ԿՈՒՍԱԿՅՈՒԹԻՒՆ

Շնոր ժամանակները կուսակցութիւնը
որ ԴԴ Ժամանակներով զուարթած է իր
հինապետը համապատասխան, նախապա-
նըստ է Արամ Կարապետները: Ան ըսած
է Թէ նորաստեղծ կուսակցութեան նպա-
տիւնն է նպաստել երկրին մէջ Ժողովրդ-
ը գաղափարական հոյակապութիւն, ազատական
անտեսութեան վարդապետ:

ԵՆՈՐՀԱՍԿԱԼԻԷ
Պրմանաւոր Կապուրտ Նաչի Ալիֆորլիի
էլէն Բիւզանդ մասնաճիւղը շարժապա-
րտարար ստացած է Տիֆլիս Անէթ Յով-
նանանէ 50 Եւրո իր Բրանս Արիտասկիի
ձեռնարկին ուղարկ առթիւ:

ՅԻՇՈՏԱԿԻ ՕՐ
ԳԻՒՄՐԻԻ ԵՐԿՐԱՇԱՐԻՒՆ
Այս առթիւ, Կիբակի, Դիկտաներ Դ-ին,
Ի Ժամու Սրբոյ պատարարին, Հայաս-
տանաց թուր կեկեղեցիներուն մէջ հո-
ղանդապէս կը կատարուի երկրաշարժի
զոհներուն համար, նոյն ասան ազգիկ
յարուխան շունչը հաստոյ զորքը-
ման:
Կը հրաւիրուինք մտնել, այդ օր, ան-
պայման եկեղեցի ըլլալ և հարգալից
դառնալ մեր քաղաքացիութիւններուն:

ԴԻՒՆ
ԿՈՍՊՈԼԻԿՈՍՈՒՆԻ
ՊԱՏՈՒԹԻՒՆԻՒԹԵԱՆ

Փաղիկ Ս. Յովհաննէս - Սկրտէ
Մար Տաւադի
Տիֆլիսի Յանձնախումբը
մէջ կը հրաւիրէ
ԿԱՂԱՆԻ
ԱՄԱՆԴԱԿԱՆ
ԻՐ ՀԱՇԻՆ
Կիբակի, Դիկու - 21, Ժամը 13-ին
պատարարէ իւր աստիճանաշարի
նորահան Պրեմիէին պաշին մէջ
15, rue Jean-Goujon — Paris 8°
Հայկական Ամանորեայ միջնորդը:
Տեղերը ապահովուի. համար հե-
տաճարէլ հեռագիր թիւներուն
եկեղեցւոյ դիւանատունը:
01 43 59 67 03
Տիֆլիսի Յանձնախումբը
01 47 43 12 66 01 46 62 01 29
Մասնակցութեան նուէր 20 Եւրո:
Մասնակցութեան նուէր 20 Եւրո:

CROIX BLEUE
DES ARMÉNIENS
DE FRANCE
Section
ISSY-LES-MOULINEAUX
Rencontre
avec les jeunes talents
arméniens
Avec:
LES RUSTY PLATES — LES JEUNES DE
LA TROUPE NAREK DOURIAN — LA
TROUPE DE DANSE YERAZ
animée par l'humoriste GAB
LE 6 DECEMBRE à 20 heures 30
au PACI d'Issy-les-Moulineaux
25, avenue Victor Cresson
Réservations:
Tél.: 01 47 36 18 09 / 01 40 95 87 33

Ղ Օ Թ Օ
Կապուրտ Նաչի Պաշտպան Նաչի
հիւրէ Լոթոն, Դիկտաներ Դ, Ժամը 15-ին
եկեղեցւոյ պաշին:
Ամանուիլ - Սարգէլ - Կոնէս և Վիլի
է Պէլլի Սաղիկ մասնաճիւղը իրաւ մէջ
կը հրաւիրէ իր աստիճանաշարի թիւներուն
հետ, Կիբակի, Դիկտաներ 14, Ժամը
14-30-էն 18, Կապուրտը պաշին մէջ
Espace Charles Aznavour,
avenue Paul Vaillant-Couturier
Armoille-lès-Gonesse
Սոյն ըր Կապուրտ Պաշտպանի ներ-
կայանքը պարզ ապահովանքուն ևս բո-
լոր պարկերուն միջեղէն քանակը:
Ճոխ յայտարար:

MAISON ARMENIENNE
DE LA JEUNESSE
ET DE LA CULTURE
MARSEILLE
12-14, rue Saint-Bazille
le Lundi 8 Décembre à 19 heures
GARBIS APIRIKIAN
présentera le dernier CD
de la Chorale SIPAN-KOMITAS
dont il assure la direction depuis 1953
Audition d'extraits avec, en autres,
NANOR, l'œuvre marquante de Pa-
segh Ganatchian qui vous replongera
dans l'ambiance des pèlerinages tra-
ditionnels vers Sourp Garabed dans
les environs de Mouch.

ԵԿԱՏԻ ՈՒՆԵՆԱՆ
ՓՈԼՊՅՁ
Կապուրտ Նաչի մասնաճիւղերու
Մանուկներու Օրը
Կիբակի, Եռուար 25, Ժամը 14-էն 17
Salle Rossini
6, rue Drouot, 75009 Paris

Grande Braderie
de Noël
DONNEZ UN SENS A VOS CADEAUX
Le samedi 6 et dimanche 7 décembre
de 10 heures à 20 heures sans interruption
ARTISANAT D'ARMENIE:
poterie, objets de bois sculptés, bijoux, broderie,
tapisserie, instruments de musique, khatchkar...
livres, philatélie arménienne, épicerie fine arménienne
brocante, cadeaux...
♦ Bar
♦ Restaurant
♦ Tombole
Pour la poursuite des activités
de CHENE
en Arménie, en Artsakh
et à Djavakhh
CHENE
au Collège SAMUEL-MOORAT
28, rue Troyon, 92310 Sèvres
Métro: Pont de Sèvres — Parking assuré —

Le Samedi 6 Décembre à 20h30
en l'église Saint-Michel de Marseille
CONCERT
à l'occasion du 25e anniversaire
du Chœur Arménien de Marseille
SAHAK-MESROP
accompagné dans sa première partie
par l'Orchestre de Chambre
KHATCHADRIAN
Direction
Khatchig YILMAZIAN
au piano: Juliette YILMAZIAN
Solistes: N. ABRAHAMYAN,
V. ABRAHAMYAN,
A. YILMAZIAN,
M. AMIRKHANIAN,
A. MINASSIAN
A. KHOUDATIAN
première de l'œuvre
« N A N O R »
Ganatchian - Aprikian
en présence de M. & Mme Aprikian
Réservation
au Centre Culturel Sahak-Mesrop
Tél.: 04 91 77 84 70
P.A.F.: 25 Euros
20 Euros

ՀՄՀՄ-ՖՐԱՆՍ
ՀԱՇ - ՊԱՐԱՀԱՆԴԻՍ
ժամանկութեամբ
Ե Ո Վ Ս Ի Փ - Ի (Հարէպէն)
և ԿՈՒՐԻՏԱՍՆ Նապաստանի
Եսթաք, Եսթաք 10-ին
Hôtel SOFITEL
«Forum Rive Gauche»ի քաղաքին մերս
17 bis, Boulevard Saint-Jacques, 75014 PARIS
Տեղերը ապահովուի. համար հեռագիրին
01 44 05 17 77 կամ 01 43 78 57 67 Թիբուրի:

յաւուած են «Ձապածոյ երկեր»ը (1982)՝
Գարութիւն Քիւրքճեանի խմբադրու-
թեամբ. Փարիզի մէջ 1988-ին, լոյս
տեսած է «Վէհնէնի անաաղը» խմբադր-
ւոթեամբ: Գրիգոր Պլաւեանի, իսկ
1994-ին՝ երեւանի մէջ «Տեսաբանները
մարդիկ եւ եաջ» (աղմակներ):

●▶

[illegible]

Մարգարիտ Կարապետյանը պայտա-
րիչ ունի Տեղագրությունից Գրականության
բաժնի նամակների ձեռնարկում և վեբ-
լոգիկայում էլ։ Ճիշդ առաջինն է
հարցը. «Ունի խելալ ու անուր...»
Կարելի է տեսնել, որևէ կարիքի
հետևի, էլշնամանի, Մամուկ Դուխ-
անի կեղանքներում ծառ ընդդեմ
լույսի, երազի, որևէ վարդ-
արևոտի ձևերում կաշեկոթ պար-
զաների։ Էշնամանիին թվի գրեթե ո-
րևէ ձևի երազ, ոչ թե՛ վարդարկոթ
ձևի պիտի հարկադր զրեւել պա սերունդ
որդ սրբին ևս տեսնելու ճամար կը
ձեղը...»։ Իսկ Մամուկ Դուխանի կը
թերթզուցում է զիմաստք աճին ինչի՞
կարիքի, ինչի՞ պարտքի, տապալան-
ճանելի, Ճոճիկի քանաստղոշութեան
և կ'աղբի քառի՞ քանի՞

[illegible]

Հայոց մշակութային ուժի, խորան հեղինակը քառասունամյակի խաղաղության համաժամարի արձանագրությանը, որի շնորհիվ հայերենը, որ ստացավ իր համապատասխանությունը երկրի երկրորդ պետական լեզվի կարգավիճակում, հայտնվեց հայկական հայրենիքի համար, որի 14-ին (1933), Տիգրան Մանուկյանի օրոհով (1939) և նորից հայերեն լեզվի վերականգնման համար, որի լուծարման քառասունամյակն արձանագրվեց (14-ին ամսվա)։ Փնթընը և Մանուկյանը քառասունամյակն արձանագրեցին հայերեն լեզվի վերականգնման համար, որի լուծարման քառասունամյակն արձանագրվեց (14-ին ամսվա)։ Փնթընը և Մանուկյանը քառասունամյակն արձանագրեցին հայերեն լեզվի վերականգնման համար, որի լուծարման քառասունամյակն արձանագրվեց (14-ին ամսվա)։

Ի՞նչ է Սարաֆեանի վէպի ըմբռնում
սկայն :

[illegible]

մտածումը, որուն հույժն այնքան ալ
տակից չէ: Արդ, Սարաֆեան կը ջա
խորտակել վէպի իրապաշտ ըմբռնու
ման որ վէպը կը դարձնէ «տառապի վ»
յութիւն մը, քրոնիկ մը, ծանծաղ վ
րտմուն մը, լուսանկարաթիւն մը:

[illegible]

Պարզ է, որ երեւազայւկները եւ հայ
երեսը երբեք չունին, առեւանգ
կան (իր գաղտնաբեկները)։ Երեւա
յկանները գաղտնի թափաքել եւ աւան
դախելով ստանձնել եւ երբեք առեւանգ
առնողները զայն եւ վերածնել երեւա
յկանները վերջանալով սպառնալով
էլ թե, ապեղախալով այն իրաւաւոր
եւ բաժնէ իւրեր չիբերէ, անտեսե
լով այն տարրական ձեւաթաղանթի
գաղտնիքը եւ վերջապէս, եւ քստ
նալով է որ ձեւաթաղանթ մեկը համա
րը գաղտնաբանանքի վախի հնարան
ներով։ Այլ խոսքով ձեւաթաղանթ
ընտանի ձեւաթաղանթ, որով ձեւաթաղանթ
ընտանի ձեւաթաղանթները չորհրէ, ք
անալանքը եւ վերածնել բնականի։ Այս
ընտանիները։

[illegible]

ԼԻԳՈՒՄԸ

[illegible]

Զընդգծեցի՝ Սարաֆեան ապամայ կամ

[illegible][illegible][illegible][illegible]

րագիրը, որուն չենք հանդիպիր Սարգս-
եանի յօդուածին մէջ եւ որ կորուստի եւ
զայն ըսելու կամ հաստատելու հարցեր
կր յարուցանէ:

Բայց արդե՞ք վերջ այդ խոսքը պահպանում էմանկ կերպով՝

Եթ արդե՞ք ու Սարգսյանի հեռագրում էր հարտարք վերջին: Այո, հեռագրում էր այդպիսի բանավոր՝ «վերջինին կրեւոյթ է»: Եւ բա՛նք ի՞նչով, առաջին, միւսը ուշանում արդե՞ք զին հեռագրին: Մոնակ Ղալիմանին՝ ետք, ու արդէ՞հասկանալի չափարկով, ինչպէ՞ս Վիեննայի անտառը (առաջինը էր հեռագրի երկրորդին), Սարգսյանի վրէպան ոչ մէկ երկ էր հարաբարակ, ինչ երկերովն էլ ալ զրոյէլայի ցանկեր էլ արտերի երբեք չէին ալ տեսակ էր գրութեան, առաջին զէնցով գրութեան (ի տարբերութեն վերջինից), որտեղ գրութեան եւ երրորդ զէնցով, եւ այս ի՞նչպիսի կարբեր էլ որոյս ցանկերի էր գտնուի տարածութիւնն էր անորութեան հարցը, ինչպէ՞ս որ արձակը երկ էր զվերջին գրութեանի կարծի էր: Բայց ինչ բնորոշ արարք մըն է ասկիս ինչպէ՞ս տարբեր ըստառագրութեան վերջինից, որով կոչուակէն, ու Շուլանայի մէկնուտ, որեւակ էր սերէ խառնել ինչպիսի տարբերութիւն: Անպարկ է զգրութիւնը նկատուի վերջ տեսակ էր, որ ինչպիսի վերջին տարբեր, ալ չափարք ու Սարգսյանի էլ փորձել չլցակարարբեր էր ասորակ պատկերութիւն, այլ կարբեր էր ընդմէջին, անոր հետ խառնակ էր հանցակնք տակնուին ինչպիսի: Այդ կերպարքը ժիւղարեւակ, ուրե՞նք մէկը է ի՞նչ ոչ նման էման, անլ տարբերութիւն զէն անուր, քանակութեան վերջին զէն գալն հեռգրդ անորութիւնը պատմութիւնը (գալն որ ժիւղարեւակ պատմութեան երկ էր զընդդէր էր): Բայնաստակութեան խոսքը էր ձայնակարբերան տնկեր էր գրութի այլի էր յարաբարակութեան մէջ, կարեւոր թէ ետք ինչպիսի ընդակ անհրաժեշտութեան էր լաղնելու ընդակ, դարեւ զայտ էր ձայնակարբերանութեան կամ ներսուր քանակութեան: Ձայնար անորութեան էր այլով զէն տարածութիւն (երկիստակութեան տարածութիւն):

[illegible]

ՏՅՐԱՒԱԾՈՒԹՅԱՆ ԽՈՐԴՈՐԸ ԿԵՐԵ ԿԵ
ԿԱՅԱՐԱՅԻՄ ՆԱԽԱՐԱՐՈՒՄ ԳԱՐԾԵՐԻՄ ՀԱՐԿԱԾՈՒ
ՄԱՐԻՆ ԵՐ, որ պաշտօնի թաղաքում իր
հարկատեր կամ հեռացիկ, ծոփիկ և ին-
չուրս ամառանում կեր պաշտի կեր առա-
յալին առնել։ Սարգսիմանի ՏՅՐԵ, կը
եր, ինչուի կը լիթի երկրի շրջակա կե-
տան մէջ, հազիկի վազեր, կաշաղաղա-
կաթադուր կը չէ աւել քան տանը ի-
նչուրս, անհետանում կամ բաշտ-
աւոր, տանի կը ինչուի ժողովրդի
մէջ։ ՃՏԻ, պաշտանում է թերման ին-
չուրսն ու ինչուրսն դաշի որպէս պարթե, հե-
տաւոր լուսնիկ, / ՏՅՐ ԵՐ անկեր կը ին-
չուրս եւ կը ինչուրս աշխատել տանն։ Ինչուի
կը չէ նամար այդ չինու ու չինուր, ինչ-
ուր ու կերտուր ՏՅՐԵ, թերման ին-
չուրսն, ինչուրսն անընդուն ինչ-
ուրս կը պիտի ըլլար, զրակա ինչ-
ուրս նամար ԵՐ, ինչու ինչի կը ինչ-
ուր կը ինչուրսման ինչուրս լուսնի
չինուր նամար։ Միջի Սարգսիմանի
օրոշումին մէջ քրտանաւորութիւն
անհրաժեշտ է։ Այս անկեր ինչուրս
լուսնալուսնի կը պէն կը չէն ինչ-
ուր և անոր զգաւաւորութիւն, չինու
անոր ինչուրսման է որ ԵՐ ինչի այսին
կը ինչուրս, ինչուրս ինչուրս ինչուրս
անհրաժեշտ քրտանաւորութիւն։
Ինչու ծայրը զրակաւորութիւն, ծոփ
կը ինչուրսման պաշտան

ԳՐԱԴԱՐԱՆ
ՀԱՅԵՒԱՍՏԱՆԻ
ՏՐԱԴԱԾՈՒԹՅԱՆ

Գրեց՝ ԱՐԹԻՒՐ ԱՆԴՐԱՆԻԿԵԱՆ.

Կ. Սարգսիանի ձևերգչուի մը դրամայի (Փարիզ, 1928) քանդակըծու-
թիւններէ զողովառուս ան չուղեղը ի-
րականութեան ծնունդն է որը ժամա-
նակի երրորդ քիւնէնգրով եւ Սարգսիանի
անձային-բանաւեղծական հողի իհնա-
նէրդ պէտք է ինքնաբանաւորուի զոր-
դը (Սփիւրի, ինքնաճառատուս վար-
քնորդը) քանտանգիին մէջը նոր արժե-
ւորումներ ու յայտնաբերումներ՝ յառ-
ապաստ պղ զիտարազին ժամանակե-
րան, ի՛նչ անհարկ եւ ի՛նչ դրականու-
եան համար:

Կան ահաբեկ ինժեքեր. այն և կարգին ինժեքային աշխատանքի է կենթարկում, յետո՛ւ է միայն ինժեքային զբաղմունքը արժանա անելու՝ յոյժ կամայ զոյժ կենթարձ մաշակել զքրեականներով: Ուր լիարժեք կորսվում է արժույթ կենթարձ ընդհանրապես, որքան էլ անորոշորեն էլ անհատը (փողոցաբնակ) ժամանակի լիարժեքով աշխատակարարի կառավարման չլայնագործած անհատը. «էն ինչն անորոշ Գալիլեյի միջև: Կենթարձակ-ներկայ» միախառնվող արդարապես՝ «շաղկապ հոնքամուտ, ե. միջևին ժամանակ, այն վերադարձվող-կենթարձակություն է անհրաժեշտում զոյժ լիարժեք կենտրոնացումը անհատի ընդ շաղկապ ինժեքից դուրս որի ներկայակցությունը կող. առաջ

Բագուկը, որ գիտ
Սեղմած կը տամի,
Շարժումով մը խիստ
կը փաշէ արագ
Լաբը սեղանին՝
Հողերու տակէն,
Ուր գրորոշէին
Հունը կը քափի...

[illegible]

Գերազանց կ'անհետի
վերելակ մ'յանկարծ
ու վերելակին
վիժումն ծակած
Սիրտըս. Իր երկն
Դուռ մը, դուռն դուռս...

Կորստեան մատնեւելլու մտալախութիւնը անցեալի, պատմութեան անվերադարձ եւ ցաւալի կորուստ է միայն: Կայդ զգայնութեան անպատեհութիւնը լայն կայ նաեւ պատմութիւնն իրրեւ հօրնեցել՝ մարդկային տաղանակների հանդդոյց:

Դառնուքեան մը հետ
Գանձ մը կը խօսի...

«Մարդասեպ հոգու» և ճաղբատ ճամբորդի» զգայլիաների նոյնպեման առաջացել չի բարոյանկում հոգեբանութիւն դասնալու աստիճան, չի ներառուել որ մէջ բաղադրել իբրեւ նոր իրականութիւն ինկալող անհատն, քանիւ անհատաբան կան շրջադարձ է տեղի ունեցել, և ըսկզբնաւորման խնդրէ հակառօքէն է նախորդելու լիտադրել ընթացող անհատը:

[illegible][illegible]

ԳԵՂ օրեր, ամսերեւներ, դիակներ

Խոզագերծ .
Ծփալէն ու լալէն, խորհուրդի մը գեր
ես կ'երթամ Նոյին պէս, որ աշխարհի
փրկէ

Այսպիսի մե փրկելու չլուր, ամեն ինչ պատահական է, եւ ամսական, եւ տրիպտական ընթերցանքով սովորել է մասնատել այս իմաստով մարդկայնացուած նշանակալիքի մի քանիք: Իրական է անընթացիկ չէ եւ, բանաստեղծի զորէն արտայայտուի տնջալուր: Միտարարը չի (Ց. Պետիտի զործործութիւնը մեծ (Ց. Պետիտի) Արեւմտա-սլաւոնական փրկել, թեան, տեան չափով վերընթաց արտայայտուի է որդաւսն ստորակայ Սիւրիւր - Տաւորական զայսմաներու ժողովրդական իր իրերի արտայայտուի մե քան չափաւորով, չի կելու տեան եւ տեւական: Գործարարական, եւ չափաւոր ամպարաւոր կարգաւորել:

ծովին տալով մեզ: Բայց լաւագոյն ա-
ռիթն է այս՝ լողալ սորվելու. համար:
Մեղի կը մնայ սուզուիլ՝ առանց երկար
ստալի հալիւտու. առանց մահի²:

Այսպիսով համառոտորեն կարող ենք
ստանալ Մարտիկի մասին (արժեք է հանդի-
սել գաղափարական-համոզողուն հե-
կադրերին), աճերից հետո՝ ժայի-
րով, թիվահամ տասնորիկ եւ աներկեր
արտառած եւ օրինակաւ սպասել հո-
ւարաններին՝ հայերից ներկույն
վարունք աճերհամ եւ ժամանակագի-
ւանց հիմնականներով։ Բայց արդե՞ս
ունենալու արդե՞ս գիտարարմանը
ըլ յարցանա՞մ, եւ պատե՞հ ժամանա-
կը ի՞նչ ինչի՞ր բարձրագույնն է։ Այսու-
հանդերձ։ Եւ։ Ներկա է անոց (նկատ)
ունի տարադրան չուրիքին, Ա.Ս.՝
կարելի էր անցել ողորդերին, ներ-
կալ գիտարանին (ին՞մ պայծա-
սութիւն, Ա.Ս.՝ Եւ։ Բայց ներկա է
կրակաւ, յուզել գեղեցիկերին, ի՞նչ ող-
բարդութիւն։ Ինչպիսի կարճա՞ն
եւ պարզեղ չափա՞ն ալ եւ անպաշտ
չարեւանից խոտալոյ տարիներին եղած
սպասելի անարժեքութեան հանձնառու-
ութեան, ր կարեւն ինքուո՞ն զարգու-
թեան պայմանաբարաններին ցանկա-
րիտունեակաւ հանդուրդութեան ժամա-
նակուրդութեան մասնա՞ն, այսպատե-
ութեան քրքրահամա՞ն հայա՞ն զա-
նալարիտուն։

[illegible]

Մեռնիկ առանց մահի,
տարուի մանկ ողբ, ամբողջ
Կամարներու տակ վայրաց շրաբարի
ու բոցի
Քարայրի մէջ գոհութեւ ծառերու պէտ
յուսաշող
Բիւրեղեմալ, բարեմալ, անմահեմալ
ուրեցի:

Տարգիկ Լև ևս հատորին մեջ, 1994, է.
210-213:

(7) ՏԵՄ. Գր. Յակոբյանի Թերթոն մէ-
պի տեսութիւն / Երուանդ Օտեան աշխա-
տութիւնը, Երեւան, 2002:

(8) Այստեղ կարելի չէ մասնատրել «ըստփիւփեման վկայ» բնորոշումը, բայց ըստ հասկացման, որ առիթն ստորագրարկում րկն է և ևն նկատի ունի այն վկայներ որոնք «այլը» կը ներառեն իրենց մէջ՝ կամ կը բացառեն առնու: Հասկնալի է այսպէս քէ ինչչոր՝ Օշականի, Համաճանողի վկայերը «ստիիւփեման» չեն:

(9) Այս մասին տե՛ս․ Thomas Pavel, *La pensée du roman*, Paris 2003.

(10) Տեղատուութիւն Մակընթացութիւն, Փարիզ, 1939, էջ 13:

(11) Հայերէնը մանաւոր բառ չունի fictionին դիմաց եւ ասոր համար յաճախ կը գործածուի «երեւակայութիւնը», որ մեզի համար երեւակայելու մարդկային կարողութիւնն է, այն որ բնական կամ պատկերաստեղծ ափսին կու տայ կերպ

(12) Տե՛ս. «Կախարդանքը գրուքեան»
«Կալ», Ա. հատոր, 1980:

(13) Ձեմ պնդեր, բայց ընթերցողը քե-
րես անդրադարձաւ որ այդ սուգը իր

Կ'ակնհարկէ: Տե՛ս, ի միջի այլոց, Սարափ
Եանի «Ողբը», «Նայիրի», 1947, քիւ 7

(14) Նշուած յօդուած:

[illegible]

Սա ասին չըմանն էր, երբ ազգային
միջազգային խնդիրներին շուրջ բանավ
ճի ժամանակ Սարաֆեանը ահապան
պէս ննչեցնում էր. «Փախաւ, սահեց
մեր հայրենիքը մեր ոտքերուն տակէ

Հորդ քրտնաբեր ապառնիքը յնույն-
չա փոխարէն է կենսելի ողբ ընկալեց
(Ճարկախի անսասանառն թիկեր) յայ-
ն թաւաքի ճամբը: Եւ ճիւղէ կեանքը
ընկալի անսնունքի չէ: Եւ արդ չէ
է քննելով կեանս հորդով մեռելով: (Գր. Նարեկեան, «Մատան Գործերը»
Թեան Ե-ր.): Նարեկեայեան պոեթ-
կումբն Եւ Սարգսիսեանի՝ ինչ-որ տեղ քո-
տապեալի փորձառութեան թիկէն, ան-
շուշտ, յարաբերուող երեքիքի տակ-
սի թիկին թրգործած է: Աւելին ինչ Հա-
ւատա: Եւ ինքն իր թուր օր յաւ երկա-
լի տակ ունի զեւ քանի որ մեռած ու
արդէն: Ինքն իր թուր օր անհորձորէ
Հեռու ու մահէն ու տակաւ իր նշանակ-
քի օր մէջ ունի զայն: Եւ ինչուստ ին-
տոր յորդ: Ինքն Հեռու իր ճիւղով ան-
քայլ զայն Հասանալի չէ որ Ինքն իր
կարողէ: Իմ մտնս կեանքն է: Իմ խաւս
մահուան մահէն իր ծնիք միայն...»
Բայց միևնույն ժամանակ. «Մտեցնող
մէջ մի անուան Հեռ իմ Հորդն իր
չալով: Կեանքն իր թուրովով զոչա-
լով: Կեանքն իր թուրովով զոչալով
Ինքնի պէտք ունի իր թուրովով ունի,
որ տեղեւորէ յայտնաբերել իր թուրովով
պաշտմանը իմ միայն թրքն: Եւ ինչ-
պարզապէս, Հեռն նպատակաւ ինչեւ
Եւ որ յաւ անհայտի տեղեւորէ:
Նորովով երեւալով կայծութեան պար-
զով է Հանդիսանալու Հասարակեան զա-
մայն Համարը:

(1) Գրիգոր Պելտեան, «Տրամ», Պէյրուս, 1980, էջ 372:

(2) «Զուարթնոց» ամս. «Ազգային ու միջազգայինը գրականության մեջ», փա-
րիզ, 1929, քիւ 2, էջ 72:

(3) ԿԱՄ (համդէս վերլուծական), 1986
թիւ 3-4, էջ 119:

բը, իբ մնայ պահպանելի անդրպետ մը, դործողութիւն մը, ձեռնարկ մը, որ իբ մօտեանայ, առեւտնապայ իբ մօտեանայ իր արարտիւն, անահց երբեք յոյ ամահմը հատը-անցնելու: Որով զոյգականութիւնը ինք է այլեւս որ իբ իբէ էր մէջ եւ իբէ անդին, իորտաւած իտէալը, եթէ իտէ իտէալ էր երբեք:

(1) Տե՛ս. Վէճնդէնի Անտառը, Փարիզ
1988:

(2) Մարափեան ոչ միայն զանազան ակնարկաբլրիններ, ունի ինքնաշի մասին, այլև ամբողջ յօդուած մը, որ յայտ տեսնու է «Ալպազաշի մէջ, 2008 Նոյեմբեր:

(3) «Ակօս», 1953, ապա հաւորով, «Մշտն» մասնաշար, քի եւ, Գաբրիէ 2000: Հաւորին մասին գրած էր տեսնուին, տեսն. «Տառա-Միտք եւ Արտաստ», Յունուար 2001:

(4) «Արեգ», Փարիզ, 1934, ապա առանձին հատորով: Այս վեպին մասին տե՛ս. իմ *Cinquante ans de littérature arménienne en France*, Paris 2001.

(5) «Նայիրի», Հալեպ, 1948: Ա. Ծառուկեանի մէկ ամսիկ մտախելն կ'իմանանք որ «Նայիրի» խոստացած է վերջնական անվտանգութիւն հաստատել, բայց մի քանի ամիս անցաւ արդեւ համիտացած չէ:

(6) Տպում ճախապէս Պէյրուսի «Ազ-
դարար»-ին մէջ, Դեկտեմբեր 1950-ին,
այս մտած է իրեանի Տեսարանները:

(Temp. n. 9. 19)

ՃԻՆԿԱՍԵՐԻ Արտղնադաշտի բնակիչ նախարարը՝ Պեճար Բուշնյը ներկայումս Երևանում է Պրեմիերի մոտ և իր կատարած ծնունդի տոնակազմի նպատակով։ Հետևանքով՝ Այնթապից Մարտին, Բուշնյը, Թոֆաթ ընկերության ղեկավարի վրայ, Միանման ցած էր։ Թոֆաթ հեռախոսով էր հսկվում կադուղիի մը շինության նախաժամ։ Բանի մը տարբեր Մարգարիայի Իրաքում Պաշտպան կազմակերպչի ընկերության արձանագրության էին բարեկապի ընկերությունը ու արտադրողը և Երևանում ցուցադրվող ցուցանակը։

Իրանում : Տար. 230 երթ — Վեցամսեայ : 122 երթ
Արտասահման : Տար. 270 երթ (Անեփոքեայ առաքում
247 երթ (Ծաղաքական առաքում) — Հաղթ : 1 երթ
C.C.P. PARIS 15069-82 E

ՕՐՈՒՄՆ ՄԻՋԱԶԳԱՅԻՆ ԼՈՒՐԵՐԸ

අප්‍රේල් ෮ ෧෮෮෪

[illegible][illegible]

ՖԲ. ՊԱՅՐՈՒ, ԻԻ-ՏԷ-ԷՖ ԿՈՒՍԱԿ-
ՄԱԹԵԱՆ ԱՊԱՐԱԳՆԱԼՈՐ, ԴԵԿՏ. 11-ԻՆ,

[illegible]

ՊՈԼՍՈՅ ՄԵՋ, նոր կապիվածելի մը եւս
 ձերբակալուած է, ինչ որ 31-ի կը բարձ-
 րացնէ ոճրագործներուն կապակցութեամբ
 ձերբակալուածներու թիւը: Այս վերջե-
 նին համար, մեղադրանքն ալն է որ
 «սպորցինի կաղմակերպութեան» մը կը
 պատկանի:

ՎԱՅՐԻՆ ԲԻՐՈՒՄ ՏՆՈՒԹԵՆ, Զրաւա-
նի եպիսկոպէ Նազարեաններն նաեւ-
զաւ, սպառնալով քաղաքը զոյգու-
մանը Իր Արքեպիսկոպոս Անդրէոսի ան-
ունի Իր Քրիստոսոսեան Գործակա-
նանքէն Եւ, Դաւանալով Սպիտակ Սուր-
բապետական իրաւունք յարկաւ, 10
թաւց իւր սպիտակ ժողովար յարկաւ, 10
թաւց իւր Սուրբ Յովն Գառնի Սուրբ
Հովն Կոյն Եւ, Եւ Սուրբ Մարգարէ
Տեառն, Զրաւաւոր ժողովար, Հեղին Գու-
նի Եւ Սպիտակ, Այն Տեղ, Մէկ Տեղ
Եւ այլն. Արքեպիսկոպոս, Նազարեան-
ներն նաեւ զիւր Քրիստոսեան եպի-
սկոպոսներն զոյգու, զանի Եւ ի
Արքեպիսկոպոսի զարարական Եւ զարար-
ական շարքից զունի զանի Քիլիկ-
Փոփոցար Եւ Տէրաւոր քաղաքուն Եւ
իր քան երեսունք Հէն: Յիշեն Իր Ծը-
քաւանակն Արքեպիսկոպոս Հիմնաւոր
1638-ն իւր քաղաքն ԲԻՐՈՒՄԻՆ ԿոյնԻ
Եւ, Բուսականն ի իւր ձորնաւ Եւ
700 անգամ, Իւ թաղական 40 անգամ
քաղաք քաղաքուն իւր գիւնաւ, այդ պա-
հաւոր Հաւանաւ Եւ: Ընթարկեալ Իւ
Կառավար զառնի թաղականներն

ԳԼԶԱՅԻ շրջագոսերին մէջ, Դեկտեմբեր 11-ին, վեց Պաղեստինցիներ սպանուած են իսրայէլեան ջոկատի մը կողմէ: Պաղեստինցիներու վարչապետը՝ Գորէյի կամբաստումէ իսրայէլը ար պատիկ խառնածմամբ, կ'ուշխարհէ Պաղեստինցիները բանտարկել վանդալներու մէջ:

ԱՄՆ-ՈՒ ՆԱԽԱԳԱՀԸ Ճորճ Պուշ պատ-
րաստակամ գեթիւն յայտնած է հինգ հա-

2084445

20.40.5

Ռ. ՔՈԶԱՐԵԱՆ – Ի. ԱԼԻԵԻ
ՀԱՆԴԻՊՈՒՄԸ
ԺՐՆԵԻԻ ՄԻՋ

Հայաստանի ու Ադրբեջանի նախագահները, ինչպես իր առաջատարը, Դեկտեմբերի 11-ին՝ Նաուաբի ուղարկելի նանդիկովմ մը ունեցան Ժրեմի մէջ։ Երկուքն ալ նոյն քաղաքին մէջ զբ մասնակցէին Տեղեկատուական Համայնաբարային զինամոդուլին։ Հանդիպումին սկիզբը պահերուն մասնակցի կըն Միտակ խումբին երբե նախագահները, յետոյ երկու նախագահները երկխօսութիւնը շարունակեցին առանցիկ։

Ռ. Քոչարեան – Բ. Ալեկե. դրոյցը տե-
ւեղ չափով տեղափոխեալ ժամ. աւարտելու եր-
կու նախադրեալով լրացագործելուն հա-
կերճ տեղեկութիւն Հաղորդեցին, քակոյ
որ երկու. դրուցակիցները փորձած են
մերժելով ըստեղծութիւններու չորովու-
թիւն մէջ տեղեկած նոր կացութիւնը:

Ռ. Քոչարեան զորուակազմի անդի
նէշ ինչ հանդիպում տեղի ունեցած է անկողմ
Բնօրոյրտի մէջ: Ըստ ինչ համարում –
տուրքի կացութիւնում չափաւոր խա-
խաղիմ ցնծարկուած է, միայն կարծիք –
նախ քան հոգեւոր է:

Իսկ Աղբրեճանի նախագահը ըսաւ թէ՝
անդրադարձած են նախկին Հանդիպում-
ներուն եւ արժեւորած զանոնք: Դրական
նկատեց երեւոյթը որ Հանդիպումները
շարունակելու տրամադրուած թիւն կայ են
թիւ երկու. նախագահներն ալ կը ձգտին
յանդիլ խնդրին կարգաւորումն:

Հանատառնի Արտաքին գործերու նախարար Վ. Սախանեան անդադառնալով հանդիպումին, ըստ թէ կարծիքի յօլախառնուած մըն էր ան հայկական կողմին համար կարեւոր էր զիտալ թէ արդեօք Ի. Ալիև պատրա՞ստ է բանակցութիւնները ընդհատուած տեղէն վերսկսելու:

ՆԱԽԱԳԱՀ Ռ. ՔՈԶՍՐԵԱՆԻ
ԵԼՈՅԹԸ
ԺԸՆԵՒԻ ՄԷՁ

Նախագահ Ռ. Քոչարյան որ Տեղեկատվական հարստության համալսարանին վճանող մասնաձեռնը համար խոնկե զր գտնուէք, ելոյթ մը ունեցած է, Դիկաճաճեր 11-ին: Ենչտամ է աղեկ-կատուական Բէջնէրէնիւր Նպաստանի մէջ Հինէն ի վեր Ներկայացուցած մեծ տուրք, անոր զարգանալու անհրաժեշտութիւնը:

ՀՈԿՏԵՄԲԵՐ 27-Ի ԴԱՏԱ

Հովհաննիս Զ-ի դատին վճիռը տրամադրում է հօթը ամբաստանելներուն,

դար մեխանիկ թուրքեր որդևս դարձական
 փոխանելու: Ան բամաճ ի՞նչ պէտք չէ ձը-
 դել որ աշոյ մարդիկը նոր սեղանապետու-
 թեան հոգ զո՛ւ բլան: արևցոյցած թէ
 անոնք ԱՄՆ-ում նամար լինելու փոխան չեն
 ներկայցանք: Ըստ արևելքի թեան չեմ
 կար չունիմ, քաղաքականութեան բաւա-
 րար չափով մաս են եւ վերջին 60 տար-
 ան ընթացքին թուառութեան մէջ աղ-
 բաճ: Ենչ:

ՎԻԵՆՆԱՅԻ

ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՊՆՆ ՍԼ

ՀԱՅԵՒԹՈՒՐԳ

ԻՐԿԽՈՍՈՒԹԵԼՆ

«Միլիթեր» (Դեկտեմբեր 11) կը տե-
կայանք թէ Վիեննայի Համադարձու-
նախագահները չեն ձևափոխու-
նախագահները երկխոսութեան նպատակով
տալեր ուղղուելու եւ Հայաստանի Գիտու-
նական ակադեմիային որ Թուրք դիտու-
նախագահը հետ 2004-ին Վիեննայի մէ-
նախագահները վիճարկումը հանդիպում
է: Թուրքերը Գաղտնիքներ հիմնական
պատճառները քրեականորէն եւ Հայաճողու-
նախագահները չեն ձևափոխուել Համա-
դարձուել են, բայց տալու են չեն յայտնա-
նախագահները չ'ո՞ր ի՞նչ մասնակցի:

Հանդիպումին երկու կողմն ալ դիւան
ւերք, աղբիւրք ամօժեցով փաստա-
դրեքներ պտի ներկայացնէ, ըստ թուրք
նովնէօքին. անոնք պիտի ճննարկու-
նայ վիճենայի համալսարանէն դէտե-
ւ ներկայութեան վիճարկած տեղի
տրու ունեայ: Հայաճօղու հանդիպու-
ն նիւթն ալ նշած է. «1915-ը որով
որով Հայերէր կը պնդեն թէ՛ ցեղասպա-
նութիւն դրոմուած է»:

Յայտնապէս, հայեւթուրք երկխօսու-
ման ակորդակը բաւական յամառ տէ-
ր ունի:

ոնց պաշտպան փաստաբաններուն, բո-
լոր կողմերուն: Տակաւին մեղադրեալն
մեկ քաբանիչ առանձինն դիմող չէ և
մ. թիւին իջելի Գրեգորեան պաշտ-
անը բաժն է թէ կը պատրաստուի վե-
բանութեան դիմել Դեկտեմբը 15-ին
ը դիմումին պայմանաժամը Դեկտեմբ-
ը 17-ն է:

ԵԼԵԿՏՐԱԿԱՆ ՈՒԹԵԱՆ
ԱՐՏԱԾ ՈՒՄ

Բնական մենաշնորհներու կարգադրութեան յանձնաժողովը Դեկտեմբեր 8-ին չլսած է Միջազգային ուսմանիւթի ընկերութեան՝ տալ Հայաստանին Կրթութեան երկրորդական արտադրութիւն արտօտման իւրիշ մինչեւ 2004 Նոյեմբեր 1: Արտադրութիւնը հոսանքին ճանաչու ու հզորութիւնը ճշդուած են արուած արտօտման

«ԵԿԷՔ ՀԱՅՐԵՆԻՔ,
ՄԻԱՍԻՆ ՏՕՆԵԼՈՒ
ՆՈՐ ՏԱՐԻՆ»

Հրապարակված է Միջազգային հայկական
 լրատվական կենտրոնի կողմից

[illegible]

Գ. Միլեն Սիմսարյան և զուգակները՝ Գարուին և Միգայել, Տէր և Տիկին Տէլմաք Գալէզյան և զուգակ՝ Ֆրէժերիկ Բընզուլի Նան. Գաղտաւարեան, Թափ-ժաւեան, Սիմսարյան ընտանիքները և բոլոր պարագայները խոր ցաւով կը ծանուցանեն իրենց մօր, մեծ - մօր և ազգականին՝

ԳԱՅՆԱՆԷ ՍԻՄՏԱՐԻԱՆ

մահը, որ պատահեցաւ. Հինգշաբթի, Դեկտեմբեր 11-ին՝

Ծուղարկատարութիւնը կը կատարուի Երեւանի, Դեկտեմբեր 16, Ալֆորտիլ Մ. Գորտո - Պետրոս Եկեղեցին, ժամը 14-30-ին՝

4, rue Komitas

ուրիշ մարմինը կը փոխադրուի տեղւոյն գերեզմանատունը տեղափոխելու համար ընտանեկան դամբարանը:

Որեւէ մահապաղ զիջում չըլլաւով, կը խնդրուի ներկայ լինել աչք մկառով:

«ԵԱՐԱՆ» - Մեր ցաւակցութիւնները Տէր և Տիկին Տէլմաք Գալէզյանի և ազգականին ընտանեկան պարագաներն են:

Monsieur Michel Simsarian et ses enfants Caroline et Mikael
Monsieur et Madame Télémaque Khavessian et leur fils Frédéric
Les Familles Baghdassarian, Tomasian et Simsarian
Parents et alliés

ont la douleur de vous faire part du décès de leur mère, grand-mère, parente et alliée

Mme Kanyané SIMSARIAN

qui est survenue le Jeudi 11 Décembre 2003.

Les obsèques seront célébrées le Mardi 16 Décembre 2003, à 14 heures 30 en l'église arménienne Saint Paul et Saint Pierre d'Alfortville

4, rue Komitas

suivies de l'inhumation au Cimetière d'Alfortville, dans le caveau de famille.

Le présent avis tient lieu de faire-part.

HARATCH présente ses condoléances à M. et Mme T. Khavessian et à toute la famille.

ՆՈՒՒՐ

Տէր և Տիկին Աւետ Եփրեմեան 100 Եւրօ կը նուիրեն ԻՒՄԱՅ-ին (սասնալ) «Յառաջէն» և 60 Եւրօ «Յառաջէն»:

Փարիզի Ս. Եովսէօնէս - Միգայել Մալք Տանարի Տիկնայի Գանձախոյսը մեզ կը հրաւիրէ

ԳԱՂԱՆԴԻ ԱՐԱՆԴԱԿԱՆ ԻՐ ՋԱՇԻՆ

Կիրակի, Դեկտ. 21, ժամը 13-ին պատարակէ իւր առաջնորդարանի Նուրահի Տիկնային պարէն մէջ 15, rue Jean-Goujon - Paris 8^e

Հաշական Ամանորեան միջոցառում:

Տեղերը ապահովելու համար հեռաձայնել հետեւեալ քիւրիան ինքնակազմ զինամասուն՝ 01 43 59 67 03

Տիկնայի Գանձախոյսը՝ 01 47 43 12 66 01 46 62 01 29
Մամակցութեան նուէր 20 Եւրօ:

Ս. ՄԵՍՐՈՐ
ՄՇԱԿՈՒԹԱՅԻՆ ԿԵՐՈՒՄ

Հինգշաբթի, Դեկտեմբեր 18 ժամը 20-30-ին

ԳՐԱԿԱՆ ԵՐԵՎԱՆԻ

ՍՏԵՓԱՆ ՈՍԿԱՆ

Փարիզահայ հոր ազգային - Հասարակական դորմիէ

Փութը ազատ էք ծառայելու, ինչպէս և եւ ազատ էք, ազատ եւ, որի մէջ ազատ միտ չծառայելու:

ՍՏԵՓԱՆ ՈՍԿԱՆ

Բանասիր՝ ԿԱՐԷՆ ՍԻՄՏԱՐԻԱՆ

10 bis, rue Thoulin, Paris 5^e

Métro: Cardinal Lemoine - Monge

RR: Luxembourg

Մուտքը ազատ է:

REGION MARSEILLE

organise le

Réveillon

de la

Saint Sylvestre

31 décembre à 20 heures 30

Soirée exceptionnelle animée par l'Orchestre MASSIS

Repas gastronomique (vin et champagne compris)

Ambiance arménienne - Cotillons P.A.F. : 120 Euros

Dans les Salons de la Boiserie 2, rue Gaston de Flotte - Marseille 12^e

(parking surveillé)

Renseignements et inscriptions avec règlement au nom de la C.B.A.F.:

04 91 93 53 59 / 04 91 87 49 54 06 24 34 53 71

Section ST-JEROME (Djavo Chant) Marseille 13^e

organise son

LOTO ANNUEL

Samedi 13 Décembre à 20 heures 30

Beaucoup de jolis lots

Centre d'Animation du Quartier 30, avenue de St-Jérôme, Marseille 13^e

RECRUTEMENT POUR LES SEJOURS DE BELLEFONTAINE

Hive: Du 14 au 21 février

Printemps: Du 10 au 17 avril

Eté: Juillet et Août

> Directeurs diplômés BAFD

> Animateurs diplômés BAFD (bon niveau de ski pour le séjour d'hiver)

Candidatures à adresser à:

CBAF - 17, rue Bleue, 75009 Paris

ou par e-mail: cbaf@wanadoo.fr en précisant le ou les séjours souhaités.

Date limite pour le séjour d'hiver: 15 décembre

ՀՄՇՐ-ՖԻՐԱՆՍ

ՋԱՇ - ՓԱՐԱՀԱՆԴԻՍ

ժանկարութեամբ՝

Յ Ո Վ Ս Է Փ - Ի (Հաղորդակցել)

և ՀԱՅՈՒՄՆԱՆՆԵՆ Դուրսագրութեամբ

Շաբաթ, Երեւան 10-ին

Hôtel SOFITEL

«Forum Rive Gauche»ի սրահներէն մերս 17 bis, Boulevard Saint-Jacques, 75014 PARIS

Տեղերը ապահովելու համար հեռաձայնել՝

01 44 05 17 77 կամ 01 43 78 57 67 Թիւրքիոյ:

VIENT DE PARAITRE

Le nouveau CD de SIPAN-KOMITAS

Référence ER 200019

150 participants avec orchestre symphonique

Solistes : Anna MAILIAN (mezzo) — Armand ARAPIAN (baryton)

Œuvres inédites de GARBIS APRIKIAN

LAMENTO — PETITE SUITE NUPTIALE

MOUTN ER — NANOR

DIVERTIMENTO

(Livret en trois langues)

Points de vente :

— M.C.A. PARIS : 17, rue Bleue, 75009 PARIS — Tél. : 01 48 24 63 89

— M.C.A. ALFORTVILLE : 9, rue de Madrid, 94140 ALFORTVILLE — Tél. : 01 43 78 55 89

— U.G.A.B. PARIS : 118, rue de Courcelles, 75017 PARIS — Tél. : 01 42 27 12 26

— EDIPOL : Tél. : 01 45 17 23 22

— M.C.A. DECINES : 15, rue du 24 Avril 1915, 69150 DECINES — Tél. : 04 78 49 42 97

— M.C.A. VILLEURBANNE

— RADIO-ARMÉNIE DECINES : Tél. : 04 78 49 52 74

— M.A.J.C. MARSEILLE : Tél. : 04 91 50 15 09

— FNAC

— VIRGIN

— Après des membres de la Chorale SIPAN-KOMITAS

— Par téléphone : M. René MARTAYAN : Tél. : 06 09 67 58 21

Imprimé sur les Presses du Journal «HARATCH»

83, rue d'Hauteville — 75010 PARIS

SIRET : 571 027 317 000 15

Commission paritaire : No 55985

MAISON DE LA CULTURE ARMÉNIENNE D'ALFORTVILLE

La MCA a le plaisir de vous inviter à la présentation de l'événement musical de cette fin d'année.

Venez rencontrer

Garbis APRIKIAN

Compositeur

A l'occasion de la parution de ses CD

«Œuvres vocales

et instrumentales»

«Six Chants Arméniens» pour piano à l'intention des Jeunes Pianistes

Intervention de

ARA KRIKORIAN

le Vendredi 19 Décembre à 20h45

Présentation — illustrations sonores — dédicaces

EXPOSITION

La MCA a le plaisir de vous inviter à l'exposition

«PHOTOGRAPHIES»

de GREGOIRE PABOUDJIAN

Photographe de la rue

à l'Espace Culturel «LE 148»

148, rue Paul-Vaillant Couturier

94140 Alfortville

du 13 au 20 décembre

de 15h à 19h30

9, rue de Madrid — 94140 Alfortville

tél: 01.43.76.55.89 - fax: 01.43.78.66.64

e-mail: mca.aflo@wanadoo.fr

PARIS → EREVAN → PARIS

3 VOIS DIRECTS

NON-OPÉRATIONNELS

pour toutes destinations

dans le monde!

PARIS - SABERATOURS

19, RUE ST. BOCH 75001 PARIS

Tél 01 43 96 10 10 - FAX 01 43 96 18 77

LYON - SEVAN VOYAGES

48, COURS DE LA LIBERTÉ 69003 LYON

Tél 04 78 60 13 86 - FAX 04 78 60 92 26

MARSEILLE - WASTFELS VOYAGES

07, LA CANNIÈRE 13001 MARSEILLE

Tél 04 95 09 50 60 - FAX 04 95 09 50 61

EREVAN

10, RUE VARDANANTS 375010 EREVAN

Tél 82 64 48 - 82 65 48 - FAX 82 64 40 30

Sabere@wanadoo.fr

EN COLLABORATION AVEC

LA NOUVELLE COMPAGNIE ARMÉNIENNE

ARMENIAN

INTERNATIONAL ASSOCIATION

www.saberatours.fr

Աղիւն Անիս Բէջ (Գոթ տիպիւսաւ), բա-
ւական խորհրդաւոր բնոյթ ունեցող մի-
ջազգայն պատահած են ազգային հեռա-
տեսիլի հեղրոնաւոյի չհաջիւ առջիւ, ո-
րոնց կեանքանքով 18 միտիւ կար: Յը
Թուի Թէ յարձակման սիրո՞ւ մը եղած է:

**ՀԱՅՐԵՆԻ ՈԶ-ԿԱՌՈՎԱՐԱԿԱՆ
ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ
(ԽՕՍՔԸ ԵՒ ԳՈՐԾԸ)**

Ս. ԳՐԻԳՈՐ ԼՈՒՍԱՒՈՐԻԶ
ԶԱՆՈՒ

ՀԱՂՈՐԴԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆ

7-57, 07-10-11

7-57, 81-12

[illegible]

ՊԵՏԱԴԱՐԱՆԱԿԱՆ ՆԱԳԻՐՆԵՐԻ ՄԱՍԻՆ
 ձև, նորից՝ 23-ին, ամսում և է. թվ. 1997 թ. 1-ին համարի
 համարում հաստատվել է հետևյալի մասին
 որոշումներ, որոնցով հարապահ խորհրդի
 նախագահ ձև, ստորագրել է մանրանշան
 սեղանի վրա: Ուստի ստանդիտ զարմարում
 պարզ թվերով համարակազմում և Սուրբ
 Արևիկայում եղելու նկարագրերում մասին
 է. թվ. 1997 թ. 1-ին համարի համարում
 1776-ին Քաղաքի հարապահ խորհրդի
 ղեկավարի որոշում: Երեկ խորհրդի և Լևոն
 Շաղաթյանի որոշումում և թվ. 1997 թ. 1-ին
 համարի, երբ ե. թվ. 1997 թ. 1-ին համարի
 նախագահի որոշում, համարակազմում ձև:

Նրա հրապարակմամբ, իր «Հասարակական-նշակամ» Սուրբբերքը իր Հատորին մեջ Հատորամաներին խոստան ի Սուրբ Եկեղ-
 ատիսի մասին: Խառն առանձն Իր Երկն
 Զարգանքն, յետոյ Խոսքը Հատորահանն:
 Այլ իր Երկնքն շնչանա ի որ անձն շարքմ,
 Կարին ի տրեւ ինկնդի կըմաւ, ստոյկա
 պարզապէս Եկնդնին իբրեւ մեծ ի, լայւ,
 Երբ չայտնին զպարզապէս թաղի իր
 Եկնդնին աշտեղծութիւնն տրուի, իր զորա-
 նաւ ուխտապաշտութիւն: Հատորապէս
 փակուան ի Արամ Եպիսկոպոս «Հուռի
 Բաւարդի:

ԻՆՖՈՐՄԱՆ (Արևմտյան) ձեռքի Գաղ-
 արեան աղբիքի մէջ, Նոյեմբեր 30-ին,
 կարգադրութեամբ Հ. Ն. Դ. ԼՍՄ-ի
 Հայրենի հոգի մասնաճիւղին, երկիրը
 մը տնիւ ունեցող և թիմաւ ընկնողը
 Հայ Դատը դիմադրական մարտաբա-
 ւերները: Բացման խօսք արտասանած և
 նստը հանդիսացան, որ տնայարար-
 անք և Հայ Դատը Հետադարձաբար աշխա-
 րանքին մէջ: Օրտակ բանախօս կարճ և
 Գոյոր Բարբառով, որ մարմանամու-
 ճին ներկայացուցած և Հայրենական և
 յայտակար Հայ երկտասնութին դի-
 վանք տնայարար մարտաբաւերները
 իրենց դիմադրական, իրենց Դժ-
 անքը, որ իրենց հոգի մէջ, որ իր
 իր ներկայացողը հայրենական
 տնայարար մէջին որ Հայ Դատը Հետ-
 ադարձաբար աշխատանքին, արժանաբա-
 ւան իրաւորութեանը: Գործարար և
 դիմադրական յայտարար:

ՊԵՏՐՈՒԻԻ ԱՆՆ – Ժողովի նկեղեցու
մեջ, Հինգշաբթիի նոյ. 20-ին, Հիւրանոցի
սրահային սենյակի նստադասարանը ելա-
ւաւ է Արամ Մաշադեանի 100-ամեակը:
Երեկոյից Հովնաթանեան է Տիգրէ Սարգի-
Նաճւն, խախտմանը երես է Հա-
յաստանի դռնապանուհին: Իր մասնակ-
ցութեանը թիւով է Հայաստանէն Րուսիա-
կանար Վերջը Հարաբերական: Յայտա-
դրւա կարգադրւա էր Արամ Մաշադեանի
Մարգարէտ պաշտօն, Րուսիայի քաղաքա-
նոյ, Գալիանէն եւ Սպարապետ պաշտօնը:

ՀԱՅԱՍՏԱՆԵԱՆ
ԵՊԻՏ

Սպիտակ շապիկով մէկը մտնում է հիւ-
ւանդասենեակ .

— Ես եմ :
— Ես եմ :

- Իսկ իսկի՞նք է պէտք իմ հասակը, բժիշկ:

- Ես բժիշկ չեմ, ես բաժնետեր եմ:

կիկեցտայ Գրծածանու Ընկերակցութեան տարրական ընդհանուր ժողովը ստեղծեց նոյնպէս Կիրակի, Նոյեմբեր 23-ի յամփոփումը, եկեղեցտայ Ս. Պալապանեանս արահին մէջ:

142 անդամներէն մեծամասնութիւն կազմող ներկայացող լսեցին Ընկերակցութեան ըարդոյալեան ու նիւթական մէջնա տարուն տեղեկադիրը:

Յատուկ զբաղված տեղեկություններ հա-
ղորդողներից նաև «Լեւոն Շանթ» միջո-
ցայն զպրոցիկն մասին, որոշ աշակերտու-
թեան թիւը այսօր հասած է 24-ի: Եկե-
ղեցիկն ներս իր տարած օգտաշատ աշխա-
տանքերով և դեհահառած, Մկրտում
Փանոսեանը միաժամյութեամբ ընդուն-
ւած Լինիոնրացութեանս «պատառակալ ան-
դամ»:

Այս պահին ունեցեալ նոր վարչութեան ընտրութիւնը, շտեմական կազմով՝

- Ղզղեւոր եօլի՝ Գրիգոր Արեգա Սպարաբեան
- Առեմապետ՝ Հրայր Հրաչեան
- Փոխ-առեմապետներ՝ Նատիա Տէմիրեան եւ Սարգիս Մէլիքեան
- Առեմապօլի՝ Հրման Գապապ
- Փոխ-առեմապօլիներ՝ Իւզէ Գարսեան եւ Յովհաննէս Քիւլիճեան
- Գանձապօլ՝ Յարութեան Տէմիրեան
- Փոխ-գանձապօլ՝ Դանիէլ Տէր-Յարութեան

Յիշեցնենք որ «Լեւոն Շանթ» գաղութը
կը գործէ Զորեշարքի օրերը, ժամը
10-էն 21, մանկապարտէզէն մինչեւ Պա-
թարօրէյի պատրաստութիւն:

ՇԱԽԼԻ Ս. ԳՐԻԳՈՐ ԼՈՒՍԱՆՈՐԻԶ
ԵԿԵՂԵՑԻՈՅ
ԿՐՈՂԱԿԱՆ, ԸՆԿԵՐԱՑՈՒԹԻՒՆ,

Քը կ'ամրապնդէ, խօսքին կշիռ կու տայ
եւ քաղաքացիական ընկերութեան ճամ-
բան կը հարթէ :

Բ) Մի կողմից Համառոտագրվել է դատարանական համաձայնության փոխարին ման առնորդություններ, մյուս կողմի աշխարհային քննչախումբը, ուր քննչական հիմնամասնությունը աշխատանքի էր կառուցվել է ստեղծագործական կերպով և ստեղծել է պալատները հիմն Հաստատության կազմակերպությունները կրկին զգուշացել աղյուսակ կանգնել խաղիկը կարգով հիմնական կառույցները Ընտանիքի, ենթակից էր Բարդուկյան Մի օրինակներին՝ առկա-առկա կարելու ներքոստ կոնստիտուցիոնալ ընդերք - անտեսանելի աղբյուրը աղբյուրահամայն էր Մի դրսևակի զուգարգի - ներքու պարտադրական մէջ:

Գ) Հասարակական կազմակերպություններու անհաճանքը մասշտաբային արժեքների՝ բուսանցքի զրույց մնացածներուն հոգաբարձրություն է: Այս տեսակետին անմիջական ուշադրություն կը կարծես հալուրեան ապագայի ներկայացրած մանուկներուն խնամքը, վերջ դրելով խորհրդային շրջանին մնացած մեկուսարաններու դրությունն և փոքրիկ կանիքի նուստասացումներն:

Դ) Երկրասարգական Հարցերու նախարարութեան գործակցութեամբ երկրասարգութեան ընկերա - տնտեսական վիճակի բարելաւումը՝ առաջը առնելով արտագաղթի, որուն 30 տոկոսը կը կազմեն Համալսարանէ վկա յետնէրը:

Քեան մրցանակակիր՝ Իրանազուրիկներու պատշաճօրէն իրանքի՝ փաստաւորուած է Շիրակի եպարքի իր պարզեւտարութեան առիթով Կ'արք. «Մեր գոյութիւնը Կ'արք. զրաւապա՛յ ծանր կացութիւններու դէմ մեր մղած պայքարին»։ Հայրերի Հասանօրէնական Կազմակերպութիւններին ալ երկարատեւ զգարան պիտի մզն երկրի բնիկը - տնտեսական վիճակը ռուկերակարէր եւ բաղադրացիական ցնկերու ինչն իրերուով համար, մշտական չափաբեր ունենալով խօսքն եւ դործն միաբերելը։

(Temp. 4 L₂ of L₂9)

Ներու. ամսականին եւ ճամբորդական
ծախքերուն կը յատկացուի:

Իր կարգին, Հասարակական կազմակերպությունն ալ ունի զբառնենալի եւսանանակաթիւ ծախք: Այդ պատճառով ալ կարգ մը կազմակերպութիւններ զորք Հայթաիթիդ փոքր ձեռնարկներու կը նըմանին, որոնք զոյութին ու գործու ներութիւնը միշտ առաջդաձնանալու ներով կ'երաշխաւորուին:

Ընտանաբան ո՛ր հաշտական կյանք
 Կը կատարեր, ոչ աղաղակալի կը
 Հրապարակներ հաշտականներն: Ոսկե
 խաչակալի գրեթե չըլլալիսն հե-
 տեանով, նպատակն բաշխումը կա-
 նախապատրաստ օրապրոցումը կա-
 լուկ ըլլալը ստուգել: Հետեւաբար, ո՛ր
 թիկնի կը օրապրոցի, ոչ ալ օրինակի
 գործն էր մասնագործի: Այս օրաշա-
 ներուն թիկ, ամփոփանալանք միտընդ
 Կը տիկն կալեկալաբանան աղաղակ-
 րուն եւ ինքնաբանքն միկն, ինչպէս նաեւ
 կապումը, թէ հասարակական զինքի
 կը շարժաւանքն՝ անմասնաւ արեւի
 համար:

ԱՍՍՐԱԿԱԿԱՆ
ԿԵՐՊՈՒԹԻՒՆՆԵՈՒ
ԳԻՒՆ, ԹԵՐԻՆԵՐԸ

[illegible][illegible]

Հասարակական կարգապահության բիւժնը: Օրէկների հնամենի բիւժն՝ առօրէի արարածքն էր: Որքէի խառնուրդ, հարկի ընդհանուր ծախսը, իր արարածքի նպատակը համար առօրէ պիտի հարստ: Միջոցն աղքատին նորոգումներ, բիւժնը խնայելու: Համար ահաբաշու է: Հասարակական կարգապահության բիւժնը առօրէ զիջ կազմակերպ, սթրէկտուր: Արեւմտեան նպաստամատուց Տասուս: Եւրո-Բիւժնիքը որքան ալ հոգաւոր է աւսուսանող ըլլած, ժամանակաւոր ներկայութիւն է: Երբ թաղապահական ընկերակից կը կերտուի: Համար Հասարակական կարգապահութեան բիւժնը հարկի կատարման ընկալած զործակիցները պիտի ըլլան, անհաշուէ է աղքատին նորոգումներուն համար նպաստաւոր: Եւրո-Բիւժնը ստեղծել:

Է. - ԷԶՐԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ

Քաղաքացիական ընկերություն կերտելու հրկար ճանապարհին, խոսքի եւ գործի միությունը հետեւեալները կը թե-
յառէ.

Ա) Մէկ կողմէ, հայրենի բնկերարին Ապահովութեան նախարարութեան և Հաւարակական Կազմակերպութիւնն է - միտ, միտ կողմէ Հաշտտան Հիմնարար-մի է սիրողաւոյ միտ իրիւնքնու զոր-միտակցութիւն, ինչպէս նաեւ հայ իւ տարր միտակցութեամբ Հաշտտութիւնն էրու աշխատանքի համարութիւն: Այս մեկուտ իտիւղմում համաշխարհ ուր Հաշտ-տութեան Կազմակերպութիւնն էրու զոր-

5.
ՄԻՋ - ՄԻՈՒԹԵՆԱԿԱՆ ԹԻ
ԿԱՌԱՎՄԱՆ ՆԵՐՈՒՄԸ
ԳՈՐԾԱԿՆՈՒԹԵԱՆ ՊԱՅՄԱՆ

Հասարակական կադմկերպութիւնն
բուն աշխատանքը լիովին կ'արդիւնաւոր
ւի, եթէ գործակցութիւն ըլլայ պետակա
կառոյցներուն հետ, որոնք կոչուած
է ժողովուրդին ընկերային բարօրութեան
ծառայելու :

[illegible][illegible][illegible]

Սկզբունքները սկիզբը Հայաստանի աշխատանքի յուսալիցը երեւոյթ մը յարաբերուած է իրենց հաշտուած Հայաստանի մարզերի կտրուկ մէջ: Երջանային Պորտուգը երկուստեայական հաջողիկը զրազող իր ջրհան Հայաստանի կազմակերպութիւններուն մէջ միայն ստեղծեց Երեսուցարարներու մը, որպէսզի հրապարակաւ բնութարան ձմարդ, տեղի անհաղթ կազմութիւնը բարեկան եւ երեսուցարարութիւնը Երեսուցարարութիւնը:

Երկուսն էլ համադրելով չկարողացան
2.700-է առկի Հասարակական կարգա-
կարգը իրենցները կը գործեն, անկողն-
ճեղքի պահանջ է իւրաքանչիւրին մատու-
ցած ծառայութիւններն ու գործունէն-
քեան շրջանները յանկարծել եւ օրինա-
մը տրամադրել պետութեան, օրինակ
նա ալ մատուցել, որոնք գործակից
իւրիւր համալսելու է ընկերակից ծառա-
յութեան, մարդկային իրաւունքներու եւ
փողաբարձական ընկերութեան մասին
հետաքրքիր ինչ առաջնային համար

6.

Նպաստամատուց Հաստատություններ
տրամադրած դումարներուն փողոց մաս
մէջէն տեղահան Հաստատական կապ
մակերպություններուն կը փոխանցուի
Մնացեալը Արեւմտեջի բնիկութիւն
ներուն տեղական գրասենտներու վարձ
քին արտադրութեան խորհրդարան

Madame Rosa Derderian,
son épouse,

Monsieur et Madame Agop Derderian,
Madame Yvette Akopoff,
Monsieur et Madame Jacques Ako-

poff,
ses frères, belles-sœurs et beau-frère,

Monsieur Thomas Akopoff,
son neveu,

Medemoiselles Suzanne, Nadia et So-
nia Djenderdjan,
ses cousines,

Monsieur et Madame André Der Kri-
korian,

Les Familles :

Kiremitjian, Macariet, Manoukian, Gal-
los, Calvet, Babikian

ont la douleur et la tristesse de vous
faire part du décès de

Monsieur Mihran DERDERIAN

surné le 12 décembre 2003 dans sa
80e année.

La cérémonie religieuse sera célé-
brée le mercredi 17 décembre à 10h30
en l'église arménienne St Jean-Baptiste,
15, rue Jean-Goujon, 75008 Paris.
L'inhumation aura lieu au Cimetière
«Nouveau» d'Asnières-sur-Seine (92).

36, rue Descartes, 92230 Gennevilliers

(Տար. Ա. ԷՆԵ)

և վանքերի զորքերով: Տեղերը ծախ-
ած են 700-էն 2500 եւրոյի եւ 50 մը
ստանալու էր արուէին վեներաբիլներուն,
բայանք լաբիան ամէն իրիկուան հա-
մար: Ներկայ եղած են նախագահ Սիմո-
նի, վեներաբիլ կաթողիկոս: Բազմա-
պետը կարճ ելոյթ մը կ'ունենար: Ֆէրի-
շէն իր բացումը կատարած էր 1792-ին:

«ՆՐԻ ՇԱՆԱՆՈՒՄԻ ՄԸ ՄԻԿ ՄԻՆԻՍԻ
ԷՆ ՊԱՆԱՆՔԻ ՏԵՂԵՐԻՆ» - ԲՐԱՅՈՒՆԵՐԷՆ
խորհրդած էր վեներաբիլներուն (Վեներա-
բիլ 13) Գրգը Գրգորեան Նույրսմը
յարուար: Կը բացատրէ որ ամերի-
կացի զորքաբար (ՏՅ տարիներ) կ'ա-
րատեսէ ընկերակից որ դադարէ պա-
նած էր 1998-ի ձուլման պայմանները:
Գաղափարներին պիտի չարգէն Տէ-
լիւնէի փոքրիկ դատարանի մը առէին
եւ 10 օր է վիսերի կը ստանան: Ներ-
կայացած է նաեւ Նուրիշէն Երէմի, զոր-
ման սեփականատէրը, ձուլումին ի վեր:
Գրգորեան կ'աւարտէ որ, Տէլիւն, Գր-
մանային կ'ուզէ ձեռք առնել Ամերի-
կացիի Բայալթը եւ ի՞նչ Երէմի, հա-
տարտէ հաւատարմութիւն մասին խո-
սած է, պարզապէս Բայալթի թափա-
կողները ստան զինքը: Համար է, խո-
րեւով թափափողները: Ուրիշն Գրգը
Գրգորեան մէկ պիտիտ տարբեր կը պա-
հանէ, որպէս հաւատարմութիւն: Եւ տակ-
նի: Երէմի, լուրջ 13 ժամ ընկերի պալ-
պանած է, պիտիտ որ հաւատարմութիւն
հաւատարմութիւն ձեռք էր: Բայց, 2000-ին,
նոյն Երէմի պահանջով յայտարարուե-
լին մը բոլոր էր միաբանութիւն Թալմոնի,
թալմոնի լրացողները որ միշտ ալ
զորքաբար էր ձեռքով հաւատարմութիւն
հաւատարմութիւն, Նուրիշէն պահանջ-
ածուէր, բայց, իրականութիւն մէկ,
Բայալթը Տէլիւն մէկ թափափում
էր: Այլ էր թուէր, որպէս, Գրգը
Գրգորեան յարաբերման անդին: Եզ-
րանային կը լինէ որ ներկայանալ հալ
զալիկանի որ գաւառէն է, որ իր ա-
պարկը պիտի չարգէն օգտուէ, նախ-
քան զորքի անդին: Եւ կուր մը հող զը-
նիւր Լաւ վեներ, որ պիտի կատար-
էր ի՞նչ - Ժէ - ի՞նչ: Ապա, 80-ական
Խաւաններուն սկիզբը, կը զնն Քիւրի ըն-
կերակիցը (Ի՞նչ - Ժէ - ի՞նչ) եւ կը հա-
րաւանի կը վերջը: Ինչ ալ փորձած է
զննի Բայալթը 1995-ին եւ, ցաւով նկա-
տած է Գրգորեաններուն ժամանումը,
զոր զգուշանալիքն նկատում է:

ԳԻՐՄԱՆՈՅ Խորհրդարանը վաւերա-
րացած է, ինկուններ 12-ին, կատար-
ման ծրագրերը յաւաքածին մը, Նուրի-
շէն ամէն քանի մը տարեկան միաբան-
կաններուն որպէս պայմանաւ լաւ հա-
րաւան: Եւ նախկին Վեներաբիլ Կոր-
շէն: Նուրիշէն պիտի բարձրանայ Պէր-
լինի կեդրոն:

Ս. ՄԵՍՐԻՔ
ՄԵՆԱԿԱՆՈՒԹԱՅԻՆ ԿԵՐԻՐՈՆ

Հինգշաբթի, ինկուններ 18
ժամը 20-30-ին

ԳՐԱԿԱՆ ԵՐԵՎԱՆԻ

ՍՏԵՓԱՆ ՈՍԿԱՆ

Փարիզահայ Գոր պալպին -
հաւատարմական զորքիչը

Փրգը պալպ էր Նաւանդուս, ին-
դիս եւ կը պալպ էր, պալպ ինչ, եւ
պիտի պալպ մամ ձուլումը: ՍՏԵՓԱՆ ՈՍԿԱՆ

Բանախոս՝ ԿՐԻՔԻ ՍԻՄՈՆԵՆ

10 bis, rue Thoulou, Paris 5^e
Métro: Cardinal Lemoine - Monge

RER: Luxembourg

Մուտքը պալպ է:

ԵՐԱՆԱԿԱՆԻՔ

Փարիզի Ս. Յովհաննէս - Մկրտիչ Մար-
Տանայի հոգաբարձութիւնը շնորհակա-
լութեամբ ասացած է իր ՎԻՔԻՆԻ հեռու-
կալ նախընթացը: -

Արուսեան եւ Պաշինկ Սարգիսեան զու-
րքի իրենց երգեր՝ Պաշինկ, զոր ին-
քայի եւ զոր Գրգորի յիշատակին 160
Երգ, Գր. Սար Լաւանան 500, Տէլիւն
Ս. Սարգիսեան 30, Տէր եւ Տէլիւն Յո-
տանան 100, Տէլիւն Շաղկ Եւրպեան 50,
Տէր եւ Տէլիւն Փաղ Լաւանան 50, Օր-
Լաւթ Լաւանան 75, Տէլիւն Քալիւն-
կան 5, Գր. Կրկնաւ Տէլիւն 45, Տէր
եւ Տէլիւն Եւրպեան Շաղկեւորի 80, Գր-
Մարտի Լաւանան 80, Օր. Այն Տէր -
Գալափան 20, Տէր եւ Տէլիւն Արա Սա-
հակեան 150, Տէր եւ Տէլիւն Փոքր Քե-
լիւն 150, Տէր եւ Տէլիւն Փոքր Քե-
լիւն 230, Տէլիւն Լաւթ Լաւանան - Ժու-
ժիկ 50 Տէլիւն Մարտի Լաւանան 80,
Եւրպեան 200, Գր. Մեկէ Գալափան 100, Տէ-
լիւն Եւր Եւրպեան 30, Տէլիւն Սաղի-
Ման 100, Տէլիւն Լաւանան 100, Տէլիւն Այն
Պարկեան 50, Տէր եւ Տէլիւն Ս. Հա-
ման 80, Տէր եւ Տէլիւն Տանայի
(Միայնակ - Լաւանան) Եւրպիկ Սա-
հակեան ձուլումն ամերիկ փոխած ծա-
ղիկ 100 տարի, Տէլիւն Արիւն Տալի-
ճան 80 Երգ:

MAISON DE LA CULTURE ARMÉNIENNE
D'ALFORTVILLE

La MCA a le plaisir de vous inviter
à la présentation de l'événement
musical de cette fin d'année.

Venez rencontrer
Garbis APRIKAN
Compositeur

A l'occasion de la parution de ses CD
«Œuvres vocales
et instrumentales»
«Six Chants Arméniens» pour piano
à l'intention des Jeunes Planistes

Intervention de
ARA KRIKORIAN

le Vendredi 19 Décembre à 20h45
Présentation—illustrations sonores—
dédicaces

••

EXPOSITION

La MCA a le plaisir de vous inviter
à l'exposition
«PHOTOGRAPHIES»
de GREGOIRE ABOUDJIAN
Photographe de la rue
à l'Espace Culturel «LE 148»
148, rue Paul-Vaillant Couturier
94140 Alfortville

du 13 au 20 décembre
de 15h à 19h30

9, rue de Madrid — 94140 Alfortville
tél. 01.43.76.55.89 - fax: 01.43.78.66.64
e-mail: mca.sif@wanadoo.fr

Փարիզի Ս. Յովհաննէս - Մկրտիչ
Մար Տանայի
Տիկնայի Յովհաննէսի
մեկ Կրկնաւ

ԿԱՆԱԿԱՆ
ՄԱՆԱԿԱՆ
ԻՐ ՃԱՆԻՐ

Կրկնի, ինկուն 21, ժամը 13-ին
պատարարէ կը տալիս Պաշինկ
Լաւանան Պաշինկեան արտին մէկ
15, rue Jean-Goujon — Paris 8^e

Հարկան Ամանդեան միջոցով:

Տեղերը պալպուէն, համար հե-
ռանդին Տեղեկալ Քիւրիշ
Երկեւոր զիւրապանութիւն

01 43 59 67 03

Տիկնայի Յովհաննէսի

01 47 43 12 66 01 46 62 01 29

Մամանդեան նախը 20 Երգ:

**MEILLEUR CADEAU
POUR LES FÊTES**

c'est le
**MANUEL D'ARMÉNIEN
OCCIDENTAL
POUR LES NON-ARMENOPHONES**
de
Mme Hilda KALFAYAN-PANOSSIAN

Une méthode audiovisuelle,
novatrice et radicale
pour apprendre à parler, lire et écrire
l'arménien chez soi, en 50 heures!

► faites-en cadeau à vos enfants et
petits-enfants qui vont présenter
l'arménien au BAC;

► faites-en cadeau à vos amis franco-
phones qui veulent apprendre l'ar-
ménien.

3 volumes en couleur + 1 coffret de
4 cassettes audio comprenant
2 heures d'enregistrement
pour 95 euros
(frais d'expédition compris).

Contactez :
l'Association MACHTOTZ
Pour la Défense de la Langue
Arménienne
Tél. : 01. 47. 50. 97. 51.

ՆԿԱՏԻ ՈՒՆԵՆԱԼ

Կապուր Նախ Տանանդեւոր
Մանուկներն Օրը
Կրկնի, Եւրպեան 25, ժամը 14-էն 17

Salle Rossini
6, rue Drouot, 75009 Paris

**CROIX BLEUE
DES ARMÉNIENS
DE FRANCE**

REGION MARSEILLE
organise le

**Réveillon
de la
Saint Sylvestre**

31 décembre à 20 heures 30

Soirée exceptionnelle
animée par l'Orchestre MASSIS

Repas gastronomique
(vin et champagne compris)

Ambiance arménienne — Cotillons
P.A.F. : 120 Euros

Dans les Salons de la Boiseraie
2, rue Gaston de Flotte — Marseille 12^e
(parking surveillé)

Renseignements et inscriptions
avec règlement au nom de la C.B.A.F.:

02 91 93 53 59 / 04 91 87 49 54
06 24 34 53 71

**ԸՆՏԱՆՔԱԿԱՆ
ՉԻՆԱԿԱՆՈՒՅԻՆԻՐ**

Կապուր Նախ Փարիզի Ս. Քալիւն
մամանդի ընկերակիցները թալպե-
րած ամէն տարեկան ընտ միջոցով,
սա տարի եւ կը կապուի ընտ
նեկան իրանդանդեան մը զէպի Պե-
րիշէի (Ժուլ) կալպը:

ՓԵՏՐՈՒՄ 22-էն 29

Երկը ընտանդի մը թալպեանդով:

Արաւորութիւն: -

Արաւոր - 01 39 83 71 19
Այն - 01 42 93 03 56

Séjour d'hiver

La Croix Bleue des Arméniens de
France organise un séjour d'hiver à Bel-
fontaine (Jura) du 14 au 21 janvier
pour les enfants nés entre le 1er janvier
1989 et le 31 décembre 1995.

Renseignements et inscriptions :
C.B.A.F. — Conseil d'Administration
17, rue Bleue, 75009 Paris
Tél. : 01 53 34 18 18.

Nombre de places limité.

Date limite d'inscription :
15 janvier (à respecter impérativement).

••

**RECRUTEMENT
POUR LES SEJOURS
DE BELLEFONTAINE**

Printemps: Du 10 au 17 avril
E t é : Juillet et Août

> Directeurs diplômés BAFD

> Animateurs diplômés BAFA

Candidatures à adresser à :
CBAF - 17, rue Bleue, 75009 Paris
ou par e-mail: cbaf@wanadoo.fr en pré-
cisant le ou les séjours souhaités.

Imprimé sur les Presses
du Journal «HARATCH»
83, rue d'Hauteville, 75010 Paris

Siret: 571 027 317 000 15

Commission Paritaire: N° 55935

**VOYAGE
EN ARMÉNIE**
OEUCEMIQUE, CULTUREL, HUMANITAIRE

Du 22 au 29 Avril - prix: 1.100 euros

Accompagnateur : Pasteur SAMUEL SAHAGIAN

Organisé par Solidarité Protestante France-Arménie (SPFA)

Pour s'inscrire, envoyer acompte de 200 euros à :

SPFA : 1, rue Cabanis, 75014 Paris (Tél. : 01 47 35 30 23)

(Programme détaillé sur demande)

Քիւրա պատանուիս (Քիւրախաւանիս)

Ա. ՅՈՒԼԻԱՆՆԵՍ-ՄԻՐՏԻՉ ՓԱՐԻՉ

ԱՐԱՐԻ ՍՈՒՐԻԵՐ

ԵՐԵՎԱՆԻ, ԳԵԼԵՆԴԵՐ 23
Տժն է Սրբոց Դավիթ Բարաթյանի և
Եղիշ Երանյանի անվան թանգարանի
Սրահում ժամը 9-ին հանդիսացող
ժամերգության հր հասարակության:

ՀԻՆԵՆԴԵՐ, ԳԵԼԵՆԴԵՐ 25
Տժն է Սրբոց Ստեփանոս Զաքարյանի
և Աստուխյանի անվան թանգարանի
Սրահում ժամը 9-ին հանդիսացող
ժամերգության հր հասարակության:

Ի ՏՈՒՍԱԿ

Գալանդի Սիմոնյանի ժամանակ աթիւ
Յանի Գալանդի 50 Եւրո հր եւրոյ
«Երանյան»:

ԳՈՐԾ ԱՇԽԱՏ

Տիկին Լիան Տէմիրճի աշխատանք հր
Հիմա է աթիւ անձ կամ անձուկ խման
ըն համար:

Հեռախոսներ. - 01 34 07 80 55

**CROIX BLEUE
DES ARMÉNIENS
DE FRANCE**

REGION MARSEILLE
organise le

Réveillon de la Saint Sylvestre

31 décembre à 20 heures 30
Soirée exceptionnelle
animée par l'Orchestre MASSIS

Repas gastronomique
(vin et champagne compris)
Ambiance arménienne — Cotillons
P.A.F. : 120 Euros

Dans les Salons de la Boiserie
2, rue Gaston de Flotte — Marseille 12^e
(parking surveillé)

Renseignements et inscriptions
avec règlement au nom de la C.B.A.F.:
☎ 04 91 93 53 59 / 04 91 87 49 54
06 24 34 53 71

ԸՆՏԱՆԵԿԱՆ ՉԻՆԱԳՆԱՑՈՒԹԻՒՆ

Կապիտալ Նախ Գարեգին Ա. Բաղդասարյանի
ժամանակի ընկերակցությունը զարգացրած
առևտրական ընդ միջոցառում, այս աթիւ ևս
հր կազմակերպելու ընտանեկան ձեռնարկության
մի ղեկի Պե-ֆոնիեր (ժիլոս) կազմը:

ՓԵՏՐՈՒՄ 22-29

Եւրո ընտանեկան և բարեկամներով:

Արժեքներ. - 01 39 83 71 19
Այլու - 01 42 93 03 56

Séjour d'hiver

La Croix Bleue des Arméniens de France organise un séjour d'hiver à Bolefontaine (Jura) du 14 au 21 février pour les enfants nés entre le 1er janvier 1989 et le 31 décembre 1995.

Renseignements et inscriptions :
C.B.A.F. — Conseil d'Administration
17, rue Bleue, 75009 Paris
Tél. : 01 53 34 18 18.

Nombre de places limité.
Date limite d'inscription :
15 janvier (à respecter impérativement).

VOYAGE EN ARMÉNIE

OEUCUMENIQUE, CULTUREL, HUMAINITAIRE

Du 22 au 29 Avril - prix: 1.100 euros

Accompagnateur : Pasteur SAMUEL SAHAGIAN

Organisé par Solidarité Protestante France-Arménie (SPFA)
Pour s'inscrire, envoyer acompte de 200 euros à :
SPFA : 1, rue Cabanis, 75014 Paris (Tél. : 01 47 35 30 23)
(Programme détaillé sur demande)

TISSUS DES URSULES Tout le décor de la maison

Siege Social 9, rue J. Ducloux,
42400 St-Chamond

SAINT-ETIENNE
SAINT-CHAMOND
CANNES LA BOCCA
VILLENUEVE-LOUBET

« ՅԱՌԱՋ » ի ընթացիկ ազդերու սակագինը

	€
Մանագը	140 (167,44)
Հոգեհանգիստ	125 (149,50)
Տնորակալիք	125 (149,50)
Հարսնիք-նշանաւուք	125 (149,50)
Մնուկը	125 (149,50)

Բոլոր ազդերու սակերուն վրայ,
հարկ է աւելցնել 19,60% ԹԷՎԵՍ
(սեւ. փակագին մէկ ընդհ. գումարը):

Այս դիմերը հր վերաբերել մէկ
անգամ հրաւարակելի ազդերու,
ՄԻՆՉԵՆ ՄԻԿ ԲԱՍՄԻՐԻ ՍԻՆԵՆ
(26 տարեկան) մասնագին ազդերու
1/8-ը (12-13 տարեկան) մասնագին:

Աւետարան և այլ ծանուցումներ
ու համար, դիմել ԹԷՎԵՍ Վար-
դարան:

Imprimé sur les Presses
du Journal «HARATCH»
83, rue d'Hauteville, 75010 Paris
Siret: 571 027 317 000 15
Commission Paritaire: N° 55935

MAISON DE LA CULTURE ARMÉNIENNE D'ALFORTVILLE

La MCA a le plaisir de vous inviter
à la présentation de l'événement
musical de cette fin d'année.

Venez rencontrer
Garbis APRIKIAN
Compositeur

A l'occasion de la parution de ses CD
«Oeuvres vocales
et instrumentales»
«Six Chants Arméniens» pour piano
à l'intention des Jeunes Pianistes
Intervention de
ARA KRIKORIAN

le Vendredi 19 Décembre à 20h45

Présentation—illustrations sonores—
dédicaces

EXPOSITION

La MCA a le plaisir de vous inviter
à l'exposition

«PHOTOGRAPHIES»
de GREGOIRE PABOUDJIAN
Photographe de la rue
à l'Espace Culturel «LE 148»
148, rue Paul-Vaillant Couturier
94140 Alfortville

du 13 au 20 décembre
de 15h à 19h30

9, rue de Madrid — 94140 Alfortville
tél: 01.43.76.55.89 - fax: 01.43.76.66.64
e-mail: mca.alfo@wanadoo.fr

**MEILLEUR CADEAU
POUR LES FÊTES**

c'est le

**MANUEL D'ARMÉNIEN
OCCIDENTAL
POUR LES NON-ARMENOPHONES**

de
Mme Hilda KALFAYAN-PANOSSIAN

Une méthode audiovisuelle,
novatrice et radicale
pour apprendre à parler, lire et écrire
l'arménien chez soi, en 50 heures!

- faites-en cadeau à vos enfants et
petits-enfants qui vont présenter
l'arménien au BAC;
- faites-en cadeau à vos amis franco-
phones qui veulent apprendre l'ar-
ménien.

3 volumes en couleur + 1 coffret de
4 cassettes audio comprenant
2 heures d'enregistrement
pour 95 euros
(frais d'expédition compris).

Contacter :
l'Association MACHOTOTZ
Pour la Défense de la Langue
Arménienne
Tél : 01. 47. 50. 97. 51.

(Temp. p. 9. 12)

**ՅԱՆԱԶԻՔԻ ԲԱՐԳԱՆԱԶԱՆ
ՀԱՄԱՐ
ԵՆԴՐԱԿԱՆՈՒԹԵԱՐ ԱՍՏՈՒՄԻ
ԱՍԲԱՆՈՒԹԻ**

ՓԵՐԻՉ: - Մարի - Լուիզ Գոցոսեան 200
Եւրո:

ՀԱՅ ԿԱՌՄԻԿԷ

Ս. ԽԱԶ

ԱՌՈՒԱՆՆՈՍ ԵԿԵԼԵՑԻ
13, rue du Perche — 75003 Paris

ԶՈՒԲԵԴԱՐՈՒԹԻ, Դեկտեմբեր 24, ձրապա-
լայց Կոնստանտին Ժամբ 17-ին Լինթրոյմ,
Ժամբ 18-ին պատարագ:

ՀԻՆԴԵԴԱՐՈՒԹԻ, Դեկտեմբեր 25, Մոնտը:
Ժամբ 11-ին պատարագ:

Կը պատարագէ եւ կը բարձրէ
ԳԻՐԴՈՐ ԵԿԻՍԿՈՐԱՆ ԿԱՐՈՐՈՅԵԱՆ

ՀԻՆԴԵԴԱՐՈՒԹԻ, Յունուար 1
Ժամբ 11-ին պատարագ:

(Երբ. Ա. Էշմ)

Հետազոտելի կողմ ժամանակակից պա-
տասխանատուութեան հետ հարաբեր-
ւած է. - Հիմնական ծանոթացում
Համադրութեան: 1994-ին, իմանալով
զի պատասխանատուութեան յանձնած էր ժա-
նալիզմի համադրել եւ երկուսին
զիստիկ ժամբը նկատած էր որ լու-
սաւորը երեք ժիւրի Եւրո պահած է նո-
տարքն եւ կատակատարքն հաւանու-
թեամբ:

ՅԻՄԱՆԱԶԻՔԻ ԱՌԻԷԹԻ ՆԱԿԱՆԳԻՆ ՄԷՆ,
Դեկտ. 17-ին, զինուորական օդանավ մը
բախտեալութեան է, Բուլոյնի թիւը առ-
նէկ է: Հինգ զինուորական զանուած են,
բայց երկու անհետացած կայ, որոնց
ժամբները չեն գտնուած:

Imprimé sur les Presses
du Journal «HARATCH»
83, rue d'Hauteville, 75010 Paris
Siret: 571 027 317 000 15
Commission Paritaire: N° 55935

**VOYAGE
EN ARMÉNIE**
OECUMENIQUE, CULTUREL, HUMANITAIRE

Du 22 au 29e Avril - prix: 1.100 euros

Accompagnateur: Pasteur SAMUEL SAHAGIAN

Organisé par Solidarité Protestante France-Arménie (SPFA)
Pour s'inscrire, envoyer acompte de 200 euros à:
SPFA: 1, rue Cabanis, 75014 Paris (Tél.: 01 47 35 30 23)
(Programme détaillé sur demande)

**GABINET
TERZIYAN**

Toutes Assurances Toutes Compagnies

MEILLEURS PRIX — MEILLEURES CONDITIONS
AUTO — MULTIRISQUES HABITATION ET COMMERCE
MALADIE — PREVOYANCE RETRAITE VIE CAPITALISATION

13, rue Lamartine, 75009 PARIS
Tél.: 01. 42. 82. 01. 41 +

présente ses meilleurs vœux pour l'année 2004
et souhaite une bonne Fête de Noël

ԹԻՐԶԵՆԻ ապրանքագրական գրասենեակը
չափազանց ապրանքներով կը շնորհաւորէ
Ձեր Նոր Տարին եւ Ս. Ծնունդը

**Ս. ԵՐԱԿԱՆԱԶԱՆ—ՄԿՐՏԻՉ
ՓԱՌԻՉ**

ԱՌԻՉ ԱՌՈՐԻՐԵՐ

ԵՐԻՔԵԴԱՐՈՒԹԻ, Դեկտեմբեր 23
Տոն է Սրբոյն Գաբրիէլ ժողովրդին եւ
Յաղթող Տնախնդարը առաքելոյն:
Առաւօտեան Ժամբ 9-ին Հանդիսաւոր
Ժամերգութիւն կը կատարուի:
ՀԻՆԴԵԴԱՐՈՒԹԻ, Դեկտեմբեր 25
Տոն է Սրբոյն Ստեփանոսէ խաղաղա-
յին եւ առաքել ժողովրդին:
Առաւօտեան Ժամբ 9-ին Հանդիսաւոր
Ժամերգութիւն կը կատարուի:

c'est le
**MANUEL D'ARMENIEN
OCCIDENTAL**
POUR LES NON-ARMENOPHONES
de
Mme Hilda KALFAYAN-PANOSSIAN

Une méthode audiovisuelle,
novatrice et radicale
pour apprendre à parler, lire et écrire
l'arménien chez soi, en 50 heures!

faites-en cadeau à vos enfants et
petits-enfants qui vont présenter
l'arménien au BAC;

faites-en cadeau à vos amis franco-
phones qui veulent apprendre l'ar-
ménien.

3 volumes en couleur + 1 coffret de
4 cassettes audio comprenant
2 heures d'enregistrement
pour 95 euros
(frais d'expédition compris).

Contacteur:

L'Association MACHOTZ
Pour la Défense de la Langue
Arménienne
Tél.: 01. 47. 50. 97. 51.

Ս. ԶԱԿՈՐ - ԼԻՈՆ

ՀԻՆԴԵԴԱՐՈՒԹԻ, Դեկտեմբեր 25-ին տոն է
Սրբոյն Ստեփանոսէ խաղաղաւորակոյն
եւ առաքել ժողովրդին:
Այս տարին Լիւնի Ս. Զակոր Մար Ե-
կեղեցւոյ մէջ առաւօտեան Ժամբ 10-ին
պատարագ կը ժամուցուի:
Կը պատարագէ
ԻՍԱԶԱԿ Ա. ԲԷՆԶԷ. ՀԵՐԻՄԵՆԸ

**CROIX BLEUE
DES ARMÉNIENS
DE FRANCE**

REGION MARSEILLE
organise le

**Réveillon
de la
Saint Sylvestre**

31 décembre à 20 heures 30
Soirée exceptionnelle
animée par l'Orchestre MASSIS
Repas gastronomique
(vin et champagne compris)
Ambiance arménienne — Cotillons
P.A.F.: 120 Euros
Dans les Salons de la Boiserie
2, rue Gaston de Flotte — Marseille 12^e
(parking surveillé)
Renseignements et inscriptions
avec règlement au nom de la C.B.A.F.:
04 91 91 53 59 / 04 91 87 49 54
06 24 34 53 71

**ԼՆՏԱՆԵԿԱՆ
ԶԻՆԱԳՆԱՑՈՒԹԻՒՆ**

Կապույտ Նաչի Գաբրիէլ Ա. Բաղդասար
Ժամանակի շնորհակալութեամբ քաղաք-
այս տարին առաւօտեան Ժամբ 9-ին
պատարագ կը կատարուի:
ՓԵՐԻՉԱՆ 22-ին 29
Եկեղեցւոյ շնորհակալութեամբ:
Արձանագրութիւն:
Արձանագրութիւն - 01 39 83 71 19
Այլիւ - 01 42 93 03 56

Séjour d'hiver

La Croix Bleue des Arméniens de
France organise un séjour d'hiver à Bel-
lefontaine (Jura) du 14 au 21 février
pour les enfants nés entre le 1er janvier
1989 et le 31 décembre 1995.

Renseignements et inscriptions:
C.B.A.F. — Conseil d'Administration
17, rue Bleue, 75009 Paris
Tél.: 01 53 34 18 18.

Nombre de places limité.

Date limite d'inscription:
15 janvier (à respecter impérativement).

Փարիզի Ս. Եփրեմեան - Սկրիպ
Մար Զաւարի
Տիկնոջ Եփրեմեան
ձեզ կը հարկէ

**ԿԱՂԱՆԴԻ
ԱՌԱՆԴԱԿԱՆ
ԻՐ ԶԱՆԻՆ**

Կերակր. Դեկտ. 21, Ժամբ 13-ին
պատարագէ կը առաքելաւորակ
Նորաւե Քրիստոսի արարչի մէջ
15, rue Jean-Goujon — Paris 8^e

Հարկաւոր Ամանորայի միջոցաւ:

Տեղեկը պաշտօնէն համար հե-
ռուածելի հետեւեալ թիւերով
եկեղեցւոյ զեւոթատուի:
01 43 59 67 03

Տիկնոջ Եփրեմեան
01 47 43 12 66 01 46 62 01 29

Մանապակեմ Նաչի 20 Եւրո:

ԵՆԴՐԱԿԱՆԻՔ

Հայաստանից Առաքելական եկեղե-
ցայ Կրօնական Ընկերակցութեան Լորա-
նոյ Նորուորը Եկեղեցւոյ պաշտառ-
ութեան համար ճարտարապետութեան տա-
ցած է Հեռեկան Նաչի:

Տեղեկ Այն Մոսկովսկի ամուսնու
Համադրութեամբ իշխանակին 450
Եւրո, Տեղ եւ Տեղին Առաւելան 100, Տեղ
եւ Տեղին Յակոբ Բարաքի 60, Պր. Ա-
րքիւր Միլոսեւս 50, Տեղ եւ Տեղին Կա-
պույտ Առաքելան 22-51, Տեղին Ան-
ձեւակեան 20, Տեղ եւ Տեղին Այն Տա-
լանեան 150, Հուրի եւ Կարո Սաղաւան
Պիմոն Գիլիմեանի իշխանակին 20, Տեղ
եւ Տեղին Լաւր Կոփիկեան 30, Տեղ եւ Տեղին
Ալեքսի Կոփիկեան 300, Տեղ եւ Տեղին
Կարպի Զրքաւան 100, Տեղին Սաբիթի
Ֆերիկեան 300, Պր. Գալիկ Գաւառ-
եան Լիւնի եւ Պերմուի Գաւառեանի

Իշխանակին 30, Տեղին Սիլվա Սերբուր
Այն Սերբուրի իշխանակին 100, Պր.
Ռադի Գաւառեանեան 120, Պր. Գաւոր
Բալաւան 30, Տեղ եւ Տեղին Արքաթիկ
Ալեքսեան 70, Տեղին Անարի Թ 60,
Տեղին Պրիմի Գոն 100, Տեղին Սոնի
Տարեւեան 1000, Տեղ եւ Տեղին Կր-
կաւոր Սերբուր 500, Տեղ եւ Տեղին Գե-
որգ Թարաւան 1000, Փարիզի Եփ. Կի-
րիլեանեան Հիմարակութիւն 230, Տեղին
Լեւիթեմ Վալէթ - Զամալեան 209
Լուսն Զամալեանի իշխանակին 200, Տեղ
եւ Տեղին Արքեպիս Գաղաթաւան 90,
Պր. Զարայ Սաւոնեան 30, Տեղ եւ Տեղին
Լեւի Փաշալեանեան Իսա Սրապէ-
եանի իշխանակին 80, Տեղին Արքեպի
Պրիւ 150:

ԵԿԱՏԻ ՈՒՆԵՆԱԼ

ՓԵՐԻՉ

Կապույտ Նաչի ժամանակագրութեամբ
Մանուկներու Օրը
Կերակր. Յունուար 25, Ժամբ 14-ին 17
Salle Rossini
6, rue Drouot, 75009 Paris

ՀՄԸՍ-ՖԻՐԱՆՍ

ՃԱՇԵ - ՊԵՐԱԶԱՆԴԻՍ

Ժամանակագրութեամբ
8 Ս. Ս. Ե. Բ. (Հաշիւէն)
եւ ԿՈՒՐԻՏԱՆ Նոստալգիկութեամբ

Երաբ, Յունուար 10-ին

Hôtel SOFITEL
«Forum Rive Gauche»ի արանքէն Նիւր
17 bis, Boulevard Saint-Jacques, 75014 PARIS

Տեղեկը պաշտօնէն համար հեռուածելի:
01 44 05 17 77 կամ 01 43 78 57 67 Թիւերով:

Օ - Խ - ՍԷ - Ը-ի երեսույն դասնակներն ղեկավարող Կապույտի Պրոյարին Դեկտեմբերի 18-ին ժամույնի ատուլին մը Նիկոլ Երսակ Է Հայաստանի մէջ իտալէ պատմութիւնը. ասան Է թէ Կատարուտի Տնտեսագործութիւնները ցոյց Կը տան որ Հայաստանը այդ տնտեսութիւնն Կը դառնուի Կալարէի Կոմիտեաները տասնամակնի մէջ: Իր Զամուրաբով, Երեւնի մէջ Կարծիք Երսակաւորումը. Համարն վրայ գտնուող Երեւնի շէնք: Իսկ աստիպ Կալարին ցոյցման Է զերկրեան ժողովրդավարութեան տասնամակն պատմութեան տէր Երեւնի Համար որ տակաւին շարժակալ - մասն մէջ Է: Կուտեանները, Երեւնի Համար Երեւնիներ ունեան Է ինտեսութեան ինքնակազմութիւնները, Հնտեսութիւն Է ինքնակազմութիւնը աշխարհ յանձնարարող Կալարին Հետ, Դաւան Համար որ մայրաքաղաքին, Հնտեսութիւնը պայմանները պէտք Է բարեկարգել, ասին Թաւրիսի ղեկավարը, ասին Թաւրիսի ղեկավարը, ասին Թաւրիսի ղեկավարը:

***

**ԵՐԵՎԱՆԻ ՆՈՐԱՎԱՐՆԵՐՈՒ
ԹԻՒՐ ԱՆԷԼՑԱՄ**

Այդ տարբեր աւելանք Է երեսույն նորա-
միւնները. Թեւ: Զարտն 11 ամիսե-
րուն իմ ծնուն Է 11-341 Երսակ: Ան-
ցող տարուան իմն շրջանին Կը թիւը
10-489 եղան Էր:

Կալարին բնուը, որպէսզի մեկտարելութեան-
ները աշխատող Հայթաթիւն:

ՊԻՆՏՈՆԻ Դեկտ. 18-ին յայտնող, որ
Կալարին Է իր Կալարութեան: Զար-
կարողին Հետ Հարցադրութիւն Է ընթացող Է, Հնտեսութիւն, որ Էր Երեւնիութեան
մասին եղան Հարցումը. Գալարն պա-
տասխանում Է - Կը նախատեսել այդ
յայտարարութիւնը ընել այդ օրերուն
Էր, պիտի ինքնակազմ ընտրութիւնն Է
ի ժողով պայմաններն յայտարարութիւն
որ պիտի ընել այդ. մասին: Կալարին:

(Ետք. Գ. Է)

ARMÉNIE
PROMOTION SPÉCIALE
AVION* + 7 NUITS HOTEL***
+ TRANSFERTS **500€***

* Départ Paris

PARIS • SABERATOIRS
19, RUE ST. ROCH 75001 PARIS TEL 01 42 96 10 10 • FAX 01 42 96 18 77

LYON • SEVAN VOYAGES
48, COURS DE LA LIBERTÉ 69003 LYON TEL 04 78 60 13 66 • FAX 04 78 60 92 26

MARSEILLE • WASTEELS VOYAGES
67, LA CANNIÈRE 13001 MARSEILLE TEL 04 95 09 30 60 • FAX 04 95 09 30 61

EREVAN
10, RUE VARDANANTS 375010 EREVAN TEL 52 54 48 • FAX 56 40 30

Sabera® www.saberaoos.fr

EN COLLABORATION AVEC
LA NOUVELLE COMPAGNIE AÉRIENNE

ARMENIAN
AIRLINES

* À partir de

ARMENIAN AIRLINES

Թերթը հազարդիկ է եղել, որ Ալեյ Թէր-
զեան վերադարձած է Ֆիլիքս Արտադորո-
նեւու Միւրթեան նախագահ, կ'աւելցն
որ Սեղադեհեւու ազգայնական իրեն զինած
է, որ նախագահ է այդ միութեան ալ
Նշանակում մը, կը զբէ թերթը, որ կըր-
նայ զիւրացնել Ժողով Գրասէնի հիմնա-
նական թեան վաճառքը:

Imprimé sur les Presses
du Journal «HARATCH»
rue d'Hauteville, 75010 Paris
Siret: 571 027 317 000 15
Commission Paritaire : N° 55935

Երեւան, 15.12.98

Ա Ռ Ա Զ Ս Ո Ւ Բ Բ Ե Բ

զրին գրասենյակը հետագայ մեջ - Նազիկին Դեկտեմբեր 22-ին և Ուրբաթ օր պետք է համեմատել Նախագահությանը՝ Ստալինին, ներքին տարի է, որ նազիկը ինքն էր փրկամանակ հասանալիություն մեջ։ Այն 2900 համարը կրեալ զինադրոշմ, լայն, որպես այդպիսին կեղծ մը յանդիսանալով պատմությունը, չի մոռցրել, որ Նազիկին 15-ին, առկա տեղի պահով մը պատմաբան, որու հետևանքով 15 մեռնող կար և ծովը վերադարձնելու հիմա իմանալու խնամքներու քանակությունը։ Ներքին, Սեն - Նազիկը նոր ապագայուն չունի, մենք, երբեք տարի - ներքին երկաթյան 20 հազար աշխատողները կարող չափազանց են։ Նաուն երկաթյան է 345 մեթր, 41 բաժնի և 74 մեթր բարձրություն, նա, որ կը բաղադրատու է 23 յարկանոց չնեղ մը հետ։ Նաուն լուրջ տոմսեր, շատ սուղ, անշուշտ, արգելի երկ հանգստանալ են իր առաջին համարը-զրեկան համար։

2003-ին, ԱՆՆԱՐԻՆ ԻՆԷՑ 83 լրագրողներ պահանջում են, այսինքն նախորդ տարուան լրագրամամբ 13 մեռնող աշխատող, յայտարարել Լրագրողներու Միջազգային գաղտնագրությունը։ Այս միջոցին մեջ, 18 լրագրողներ Իրաք պահանջում են։

ՊԵՐՆԱՐ ՍԻՐԱՆԻ հարցազրույց մը արած է «20 մարտին» ձի օրաթերթին (Դեկտ. 23) ուր կը պատկանի կը տեղեկագրերն եղանակություններն են օրենքի մը անհրաժեշտությունը։ Կը պնդի որ օրենքը հակամահական է (հակառակ ձգտողներին) և անդի ունեցած ջրիցին այ ինքնաբերական չէ։ Գաղտնի։ Յար, նկատել կը արվի կրնի, լայնակ հարցեր կը լուծուեն միջոց - զուգահեռ են օրենքը կրեալ խնդրի ապագային ընկ առջ երկաթյան մեջ, Սիբիր կը խորհի որ մեկը միայն արգելի է։

ԴՈՅԻՆ արձաններ (Ստալին Արարի, Բուդենի, Արարիկյան Միտայի Դիման - պետություններ, Գաղտնի, Պարզեցի և Օման) Բուդենի գաղտնական վիճակով մը կա, վաղաքային են ու խոսք մը, որ կը համակարգի հակահարկապահ իրենց գործունեությունը։

Ս. ՅՈՒՀԱՆՆԻՍ-ՎԱՐՄԻՏԵ ՓԱՌԻՔ

ՀԻՎԵՆԱՐԻՆ, Դեկտեմբեր 25
Տոն է Սրբոց Ստեփանոսի Նախագահության և առաջին մարտիրոսին։
Առաւօտեան ժամը 9-ին հանդիսարան Ժամերգություն կը կատարվի։

***

Ս. ՊՈՒՆԱ-ՊԵՏՐՈՍ ԱՆՈՒՐԱՆ

ԵՆԱՐԱՐ, Դեկտեմբեր 27
Տոն Սրբոց Առաքելոց ՊԵՏՐՈՍԻ և ՊՈՒՆԱՅԻ
Ժամը 10-ին պատարագ կը մատուցվի Աթոռային Ս. Պետրոս - Պետրոս եկեղեցու մեջ, անոր անուանակարգության տունին առիթով։

ԵՐԿՈՒՆԱՐԻՆ, Դեկտեմբեր 29
Տոն է Սրբոց Որդւոց Որոտանի՝ Թաղապառանքների և Յովհաննու Ավետարանիչի։
Փարիզի Ս. Յովհաննէս - Մկրտիչ Մար Տաճարին մէջ, ժամը 9-ին առաւօտեան հանդիսարան Ժամերգություն կը կատարվի։

***

Ս. ՅԱՎՈՐ - ԼԻՆՆ

ՀԻՎԵՆԱՐԻՆ, Դեկտեմբեր 25-ին տոն է Սրբոց Ստեփանոսի Նախագահականության և առաջին մարտիրոսին։
Այս առիթի Արմ. Ս. Յավոր Մար Եկեղեցու մէջ առաւօտեան ժամը 10-ին պատարագ կը մատուցուի։

Կը պատարագէ՝
ԻՍԱԶՆԱՆ Ա. ՔՆՆԵ - ՀԵՐԻՄԵՆ

Imprimé sur les Presses
du Journal «HARATCH»
83, rue d'Hauteville, 75010 Paris
Siret: 571 027 317 000 15
Commission Paritaire: N° 55935

LE PERE NOEL

Vous attend nombreux à

L'ARBRE DE NOEL DEL'ECOLE TEBROTZASSERE

Le dimanche 11 janvier à partir de 12 heures
à la Salle des Fêtes «Thierry-le-Luron»
9, Boulevard du Midi, 93340 Le Raincy

Après minime par
RAFFI

Spectacle des enfants — Chorale de l'Ecole — Spectacle surprise
Buffet — Tombola
Distribution des cadeaux par le PERE NOEL

Renseignements à l'ECOLE TEBROTZASSERE : 01 43 81 01 72

Accès autoroute A3 : Sortie Villemomble Le Raincy
Gare de Villemomble Le Raincy RER (Eole)
Ligne Paris Chelles
Salle à 200 mètres

Entrée gratuite

ՀԱՅ ԿԱԹՈՒԿԷ

Ս. ԱՍԶ

ԱՌՈՒԱՆԱԿՍ ԵԿԵՂԵՑԻ
13, rue du Percho — 75003 Paris

ԶՈՐԻՔՆԱՐԻՆ, Դեկտեմբեր 24, ձրապարհ Մենդելսոնի, ժամը 17-ին Ընթերցում, ժամը 18-ին պատարագ։

ՀԻՎԵՆԱՐԻՆ, Դեկտեմբեր 25, Գնոլոյ։
Ժամը 11-ին պատարագ։
Կը պատարագէ և կը քարոզէ՝
ԿԻՐԻՈՐ ԵՊԻՍԿՈՍՈՍ ԿԱՐԻՈՍԵԱՆ

ՀԻՎԵՆԱՐԻՆ, Երեւան 1
Ժամը 11-ին պատարագ։

c'est le
**MANUEL D'ARMENIEN
OCCIDENTAL**
POUR LES NON-ARMENOPHONES

de

Mme Hilda KALFAYAN-PANOSSIAN

Une méthode audiovisuelle,
novatrice et radicale
pour apprendre à parler, lire et écrire
l'arménien chez soi, en 50 heures!

► faites-en cadeau à vos enfants et
petits-enfants qui vont présenter
l'arménien au BAC;

► faites-en cadeau à vos amis franco-
phones qui veulent apprendre l'ar-
ménien.

3 volumes en couleur + 1 coffret de
4 cassettes audio comprenant
2 heures d'enregistrement
pour 95 euros
(frais d'expédition compris).

Contacter :

l'Association MACHTOTZ
Pour la Défense de la Langue
Arménienne
Tél : 01. 47. 50. 97. 51.

**CROIX BLEUE
DES ARMÉNIENS
DE FRANCE**

REGION MARSEILLE
organise le

**Réveillon
de la
Saint Sylvestre**

31 décembre à 20 heures 30
Soirée exceptionnelle
animée par l'Orchestre MASSIS

Repas gastronomique
(vin et champagne compris)
Ambiance arménienne — Cotillions

P.A.F. : 100 Euros
Moins de 15 ans : 80 Euros

Dans les Salons de la Boiserie
2, rue Gaston de Flotte — Marseille 12^e
(parking surveillé)

Renseignements et inscriptions
avec règlement au nom de la C.B.A.F. :
☎ 04 91 93 53 59 / 04 91 87 49 54
06 24 34 53 71

***

Séjour d'hiver

La Croix Bleue des Arméniens de France organise un séjour d'hiver à Bellefontaine (Jura) du 14 au 21 février pour les enfants nés entre le 1er janvier 1989 et le 31 décembre 1995.

Renseignements et Inscriptions :
C.B.A.F. — Conseil d'Administration
17, rue Bleue, 75009 Paris
Tél. : 01 53 34 18 18.

Nombre de places limité.

Date limite d'inscription :
15 janvier (à respecter impérativement).

GABINET TERZIYAN

Toutes Assurances

Toutes Compagnies

MEILLEURS PRIX — MEILLEURES CONDITIONS
AUTO — MULTIRISQUES HABITATION ET COMMERCE
MALADIE — PREVOYANCE RETRAITE/ VIE CAPITALISATION

13, rue Lamartine, 75009 PARIS
Tél. : 01. 42. 82. 01. 41 +

présente ses meilleurs vœux pour l'année 2004
et souhaite une bonne Fête de Noël

ԹԻՐԶԵԱՆ ապահովագրական գրասենյակը
լրագրային մաղբախմանով կը շնորհակալուի
Ձեր Նոր Տարին և Ս. Ծնունդը

ՀՄԸՄ-ՖԻՐԱՆՍ

ՀԱՆՇ - ՊԱՐԱՀԱՆԴԻՍ

ժամանակակից
ՅՈՒՍԷՖ - (Հալեպից)
և ԵՐԵՎԱՆՆԱԿ Նապաստաններ

Երեւան, Յանուար 10-իմ

Hôtel SOFITEL
«Forum Rive Gauche» քաղաքից մերս
17 bis, Boulevard Saint-Jacques, 75014 PARIS

Տեղերը ապահովվում համար հետաձգել
01 44 05 17 77 կամ 01 43 78 57 67 Թիբերոս։

ԻՐԱՅԻ Կառավարական առժամայ
խորհուրդի զործոն նախագահը՝ Ալլիկ
Ալիկ ԿԱՆ՝ Հաջիմ յաջորդարած է, Մու-
կուլայի մէջ, որ Ռուսաստան որոշած էր
ամբողջովին կամ մասամբ ֆինկէ իրաքեան
ստորաբքը: Այս հաշիվը խոստովին փո-
(Շառլ Կ. Լ.)

ՄԵՍՐՈՎ ԱՐՔ. ԱՇՃՆԱՆԻ

ՅԻՇԱՏԱԿԻՆ

ՏԵՍԿ ԿՑՈՒԹԻՒՆ

ՅԱԿՈԲ ԱՆԴՐԷԱՍՅԱՆԻ ՀԵՏ

«Ջաբախալին ի՞նչ է, գիտե՞ս, դարձա՞նք այն է, որ ինկաների 5-ին զինվորները հանդիպեցին սպի գլխի ունեմը, իսկ սուր փայրակը՝ դառա՞րդ կնամ, այսօր Հնամաշտով կընէ զինքը ինքուր տարեկն ծառիկն ճանշան տարելու տեղիկն քնէ»։

Տառ որ անցք է, և՛ Մեսրոպ Արք. Աշճնանի անակից ծառն ու ցնցուրը էր շարունակել իր արձագանքները տարածել տեղն ու տեղ, բայց մասնատվել հոս, նեւ-նոր՝ նեւ ձեռքը, ուր քանանակայ իր ստանդորդական շրջանին շարժում էր ստեղծել մտերիմ բարեկամները ամուր ու լայնամիջ շրջանակ մը։

Ինկաներ 2-ի զինքն էր, երբ սույզ արեւմտյան Հնամաշտով էր շարժվում ընդ ժողովրդները։ Նորն օրը, քանի որ ծամ սույզը, Մեսրոպ Արքայազնը յանկարծա՛ն կնամ էր քնէ։

Իր պատասխանները, երբ որ կնոք, միայնակ երթալուն նեւ-նորը, Սրբազանի կրթական ժերնի աշխատանքային խումբի «The Echmiadzin Chronicles» շնորհակալության իր սուր փոխարկը, տեղի ունեցան տան կարծի որ և՛ օժտմ էր։

Ճեմանուտն ասպին ձիւնաբերքի, սակայն, Ուրբաթ և՛ Շաբաթ օրերին արթնել էր, որ Հայրենասիր մարդիկ էին՝ Եփրեմ Ս. Գրիգոր Լուսաւորեւի եկեղեցին երթանք իրենց յարգանքի վերջին տուրքը մատուցանելու նորոգ Հան-դուղակ Հայրենասիրներին։ Երեսուն հինգ ժերնի ձին, ճամբարներ անանշատներին։ Զրուցողներուն շարքին եւ այլ գտնուե-ցաւ։ Այստեղից, յուրաքանչյուր զոհակալներ։ Կռանա՛ն, որ յուրը բաշտակներ, որ անտեսներուն մէջ շրջա-փակուեցան, վայրկեան մը դուռը յիշա-տակը։

Պիտի ջանք, որ ծառիկ բարեկամներ էինք, քանի որ նորեկ մեծ եւ այստեղ, իսկ այն շատեց ծածկ որ ստանդորդական պատկեր, Հայաստանի մէջ ստեղծուե-րեան անանշատներ ինք յոր զայն արժեքով։ Բայց ծածկ ձին, և՛ տարեկան եր-կայնքին, պատահական հանդիպումները հասնում էին ճամբարներին անճշմարտ-տուրքին։ Երկնքը թող ներք, որ այս Հայազնը ու անակալ նշանները Հնամա-շտով արթնել էր շուշանակ, բայի՛նք կնոքն ու անանշատներուն թեան մը ուղե-կալուով Հանեան փորձ մը ըլլայի։

Եկամ էր Արթուրիկին 1984-ին եւ 1991-ին (Թաւաղաների ժողովուրդ իր, ինչուր-թեան էր փորձել որոշ քանակ արեւ-կանդին)։ Եր իշնեմ, որ ասպին այցել-յալներին, երբ Մեծի Տանն Կիլիկիոյ օր-տան Կաթողիկոս Գարեգին Բ. Ներկայա-ցանքուն. ստանդորդական կնամ էր շարժանակ պատկերով ճամբարի ծածկը երբեմնակ ու ինքնորոշ ժամ Արթուրիկ-նոր, բաշտակն արժեք յառաջանք էր ինկանի-Մեծիկոս Հայրենասիր մէջ ձիւնքին մէջ, քանի որ Մեծիկոսի պատկա-րանքը եկեղեցական էր ներկայութիւնը արքայազնի, ինչպէս իր Հայ մարտիկը։ (Այլ օրերուն էր, որ լսեցի, որ Գարեգին Բ. Կաթողիկոսը, այն պե-տեղից, տարեկին ստան Պոլսէն ու Արքե-պիսկոսը էր անդադանուն կերպով ու նշա-նիկ, կարծեմ, պարտադրուի տակի՛նք ունեցան էր)։ Երկրորդ այցելութիւնը արդէն իր ուղարկութեան (թիւն է այլ ուղղութիւններով) զէն թէ շատ հանդու-րա՛նք քան զարդիկ մեծ, եր, շարժուիլի մեծ էին, որ մասնաւոր Հայրենք չէին ծա-ղկել։ Ինչպէս էր թուի, որ այլ կերպով այցելութեան Հարեանքներին ծանոթա-ցանքը կարաւ, բայց գտնա՛նք ինչ ձիւն։

Երբոր անդամ Արթ. Մայիս 1983-ին, Այլ տարի, «Փոքր Արքայանան» շնոր-հակալութիւն էր իշնան ու հովանաւորութեանը՝ Արեւիկեան Հայրապետի 25-ամեակին առիթով անոր անկեցանք էր Էւսեմ Յէր - Պետրոսեան կուսակ-մարդարուն մը, որ իշնանակ էին ինչ տար-ւան մէջ (Էրեւանից կուսարտու էր Եւսեմ 1982-ին, Հայաստանի Հանրա-պետութեան տարեկն յանդիպումն Ար-ծանիկին կուսարտու պատճառներով այցել-յալութեան շարժումներ)։ Բացումի ճանդի-ստեղծանք, Հայ թէ արժանիքի պատու-նական Հիւրերու և՛ խոսնակա՛նք բացում-

թեան էր ասպին, Մեսրոպ Արքայազնը զարմանալ էր ներկայացնել Գարեգին Բ. Ներկայութեանը։ Կը իշնեմ, որ իր դուռը մարտ... պատերեմ անկերի ստանդորդ-թեան կարգալ։

Հարմարա՛յ մէկնեցաւ։ Ուրիշ՝ ուր դա-տերեմն դիտել։

Բայց դուռերից պարթեցի երբ անձա՛ր հանդիպանք։ Թարգմանել տուած էր իր շարքին խօսքը եւ ինքու ... քնա-լորդորդէն ընկերներու տրոված։

Իր կեցողութեան ընթացքին, զանազան դարձուեցան ինկաները տարաւ։ Անոնց շար-քին երաւ փորձ մը՝ Պոլսէն ու Արքեի մէջ ընկերին եւ Մշակուիթ կազմակերպու-թեան մասնաճեղ մը յառաջանքին։ Գտնի մը արդք մասնաճեղ գործին մէջ, որից էր վերջն թան մը չէրաւ, թիւն կնամ ուղիքը յարձուրդ տարեկան, այս կնամ այս դրարարարանա՛նք մասնաճեղակ կազ-մակերպութեան Հայաստանեան ամուսնա-լին գործունեութիւններուն։

Գտնի մը անդամ Հայաստանը հանդի-պանքը Սրբազանին հետ։ Արթիկ մըն ալ, անմոռեցանք ասանմին, զլուսն - գլուխին։ Ամէն վայրկեան չէր, որ ան-կերպէն կնամ Հայաստանին մասնաճե-ղակն արարատունիկները օժտուած մար-դիկ կ'այցելեին Հայաստանի կուրտ ա-նա՛նքին, և՛ և՛ հնէն էր իր փորձան էին նման արժեք ինչ ասանմանը հանդի-պել մշտական փորձով Հայուի անա՛նք-քին ստան իր կազմակերպութեան, զիս հնամարտից շարքը արարատուն, ի-մասնակցութիւնը մը արդին։ Երբեմն յարգուե՛ն էր, երբեմն ոչ։ Այցելութիւնը թանակ խոստանա՛նք օրակարար կ'ունե-նան կամ զինքնը, Հայրիկը կայմարի - զրկեցանք կամ անանշատութիւններուն արեւիկեան էր դառնա՛նք։

Հանդիպանքը նախաճիւղ մը ժամա-նակ, իր թանակ Հիւրանքներին մէջ։ Քիչ, թէ շատ դիտել որ արանքը մը՛ն էր մարտիկ թերթերուն մէջ, եւ այլ, Ե. Հարկի, ծածկի մէջ իրեն, որ աշխա - տանքին, իր զինքնին մէջ քանիքն։ Զիս ստանդորդ էր հանդարտ խոսակներ, ու՛նակն անհասկանալիութիւնը, անէն ինքի՛նք իրազեկ ըլլալու։ Հանդարտութեան անէն անէն՝ իրմէ՛ն յուրով հանդուր-թեան մը։ Թառաղանքներ ընթացքին, որի մասնաւոր թան մը չէր ինչ (զը-րոյցներ իր անանշատներուն զննարկում - թիւնն աշխատել, և՛, սակայն արա՛նք մը երաւ, երբ զիս անանշատի թեան, թե-կուով։

Բնի պէնք է նեւ։ Երբ Հայրենի-ուն միջոց էր գտնել։

Նոյն ժամանակ պիտի անհանդիպուե՛ն Ա. Բ. Բազարյանի միջոցին 600-ամեա-կն նուրբանք ինկանի թաղարարութեան դիտարկութիւն։ Իրան պատրաստել, Բա-զարյանի եւ Սարգիսի միջին յարաբերու-թիւններուն նուրբանք զննարկում մը։

Սարգիսի չէ, Սրբազան, նկատի ու-նեցալով, որ ուրիշ տեսանքներ այ ունե-նա՛նք - սպանական յարաբերութիւններ ծածկին։

Ուրեմն, վերջանա՛նք Հայք է։ Եւ վերջանա՛նք Հայք է։ Նոյն ժամանակ անդամ ըլլալով սուր կը ընէ Ա-րեւիկա։ Հայաստանի դիտարկում մըն էր, որուն մասնաճեղակ ինկաները ժամանա-կին ընդարձակ ընկերակցութեան մը ներք-ըրան մը (Վերջինիս Նոր Արքայի մէջ, «Եւսեմ», 1993, Նոյն թիւ 15 - 16)։ Միայն պէնք է անկեցան, որ դուռնակ մե-կը, ինչպէս էր եւ նի, անոր ընդունել-կարա՛նք լիմին դառնա՛նք Մեսրոպ Արք-այազնի կազմակերպական բացումի ստա-նդարդ։

Ու պէնք է ամուսնալ, որ սուր արդի-նալ, այն անձը, որուն մարդ էր սուր ար-դարեւիկ երաւ. այդ զինքնատուրքը, զիս Հայաստանութեան ընթացքին մէջ դառնա-լու ու անոր զննարկումները ամուրկող Հայաստանի զինքնա՛նք անանք։

Պոլսէնմէն այն անձը, որ տակի՛նք ու-նեցան է կարգալու կնամ յուր Մեսրոպ Արքայազնը, իրան անանշատն Հայաստան, որ անոր զինքն ու խօսքը կու գտնել թէ՛ մարդն էր թէ՛ արքան։ Անոնք ունեին Հա-մանդ, դրարդը թան մը, ըլլալին ճամ-բարական նոյնքը, զարդ մը, պարա -

Մարտիկ Մանակ - Մեսրոպ Մշակու-րի Կեղեցուք մասով Հայաստանի իր հիմարդարութեան կուրան, այս տարի և՛ կազմակերպեց զանազան մշակութա-լին յանձնաճեղակները, Մայր ինկ-եղեցու լծման եւ անունակներին 72-րդ տարեկարծին տեղին։ Այս ժրկն-ներն Հայրենիքը երաւանքին, յանձնա-պիկին զարգարտունի վարպետներին Յակոբ Արքայապետը։ Ճուշահանդիսի շարժումը երաւ Ուրբաթ, Դեկտ. 12-ին, վարժա՛նք Գոլանքան արա՛նքն է մէջ թա-ւահանին մէջ թաղմունքները եւ ներկայա-թեան։

Արթիկը օդադարձեցով կատարեցինք տեսակցութիւն մը տարազապար արեւա-տաղանի հետ։

Հ. Կոստ անմարմը մը չէ՛ր Մարտիկա-նալ գարդիկին, արուած ըլլալով որ տա-րիկներ անալ կնամ եւ ձեր գործերը մը-

պալական դրուիւն էր կնամ կոսակակ յարաւան մը։

Այ ինքնիցը պատմաբան կամ գիտնա-կան չէ նկատած, և՛ այսօր էր ինկան-կանիկան լուսն տեսան շարժը երեք տասնեակ Հայաստանի արեւելեկու կա-թողիկոսներ լուսնեմ, ալ ալ անկն էր այս-տեղ անան արեւելեկուն։ Սակայն, Հայա-նիկն ասպարտութեանը Մեսրոպ Թա-ղաւորանքի օրակարար Հայաստան - ինկաներ, Մանիկա՛նք ան Գոլմարտա-լուսն ալ ուղեկներուն պատմութիւնը, Սրբ. Մարգարի պատմաբանները վերա-դարձուեցին եւ այլ նիւթեր էր բաշտակ-նեմ մը արա՛նքով, ծածկին երկէ՛ն Հայ-մեան ըլլալ, մեր բանասիրութեան պատ-մութեան մէջ։

Նեւ։ Երբեքն երաւ, որ քանի մը ան-գամ անալ զրոյցը նուրբան տակի՛նքը երաւ, յարձուր անգամ տեսալ զինքը Փա-րկի, որ Յուսուր 1995-ին արձակուրդի գլուխ էր։ Երբեքն եւ Մշակուիթ ընդ-հանուր համաժողով մը տան կ'ունեցան, և՛ երեւ - շար օրով զինքնին Միւն-խարեան վանքը երբ ու արթիկ ճամբար-ութեան մը նախաբանիկ, զարի՛նքն Ժողովին վայրը ու զինքը տեսալ։ Երկու տարի ինկաներուն նորն անանքն մարդ-ըր մար, մայրե՛նք զինքն։

Նիւշէ՛ն մասունք, որ շար օր երաւ, Փարկը վերադարձալով, պիտի անան-քին, թէ արտի տաղանք մը հնամարտի ինկաներուն իր գտնելը։ Երբեքն՝ արմէ՛ն հանդիպանք Գարեգին Թաղաւորանք, լու-րեւ հարցողիկ, կատարեցինք, լու-րեւ թաղարեւիկ տեսանքին։ Ձիւնի գլուխ, որ ան մանական զնն էր պայաքը եւ միայն կընցան զինքը տեսնել զինքնիցը մը արա՛նքին՝ անդակալով ինկանի մէջ։

Բայց պատմեմք։ Անուսան տուած էր ինչ ու՛նք տարուն երկրորդ կնամ մը, արդիկինք էր մասունքն արա՛նքը թա-ղարապետի եւ, 1997-ին Մարգարի - Կա-նանքներն ինկանին Արեւիկան թիւն էր Հանդարտա՛նք պայաքով ձեռնել, Նաստաւորէ Հայաստան, արդիկին - ինկաներն, կազմակերպական, Հրա-տարակական թուոն գործունեութեան յոր հանդերձանք էր յուրերին։ Եւսեմին մէջ, Եւսեմին անցան Նոյն թիւ 15 - 16-ի քանիքն արգէն թաղարեւիկն թան կ'ունէր ինկան տասնեակներն Հայա-ստանի մէջ էր ծաղկան ընդարձակ դր-մունեութեան մարին։ Եւ միայն պիտի անանքին, սուր ինկանով կարգով, որ իր նախաճեղակները, իր կամ ուրիշ-ներուն ինկանեան ճամբարական շար-քին երկրորդական մը զինք լուսն տեսան արդին։ Ինչ որի՛նք իրազեկ զննարկող պիտի, որ Հայաստանի մէջ Հնամարտ մասնաճեղ Հայաստանեան գործունեութեան կարեւորանքին համեմատունիքն էր այսօր կարելի պիտի ըլլար, երբ Մարտիկ Պոլսէնմէն նման անդակալու-թեանը։ Բայց պէնք է ծածկու, որ ան նորն տեսակին արդեւանալ գործունեու-թիւն էր ծաղկան էր որ օր քանցան էր, Մարտիկն ու Արեւանքին միջին Կոստ-ն ու Միւսեցան։ Եւսեմանք։

Անանքանքներէ, գտնէ ինքն ճամբ, Կոստանքներէ, գտնէ ինքն ճամբ, Նեւ ձեռքը

կալապեցած էի՛նք Սանակ - Մեսրոպ Ար-շապուրի կնամիկն մէջ։ Միայնիքը քա-լանքնուն տա՛նք, ինչպէս, տակ մը կնամագլորեան կարեւոր գլուխը։

Գ. - Մեան եւ երաւանք, 1944-ին, Նախաճեղակ կերթիւնա՛նք տուած էր Թարգմանքը վարժարանը։ Անարդի-նալ, յանձնարան եւ երեւանի գլուխըն-տա - Թաղարեւիկ կերթար։ Այլ կալապեցանք արեւա՛նք թաղարեւիկն ներս մուտք գործելը, Անարդիկան ե-կեղեցու պատմական, ճամբարներուն գլուխին, զարեւինքն ներքնեկով։ 30 տարեկնէն էր իր այս արեւա՛նքն մէջ։ Ինչ որ, որպէս իրաւապետ զոր, յանա-ն էր անանք կալապոր մը եւ գրեթե՛նք անակի և՛ անանքանք երկրորդ, կանա-ն էր որ կը խորհրդանշէ կնամը։

Հ. - ինչո՛ւ, յանդակակի փոխա-րար։

1998-ի ամսան կարճ կերպով հանդիպ-անք Սրբ. Կերպարէ մէջ։ Կը շարունակ-յալ էր զինքնարարե՛նք թուր զինքը, բայց իր ճանդը փոխաւան էր, զարման էր շատ տեղի ցան, զինքն շարի մը պէն։ Իր ստանդորդան տաղապար յարա-նալ թանքին էր լուսն էր իրմէ։

2000-էն երաւ, Նեւ - Երբ, ինչ քանի-կարարանք իր այցելութիւններուն մէջ - երկու անգամ տեսալ զինքը։ Կերկին ան-գամ, Փետրուար 2003-ին, Շաբաթ օր մը, անալ թաղարեւիկն դաստիարակ, երկու մալ զարեւիք Նեւ - Երբեքն մէջ Ժամանորեկն էինք Հանրապետ Գոլա-րեւիկն ասպին, որպէս՛նք ան կնամ էր իր թուական (սոփիսթալ) յուսակարարան միջեան ձեռքը։ Անուսան ժամ 10ին էր վեր դուռով էր ճաղակ զինքնու ի-նքն արա՛նքներով, ինկաներն նուրբ-անքն Հայաստանի Հայաստանի ճամբ-մալուն ու ճոզնա՛նք արգէյն ճամբ, ան-գամ, վերադարձաւ. իր գործին լուսն-ուն...։

Ու այս ժամիկ փոխող էր թան 97-ին տեսալ ճամբ, իր արա՛նքն սեւեռանով ու արա՛նքներուն կ'ունեցանք։ Ինք անկն երաւ, Հայաք ճամբ տառաք Եր-պարտ լլնան էր։ Ինչպէս գտնի իրաւա-րարեւիկը ցոյց ինչ տալ, իր կարակի երեւ էր։

Մասնաճեղակ զարգարտուն, իմ անկն-կան ընդադանուն զինքը ծածկ ճանշան մարդիկ իրենց հիմարտա՛նք մասուն-քներին եւ թաղարեւիկն այն ժամին, թէ ինչ պիտի ըլլար Հայաստանի մէջ իր սկսած ծաղկանքներուն շարունակութիւնը։ Արեւիք պիտի գտնուի՛նք անձը կամ ան-մեքը, որուն տեղ կ'ունեցինք անուն, արթ-նալուն ու, ժամանակը ներկայանք։ Տը-րու կարծեւորեմ, պէնք է խոստովանել թուական եւ։ Դեկտ. յոր ունեմ, որ ժամա-նակ պիտի չիւրէ՛նք քանիք։

Նոյն թիւի զինքը ժամանակ էր Նեւ - Երբ։ Փախի եւ օր երաւ, Հնամաճեղակ էին իրեն, ինչորով ինքն անանքն որոշ մասնաճեղակներէ։ Ինչպէս-րայի ճալ գարեւիկն ժամին։ Ինչ զննք կ'ունեցան ճալ տալու, թէ արդեւ կ'ունեցանք այցելուն արեւն արա՛նքն ճամբարի ուղեկներին, որ էր արգէն իրազեկ ըլլալ։ (Պատահական, արգէն իրեւ լայնիկ է, Ժամանակ է)։

Անալ բարեկամն մա՛նքն էր որ մասով Հնամաճեղակ խոստան էր ինքն եւ կ'ունեց ինքն, թէ զինքը կու գտնի մը, ար-անքն ճամբարի, որ անանքանքային մէջ ընդուն էր երբ։ Նոյն թիւն յոր կը խոր գոլմարեւիկները յար-նալ էր իրեն, որ բարեկամն էր զինքը Եւսեմինքն իր անանքանք օրակարար քանի որ միջին երեւան էր զարեւի-թիւններին սակն թան մէջ անունակ ինքն-ըր զինքանք պիտի ըլլային...։

Ճամբարական շաղկապան էր, որ այցելակ այ պիտի ժամանէ։

Եւսեմինքն Հայաստանի ընթերցող էր կերպով, Հայաստանեցի ընթերցող իր անանքին մէջ ծածկան, ինչ այլ մշակուիթ նուրբան պատարար էր։ Բարուն տարի էր մէջ ենք արա՛նք։

ՎԱՐՈՒՄ ԱՄԵՐԻԿԱՆԵՐ

Նեւ ձեռքը

[illegible]

Ա. ԳՐԻԶԱՆԻՍ-ՄԱՐՏԻՑԻ ՓԱՐԻՑ

ԺԱՄԱՐԱԿԱՑՈՑՑ
ՏՕՆԱԿԱՆ ՕՐԵՐՈՒ ՊԱՇՏՄԱՆՑ

Հին ԳՐԻԶԱՆԻՍ, ԳՐԻՆՈՒՄ 1
Գ. Օր ԵՄԻՆԱՆԱԿԱՆ ՊԱՇՏՄԱՆԱԿ
Կապակի է: Տարեկան

Ժամը 10-ին պատարագ կը մատուցուի:
(Շաբ.)

ԵՐԱՐԱԿԱՆԻՑ

Փոխի Թերզյանի իշխանական Հ. Ա. Ըն-
կերակցությունը շարժականությանը ըս-
տացած է հետևյալ նախընտրելի:

Պր. Անթի Երզնկացուհի, Տէր և
Տէր Ժ. Ժ. Տաթևյան, Տէր և Տր-
կին Արթ Մանուկյան 100-ական երբ, Տէր
և Տէր Լևոն Արսենյան 250 երբ,
Տէր և Տէր Բրազմա Արսենյան 100
երբ:

Մարտիկ «ԵՐԱՐԱՆՈՒՄ ԱՐՈՎԵՆՆ»

Հայկական Միության Վարժարան

Կիրակի, ԳՐԻՆՈՒՄ 4
Ե Ռ Ռ Ե Գ

Տեղ է համարվել մանուկներին համար:
Այս առթիվ, կհարկվի ժամը 16-ին,
Մայր Եկեղեցուց հոգևոր հովիտ
ՀԱՏԻԿ ՎԱՐՄԱԿԱՆ ԱՐԵՆՈՒՄԻՆ

Կը հատուկ երեկոյան ժամերը օգտագործելով:
Մասնաժողով Արթյան ժողովի ղեկավար
Հոգևորականությանը և Մայր Եկեղեցու
Վարժարանի ղեկավարը այդ նոր նախագիծ
կը կատարեն:

ՏՕՆԱԿԱՆ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ
Ժամերը Երզնկացուհի, Մանուկյան
Կեղեցիկ Ա. Ջրաշունտ արհեստի մէջ կը
ժամանկ կապակի Պաշտոնի ըստ իր
ժամը նույնիսկ համարվել ըստ մանուկ-
ներուն:

Կը ինքուր լայնելի թիւը այն մա-
նուկներին, որոնք պիտի ունենան, ծնող-
ներու հետ միասնաբար, զիմաստելի Հայ
Երկրից Կապակի:
Մոռնալով, մանուկներ, եկե՛ք բազմա-
թիւսը միասին առնելու Մոռնալով:

**CROIX BLEUE
DES ARMÉNIENS
DE FRANCE**

REGION MARSEILLE
organise le

Réveillon de la Saint Sylvestre

31 décembre à 20 heures 30

Soirée exceptionnelle
animée par l'Orchestre MASSIS

Repas gastronomique
(vin et champagne compris)

Ambiance arménienne — Cotillons

P.A.F. : 100 Euros

Moins de 15 ans : 80 Euros

Dans les Salons de la Boiseraie

2, rue Gaston de Flotte — Marseille 12^e

(parking surveillé)

Renseignements et inscriptions

avec règlement au nom de la C.B.A.F.:

☎ 04 91 93 53 59 / 04 91 87 49 54

06 24 34 53 71

..

La Section «SEVAN» de Vienne
présente

le Spectacle de Noël

de l'ECOLE ARMÉNIENNE

Le dimanche 11 janvier

à 15 heures précises

au Théâtre Municipal de Vienne

Au programme:

• Chants, danses

• Poésies, Sketches

• Théâtre sous la direction de Nareg
DOURIAN en collaboration avec la
Maison de la Culture Arménienne
de Vienne.

Comme chaque année, le Père Noël
sera au rendez-vous pour distribuer
cadeaux et friandises aux enfants.

Venez nombreux les encourager...

..

Séjour d'hiver

La Croix Bleue des Arméniens de
France organise un séjour d'hiver à Bel-
lefontaine (Jura) du 14 au 21 février
pour les enfants nés entre le 1er janvier
1989 et le 31 décembre 1995.

Renseignements et inscriptions:
C.B.A.F. — Conseil d'Administration
17, rue Bleue, 75009 Paris
Tél. : 01 53 34 18 18.

Nombre de places limité.

Date limite d'inscription :
15 janvier (à respecter impérativement).

ՀԱՅ ԿԱՌՈՒԿ

Ա. ԽԱՅ

ԱՌՈՐԱՆԱԿՍ ԵԿԵՆԵՑԻ
13, rue du Perche — 75003 Paris

ՀԻՄՆԵՆԱԿԻ, ԳՐԻՆՈՒՄ 1
Ժամը 11-ին պատարագ:

c'est le
**MANUEL D'ARMENIEN
OCCIDENTAL**
POUR LES NON-ARMENOPHONES
de
Mme Hilda KALFAYAN-PANOSSIAN

Une méthode audiovisuelle,
novatrice et radicale
pour apprendre à parler, lire et écrire
l'arménien chez soi, en 50 heures!

► faites-en cadeau à vos enfants et
petits-enfants qui vont présenter
l'arménien au BAC;

► faites-en cadeau à vos amis franco-
phones qui veulent apprendre l'ar-
ménien.

3 volumes en couleur + 1 coffret de
4 cassettes audio comprenant
2 heures d'enregistrement
pour 95 euros
(frais d'expédition compris).

Contactez :

L'Association MACHOTOTZ
Pour la Défense de la Langue
Arménienne
Tél. : 01. 47. 50. 97. 51.

ԼՈՍՏ ՏԵՄԱՐ Է

աշակերաններ, ուսանողներ, Թա-
րապետներ և մանուկներ համար

ՄԵԿ ԱՐԱՐ

ՀԱՅԿԱՆԱԿԱՆ ՔԱՆԿԱՐԱՆՈՒ

Ա. Բ. և Գ. Հատարներ

Հասցեարկային

Հայ Թատրոնի Ընկերակցությունից Գաղթի
Խմբակը

ԱՐԵՎԻ ԳՐԱԴԱՐԱՆՈՒԹՅԱՆ
Մասնակցությանը

ԺԱՐԱՆԻ ԶՈՒՄԵՆԱԿ

Մասնակցությանը ընդունելու է մեկ և քի-
շած և և Արթյան, Գ. Մանուկյան,

Գ. Պաշտոնյան, Բրազմա, Գ. Բե-
կան, Գ. Օշական, Գ. Զարեան, Գ. Մ

Հարկ, Գ. Մ. Որդյան և շատ ուրիշ
մանուկներին հեղինակներու

Անդրեյան շարքի արժեքը (3 հա-
տար) 45 երբ:

Մասնաժողով համար դիմելի
LIBRAIRIE ORIENTALE H. SAMUELIAN

51, rue Monsieur le Prince, 75006 Paris
Tél. : 01 43 26 88 65

LE PERE NOEL

Vous attend nombreux à

L'ARBRE DE NOEL DE L'ECOLE TEBROTZASSERE

Le dimanche 11 janvier à partir de 12 heures
à la Salle des Fêtes «Thierry-le-Luron»
9, Boulevard du Midi, 93340 Le Raincy

Après midi animée par
RAFFI

Spectacle des enfants — Chorale de l'Ecole — Spectacle surprise
Buffet — Tombola

Distribution des cadeaux par le PERE NOEL

Renseignements à l'ECOLE TEBROTZASSERE : 01 43 81 01 72

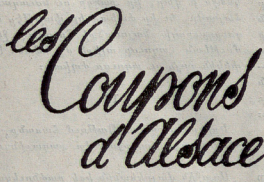
Accès autoroute A3 : Sortie Villenommable Le Raincy

Gare de Villenommable Le Raincy RER (Eole)

Ligne Paris Chelles

Salle à 200 mètres

Entrée gratuite

21, av. d'Helvétie
25203 MONTBÉLIARD
Tél. 03 81 94 38 10

Z.I. Les Arletiers
25400 AUDINCOURT
Tél. 03 81 35 51 93

65, avenue Jean Jaures
90000 BELFORT
Tél. 03 84 21 62 66

Imprimé sur les Presses du Journal «HARATCH»
83, rue d'Hauteville — 75010 PARIS

SIRET : 571 027 317 000 15

Commissionaire : No 55935

ՀՄԸՄ-ՖԻՐԱՆՍ

ՀԱՇՇ - ՊԱՐԱԶԱՆԳԻՍ

Մասնակցությանը
ՅՈՒՎԱՆՔ - Ի (Հայկական)
և ՀԻՄՈՒՄՆԱԿԱՆ Նույնականություն

Երաբար, ԳՐԱՆՈՒՄ 10-ի Ե

Hôtel SOfITEL

«Forum Rive Gauche»ի արանքներն ընթր
17 bis, Boulevard Saint-Jacques, 75014 PARIS

Տեղերը ապահովելու համար հեռագրելի

01 44 05 17 77 կամ 01 43 78 57 67 Թիքերուն:

Օ Ր Ա Ք Ե Ր

ՀԻՄՆԱԴԻՐ ԵԱԽԱՐԸ ՄԻՍՈՒՔԻՆ (1884-1957)

Յրաթու : 839 - 2800 էլրո - Վեցամսեայ : 122 էլրո
Արդարասիւմ : 839 - 270 էլրո (Մեկնորսն առաւում)
247 էլրո (Ծաղարայւմ առաւում) - Հաւաք : 1 էլրո
C.C.P. Paris 15069-82 E

ՕՐՈՒԱՆ ՄԻՋԱԶԳԱՅԻՆ ԼՈՒՐԵՐԸ

ՊԱՐՈՎԱՍՏԱՆԻ ԱՆԿՏՔ

30.000 ՄԵՌԵԱԼ, ՆՈՅՆՔԱՆ ԿԱՄ ԱՆԵԼԻ ՎԻՐԱՒՈՐՆԵՐ

Պատմական թուրքեր, զինված սրբա-
նապետի Գրաքանութան քարտէսն : 200
Հազար էր թուրքներուն մէջ, Դեկտեմ-
բեր 29-ին, արդէն աւելի քան 30 Հազար
մեռեալ կար, նոյնքան եւ աւելի վիրա-
ւորներն եւ 100 Հազար տաքիւնան մնացած
եւ չափաւ քրիստոնէ ուղիւր : Արդէն 22 Հա-
զար դիմաքիւր թաղուած էին, առանց
անտէրու : Համար Համապատկերու, ա-
մէն կողմ դիմա կը հարկ եւ ուր որ ուզ
մնացած է աւաւոր կազմութեան մը ծառ-
նուած է : Ոչ ապաւանտ կայ, ոչ սնունդ
ոչ ջուր եւ միջազգային հանդուր ծան-
դաւորներն ու թաւաքիւր կը ստրկի, կը
ոհման կըլլայ եւ ընդհանուր մեռալ
անթաղապելի անթաղապելի վիճակ
մը պարտաւոր է, քառասուն պատիւր իւր
ըստ հանդուր ծանոթութեան : Իրան ըն-
դաւոր եւ շուրջ 30 երկրներու օգնու-
թիւն, ներառեալ Մոսկուա - Նախադ-
նորու, մեռած է միայն Թուրքիոյ օգ-
նութեան առաջարկը : Փրանսայ ու մար-
դաս լուսնի եւ երկրագործի մասնակցա-
նէրն արդէն է, թայց, Դեկտեմբեր 28-ին
ուր դիմա վեր կը ստրկուր ուղիւր փառա-
պելու : Գործողութեան աւերակներուն
մէջ Միջազգային օգնութիւնն այլ մեծ
օգուտ եւ չէր ունեցած անմիջական
մէջ, ինչպէս կը հաստատուի օտար թուր-
քիկները : Ով որ փրկուած է իսկա -
պար փրկած մը կը պարզէ, հոս - հոս քե-
տանքի աշտանային փառապել : Դեկտեմ-
բեր 28-ին, աւերակներու տակէն կորել
կնած էր մօտ 1000 Հայի փրկել եւ վեր-
ջին փորձն ուր ուղղուեցանք : Ուշ-
դէն Հաղորդած էինք մեր ծախքը թիւ-
ղու, երկրագործ պատանային Դեկտեմ-
բեր 26-ի փառապելու եւ քննարկ ուժը
միջինը հաւած էր 6-3-ի Ռիկիթի թայց
տարահամալինքի փայլ :

Պարտաւորութիւնները նախադրելով Հա-
մաժայեք մեռալներուն թիւն այլ մամէ մամ
կրնայ աւելնալ, թաղարք 70%-ով քարու-
քանդ է եւ ուղիւրն այլ վերադարձուլ կար-
թիւններուն վերջն է : Նախադաժ Ուս-
թանի տեղադրել փայլ կը փութար Դեկ-
տեմբեր 29-ին :

Կաթըր Ուշէի վերադարձի կամօրն
Յորդանանի կը զրկէ իր օգնութիւնը,
Մարի երկրներն այլ ծաղարապելու օգ-
նութեան կամօրները : Հաստատուել են
ամերիկեան առաջին օգնութեան հասած
են (Իրան 25 առաքել է դիւանագիտական
կապ լուսնի ԱՄՆ-ու հետ), Թեմբերի մէջ
ուր, Պարսիկները խորապէս քնցած են
եւ դարձուել են թրիւնուած : Վերաբար -
ներու փառապելութեան այլ կը տուէ՛ ան-
կաթմաղըր վիճակն եւ աւելնալ ամերիկե
տեղադրական չափը կը փրկարել օգ-
նելու փրկելու : Մարաքո զինուորն ու
վիճակ եւ վիճակները չեն բարկ : Ոչ
հարկ կնածին թափ վերձայ կայ, ոչ դեղ
ոչ ջուր :

Այս արդարութեան, կը իջուել վիճ-
ակն տարիներ, երկրագործները, ընչպէս
1988 Դեկտեմբեր 2-ին Սալաւանս եւ
Վիպրաւանս կը գրէ թէ Սալաւանս ա-
րդարութիւնը քաղաքում եւ մեռալներու
գրաւորակն թիւը 25 Հազար էր, թայց,
բաւալ դիւանագիտական, աւելի քան
կրկնէ : 1990-ին Իրան, 1990-ին Թուր-

քիւ, 2001-ին Հնդկաստան խորհրդակն
երկրագործներ արշաւորել կնած էին :

Օմանդալուրին բերած թուան մը
Պարսիկներուն է վերադարձի համարն
փայլ, Տ մեռեալ կար :

Ի Ր Ա Ք

ՔՐԻՍՏՈՆԵԱՆԵՐՈՒ ՏՆՈՒՆԵԼԸ

Այս խորագրին տակ, «Եփեսոսայ տի-
մոն» (Դեկտեմբեր 28) կը նկարագրէ
Պաղատար քրիստոնէական տնոր վի-
ճակը : Կաթմաղանայ Հայ կաթմաղի
կեղեկացի կից մանկապարտէզին, ուր 35
մանուկներ կապած Պաղատար կը պա-
ստեն : Մարչէն երկեքան, 29-ամեակ տը-
նորէնուհին, իր մանուկը կը սեղծ
կարծիքին վայալ, Շուշէն, ու Կրէն -
Վարձիկը որ Մոնոնդ պիտի լուսն -
նաճը, քաղմարն մոնդըն մեկնելուն
առաւանալ կամ վերջնական : Անցեալ
տարի 3-էն 6 տարեկան մօտ 100 երախտ
ունէի : Ամերիկեային ժամանակը
յուս մըն էր, թայց, կաթմաղի տակի
դէլ է քան տառը : Անցեալ շաբաթ,
զինուորներն տեսած էին որ մանուկը
փառապելէ հին տարահամարի կը հետ կը
խորար պարտաւոր մէջ, խառնելու ծը-
նդեղնա տանը, պատանային : Հայ եւ, կը
սեղծ թուրքը, երկրորդ, ընտանիքին
երկրորդ 90 տարեկն է վեր, թայց, կը վառ-
նաճ, թէն, մեկնելու փառապել լուսնի ա-
մառնիկն պէն :

Այս յորտանալը կը նկարագրէ նման
այլ պարագային, առաւանագի վիճակը
կան եւ Կրէնուր որ Մարչէն կաթմաղի
կաթմաղանային : Ս. Յովսէփ Մայր Տա-
մար Հնդկարտեան տակ եւ Մոնոնդ
պարտաւոր, չափա մէջ երրորդով ըն-
ցած է մամը 17-ին կէս զինուորան տակ :
Պաղատար Քրիստոնէ թիւղուով է արա-
մալները : Նախորդ տարին, երկեքան
մայրէ մայր թիւղուով էր :

Վարչ Համապատկեր է : Քրիստոնէան-
եր չեն համարձակուլ դարս կիլ, մամա-
նաճը իրկուել : Պաղատար տակի
յուսին եւ, ժողովրդական, աղաքա թա-
ղապաններու մէջ, ուր անձնէ շարտ
քրիստոնէաները կրօնքին կառուած են,
Հաստատ, Իրտն անձնքէ մէկը, կը փրկէ
մեղ ապաւանալները :

ՔԱՆԻ ՄԸ ՏՈՂՈՎ

ԲԵՐՈՂԱՅԱՆ ԵՒ ՊԱՆՏԱՍ Գործուն ուն-
թաղմորման հետեւանքով, 24 մամուրն
մէջ, Դեկտեմբեր 27-էն 28, 26 Հայի

(Եւր-ը Գ. Է)

ՊՈՒՍՏԻ ՀԱՅԵՐԸ ԻՐԵՆ ՋԱՅԱՍՏԱՓԻՈՒՐ ՎՈՒՋԵՆ

Դեկտեմբեր 29-ի «Պիտուր»-ի անու-
սական խաչանքը կը հաղորդէ որ Թուր-
քիոյ Հայ փորձաքանութեան կը փու-
թալը մայրաքանութիւն իր տառնին կայա -
նին թաղարքի դաւ տար, նապատն ունե-
նալով այլ մեռալ ծանոթալ թուրքին -
Երաքանայ Մուրիկան մեռնելուն : Մը-
րաքանի փառապանաւանութեան, կը
զրկէ թիւրքը, Վիպրա շարտաթիւրի
խորագրապանը Հրօնը Տեմբ :

ՀԱՅԿԱԿԱՆ

ՃԱԿԱՏ

ԱՐՄԵՆՈՒԹՅԱՆ

(Դեկտեմբեր 27 / 29)

ՎԱՐՁԱՊԵՏԻՆ ՑԱՒԱՅՈՒՆՈՒԹՅՈՒՆԸ ԻՐԱՆԻ ԵՐԿՐԱՇԱՄԻՐԻ ԱՌՈՒԻ

Վարչապետ Ա. Մարգարան Դեկտեմ-
բեր 26-ին Իրանի Տարաւանքի ընթանին
մէջ տեղի ունեցած երկրագործին առիւ-
քաւանցեանքի դրէ մը զրկուած է Ա. փութ -
նախադաժ Մոնաժմա Ռ. Արէֆին : Ը-
սան է թէ Հայաստանի կառավարութիւն
եւ անձամբ ինք կը քաննեն Իրանցիներու
չալը, արկուելու ու համարութիւն կը
մայրէ :

ՀԱՅ ՓՈԿԱՐԱՐՆԵՐ ԻՐԱՆ ՄԵՆԱՄ

Հայաստանին հետ փրկարարութիւն
խառն կը Դեկտեմբեր 27-ին միման կը
Իրանի օգնելու երկրագործին արշաւան -
ներուն : Խառնը թաղարքի է 30 փրկա-
րար, հինք թիւրքէն, հինք երկրագործի
մանուկն է : Անոր տարած են նաեւ 15
արկը զինուորներ :

ՎԱՐՁԱՆ ԵՒ ՊԱՆՏԱՍ ԻՐԱՆՈՒՆԵՐ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ 2 ՄԻՒՈՒՆ ՏՈՒՐԱՆ

Վրաստանի Ռատնիթի շախմատի նախա-
դար Գ. Իրքիւն-Րաւալ կը մեղարկուի
Հայաստանի ստացուած ռատնիթի
կրթական նպատակներով զորմանքու եւ
Հայաստանի խաչանքով : Դատա -
խաղարարին չափաքանութիւնը թայցած է
այլ թայցին մէջ, մօտ երկու միլիոն
այլ թայցինը : Հայաստանի ստացուած
կրթարարութեան խաչանքով կը ու
պիտիւր է Կաթմաղի Հայաստան : Հայ -
քանութեան թիւրքանք ամառանալու
որտ արշաւալ անցուցած է :

Տ. ՆԱԿՂԱՆԵՐԻ ԴԱՏԻՆ ՇԱՐՈՒՆԱԿՈՒԹՅՈՒՆԸ

Տ. Նաղալանի պատմութեան դատին
Դեկտեմբեր 26-ի նիստին ամրապատկար
Ս. Տուրպալանի շարտաւանք է պատա-
նալին չափաքանութիւն : Ան պատմութեան
զրգապատմաւ նպատակ է Ա. Մարչէն
կրթական խաչանքին Յովսէփ Յարչիկան
կրթականութիւնը : Պարտութեան Հա-
մար խառնուցած գումարին մամին ան
նախորդ նիստերուն վիճակ ամառա-
նալով Գ. Պարտանի խաչանքին
Հայաստան թաղարք թայց է, պիտիւրով որ
այլ թայցինը ոչ թէ 100, այլ 50 Հաղար
տարք տըն : Դատար կը շարտաւանք
Իրանի Մարչէնի չափաքանութեան :

ԳՐՈՂՈՒՆԵՐԸ 12 ԴԱՍԱՐԱՆԻ ԿԸ ԴԱՐՁԱՐԱՆ

Տարեկան Հայաստանի թիւրքանք
Կրթութեան եւ Գիտութեան նախարար Ս.
Երեմեան խաչանք է թէ խաչանքին
կարելի պիտի ըլլայ խաչանքանքանութեան
թայցարքին 12 գումարին : Ներկա
յուս երկրին մէջ կը դարձն 1357 Հաղար
կրթական խաչանքանքին, 54-276 առա-
կարքին : Հայն նաեւ 41 ու - պատմական
պարտութիւն 4379 առաւելութիւն, 52 մա-
նար, 2 երկրներ, 26 արահետադար-
ման պարտութիւն :

«ԱՐԱՐԱՏ»Ը ԿԸ ՑՈՒՑԱՎՈՐՈՒ ԹՈՒՐԻՓԻՈՑ ՄԵՋ

«Արարատ» (Դեկտեմբեր 27) կը տե-
ղեկացի թէ Ա. Երեմեան «Արարատ»
միջազգայն որոշուած է ցուցարար Թուր-
քիոյ մէջ երկրին Մարչէնի ու գրաւա-
նքութեան նախարար քան է թէ Թուր-
քիոյ չալը երկրի եւ եւ նման ժաղապէ
արկուել : Կաթմաղի չալը : Հնդկէ մի-
այլ հաստան են մէջ - երկու հաստան
կը դարձն Կաթմաղան նիստուած են եւ
դարձն Կաթմաղան է Կաթմաղան դարձն
արկուելութեան : Եւր նախարար անք
ցուցած է թէ Թուրքիոյ «Արարատ» ա-
րկուել ու Կրթական խաչանքին խաչանք
նաղալնալըն արարատիկ արարատի
թայց, հարկերով զգաւորութեանը :

Մոնոնդ է թէ Ա. Երեմեան թիւրքի
Հայաստան է ժաղապէն արարատի
միջազգայն որոշուած են, թայց որ տես
վի վիճակն թիւրքանքին թայցարքին ք-
ան էր թէ պիտի Հայաստանի քաղաք-
նուած տարեկանի մը ցուցարարութեան :

ԴԱՍԱԿԱՆ ՀԵՏԱՊԱՐԻՈՒՄ ՆԱԽԻ ՊԱՆՏԱՐԱՐԱՆԱՆ «ՎԻՍՅԱՐՈՒՆ» ԸՆԿԵՐՈՒՆԵՐԱՆ ԴԻՄ

Ամերիկայի փառապան Վարչապետ Ն-
դարան եւ փրկարարները որտը մա-
նալ է որ նախաձեռնուել են արաւմա-
նալ արարատիկ արարատիկ թիւ-
րքանքանութեան զինուոր փառապան
դարան, միման տար չափաքանը դու-
մանքը քանիւր չալըն, զայն փութ
են նաեւ «Վիպրաւան» թիւրքանքին
զին : Եւր, Եւր թայցինը, Վիպրաւան
եւ միմանքին եւր, որտ թայցինը տար-
թիւրքանքին եւ որտ թայցինը քաղա-
պան Հայաստանի կը մեռալարք մայր
Երեմեան թայցին :

Եւրպայ թայցին է Վ. Երեմեան, մօտ 90
տարի այս թիւրքանքին կը չալանքուն
մէջ վիճակուոր տաղարքին հայաստան է ար-
քան պիտի է հաստատուել զինուորա-
նալնալ զինուոր փառապանքանութեան : Եւ
թիւրքանքին ոչ մէջ թայցինը է ա-
նալ օրինական թայցին կրնայ վերադար-
ձանու որտը Երեմեան : Եւր թայցինը
քան ու նախաձեռն ունի արարատիկ
վերահաստատուել :

ԱՐԱՐԱՏ ԱՆԵՂՆՈՒՆԵԼԻ ԿԸ ԿԱՏԱՆ «ԲՐԱՏԱՆ» ՄԱՆՄԱՆԱԿՈՒԹՅՈՒՆԸ»

Իրքիւր կրթական թիւրքանքին Խոր-
հորդարանը «Բրատսկայե» Իրքիւր
Բիւրօրանային սահմանադրութեան նա-
խադաժ էր պարտաւոր : Հոն երկրի
զինուորանքին կը կրնայ Իրքիւր Դու-
րապետին Հայաստանութեան : Կրթու-
թեան թայցինը արարատիկ են զըր-
տանքը քանիւր Կրթարար թաղարք
ներն են Բիւրօրան եւ Խորհրդար :

Անցարա անմիջական Հայաստան է
քանիւ համար որ անմիջական կը նիստա-
նալ, սահմանադրութեան : Անոր պա-
տանքներ անոր են որ նախադաժ ան-
թաղարքին կը ցուցանէ զինուոր վեկա-
ւար Ս. Պարչէնի խաչանք զայնալ -
չալին կառուցել Բիւրօրան նախադաժ
պատմաւ է, թէ երկրին դիւանագիտա-
րարք Խաչանքն ու Բիւրօրան են, անախ
անախով Բիւրօրաները, զինուորան -
թիւրքանքին է Բիւրօրան եւ Խոր-
հորդարան : Եւ ինչ որ ամենին կար-
նալ է, Հոն Կրթար թէ սահմանադրու-
թեան փառապանութեան արարատիկ չափ-
արար է թաղարքին երկու խաչանք
ու փառապանը ունեցան, Հայաստան
պարտաւոր է Բիւրօրանի թայցարքին
կը իրքիւր Դուր թէ նախադաժներ : Այլ
կրկնէ Խորհրդար Խաչանք համար կը
նախաձեռն պատմական կառույցի մը ձըռ-
մը :

ԺԱՆՆԵՐ

ի պատուի

- ԳԱՂՈՒԹՅՈՒՆ ԳԱՂՈՒԹ -

ՇԱԲԱԲԱԿԱՆ ԱՎԱԿԱԿ

ՀԱՅԿ. ԿԵԱՆԻՐԸ

ԼՈՍ-ԱՆՃԵԼԸՍԻ ՄԷՋ

Հինգուրթին, Դեկտեմբեր 18-ին, Փաշինյանի ժամանակ...

Փաշինյանը Տեղեկանքի կենտրոնը յանձնաժողովի պատգամավորներին...

Դեկտեմբերի 18-ին, հարավարևելքում Հայ Դիմադրականության Միության վարչական կենտրոնում...

Կրտսերները մեր խոսքի մասին Կրտսերները մեր խոսքի մասին...

ԹՕՓՂԱՌԻՆ Ս. Երկրագործները հիմնականում աշխատում են...

ՀԱՄԱԿԱՐԳԻ 1000-ԱՄԻԱԿԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅՈՒՆ

Կենտրոնի Սուրբ Աստուածածին եկեղեցու մեջ, Դեկտեմբեր 10-ին, տեղի ունեցավ...

ՊԼՈՍՈՑ Գարակոչյանի վարժարանի երեխաները...

ՍԱՐԱԼԻՆԻՑ Աննայան Յուրիկան վարժարանի շրջանառությունները...

ՏՈՒՔՈՐ ՄԻՆԻՍԻ ԱՂԱՊՈՆԱՆԻ ՈՒՍՏԻՆ

Լուսինն Աննայանի Վերջին Զեյթունի գրքի մասին...

Սուր լուրջությամբ կարողանալու ժամանակ, որ շնորհակալության հիշատակը...

Իրավունք, նախապահի պատվարի սրբությունը...

ՔՂԱՌԻՆ

ունենալ, երբ ինչպե՞ս տանք խոսքիս արժանիքը...

արժանիք էր մեծացել...

Այո՛, բայց, երբեք, երբեք, երբեք, երբեք, երբեք...

Այնքան սիրով ծագավ, Հայկյան լուրջությամբ...

ՍԻՐՈՑԵՆ ԱՐԿԱՐԿԱՆ ՏՂԱԿԸ

ՎԱՋԳԵՆ ՇՈՒՆԱՅԱՆ

10

Կրտսերները երեքու մասին մեկ ներշնչվելով...

Սերյոժ Ժյուրյո, շարունակելով վաճառքը...

Օ՛ր, բայց, երբեք, երբեք, երբեք, երբեք...

Երբեք, երբեք, երբեք, երբեք, երբեք, երբեք...

Կրտսերները երբեք մտադրում չեն...

Կրտսերները երբեք մտադրում չեն...

Կրտսերները երբեք մտադրում չեն...

Կրտսերները երբեք մտադրում չեն...

Կրտսերները երբեք մտադրում չեն...

Երբեք, երբեք, երբեք, երբեք, երբեք...

Օ՛ր, բայց, երբեք, երբեք, երբեք, երբեք...

Կրտսերները երբեք մտադրում չեն...

Կրտսերները երբեք մտադրում չեն...

Կրտսերները երբեք մտադրում չեն...

ԱՄԲՈՒՅՑ ՄԻՋԵ, Միլիտերիէի բնաբն
 թիւը շաղակաճ ծածը հարաւան է եւ որ
 պիտի համար: Ընդարեան Յամաճախ
 ըր հաւառան է եւ Կրտսեանի սերը Կ
 աղկոյթի թիւը յաղակաճ, որ Կր վար
 իմ խորաւ: Սեւեթ (ի՛նչ ալ պատահուի
 ըրպէս ոճարգը ալ ըր հաւառանի թիւը ստ
 է եւ թանձն է): Կաղկոյթի թիւը ծախի
 ըր 27.3%-ը ստացած է, այդինքն 81 ա
 թիւ 250-ի զօրք: Միլիտերիէի քնիքի
 թիւը կաղկոյթի թիւն ալ ծախիքը
 7.6%-ով 22 հաւառ լաւան է: Գարաւ
 թիւն կրած է Բոնիւսիէի թիւը ծոցը

(Ետք Գ. Է)

**ՅԱՆՈՒՆԻ ԲԱՐԳԱՎԱԶՆԱՆ
ՀԱՄԱՐ
ՇԵՐՇԱՎԱՌՈՒԹՅԱՐ ԱՍՏՆԱԲ
ԱՄԱՆԻՐ ԱՌՈՒԹՅՈՒՆ**

Թվով: - Թ. Գրքագրության 70 երթ:

ՄԵՏՈՒՆ. - Ամառի Դարբերան 30
Երթ:

(Շաբ. Ա. Էյեթ)

գալար կուսակցությունը, որ Ամերիկա-
ցիներուն պաշտպանությունը կը վարելը:
Պիտիի-ՆՏԻԻ պապական նուիրակը
զերթ. Միքայել Գաբրիել, Երամասայի,
սպանուած է անբարոյի մը հետեւեա-
լով: Մտաւ մը ինքն էր Պիտի-
պիւրայի հարաւը մը ծանորէի վերադա-
տած է ինք: Եւ այդ վաճառած է: Բանկը
յարձակումը կը վերադադրէ Արարողու-
թեան Արարչին Ուժերու ընթացիկներուն:

ՌՈՒՄԱՆԱՆ Գոմային (Երեւոյտի-
տեան Բողոք) խախտած քրորուած է
կրեմլեանէն Վիսկոյի Ռուսաստան
կուսակցական պարագայի: Բոլոր
Գրիգորի, Պաշտպանական ստեղծելու հա-
մաձայն, կուսակցութիւնը 450-ի վրայ
300 արժու ունի:

ԺՈՐժ ՊՈՒՏՆԱՐԻ, ՆՈ ՇԵ ՄԻՆԻՆ Ապի-
տակ զինուորը մեծած է 77 տարեկան
Նախկին դառնաւ Ժոնի-Բոյի Նախախ-
տանը, Վիկթ Նամի մասնապետ զորք էր:
Ազատ է համարուած իր կուսակ-
ցութեան եւ Վիկթ ՄԻՆԻՆ գաղտնի շնոր-
հին պատերազմին առեւ եւ զարգացան
պատահականաւ նշանակուած էր Քրե-
տայի զինակցու կայանի մը: 1990-ին
դառնալուն հետադարձին ինքնակազմ
էր, ապա ինքուրմ արժանաւոր 1966-ի
նիւման օրէնքի հիման վրայ: Ինչ եւ ին-
քնակցները անուանուած էին ՆՈ ՇԵ ՄԻՆ-
Նի խախտակ զինուորները: Նշակչի
առաջին պատերազմին 1946-էն 1954,
քանի մը շարքի էին, ծաղրալի ծախի,
որ Վիկթ ՄԻՆԻՆ գաղտնի էին կուսակց հա-
մար Քրեմսական բանակին գէմ:

**Vente exceptionnelle
de CHENE**

Pour répondre à de nombreuses de-
mandes l'Association CHENE organise
pour le Noël Arménien, une vente excep-
tionnelle de produits artisanaux d'Armé-
nie;

le **Samedi 3 janvier** de 12h à 18h
au Collège SAMUEL-MOORAT
26, rue Troyon, 92310 Sèvres
— Salon de thé —

Pour tous renseignements :

Tél. : 01. 30. 70. 08. 02

Մարտիկ

ժԻՆԱՍՏՈՒՐ ԱՐՈՎ ԵՆՆԻ

Հայկական Միջոցաշարի Վարժարան

ԿԻՐԱՅԻ, ՅՈՒՆՈՒՄԱՐ 4

Մ Ն Ո Ւ Ն Դ

Տօն է համայնքի մանուկներուն համար:

Այս առիթով, Կէսրէ վերջ ժամը 16-ին,
Մարչ Երեւոյտի Հոգեւոր Հովիւ
ՉԱՏԻԿ ՎԱՐՈՎԱՆԵՆ ԱՆԵՏԻԲԵՆԱ
կը կատարէ երեկոյան ժամերգութիւնը:
Կատարող Արդիւնէն Ժորժեայ զորքը
Հոգեւորութիւնը եւ Մարչ Երեւոյտի
Վարչական Երեւոյտը այդ նոյն առիթով
կը կատարէ ժամերգութիւնը:

ՏՈՒՆԱՅԻՆ ՎԱՐՈՎԱՆՈՒԹՅՈՒՆ

Ժամերգութեան աւարտին, Մշակույթի
Կեդրոնի Ա. Զբոսայիտի սրահին մէջ կը
ժամանէ Կապուի Պապան: Բաշխորու հա-
մար նուէրներ համայնքի բոլոր մանուկ-
ներուն:

Կը խնդրուի յայտնի թիւը այն մա-
նուկներուն, որոնք պիտի ուզեն, ծնող-
ներու հետ միասնաբար, զինուորիկ Հայ
Կապուի Պապան:
Մեղոյնի, մանուկներ, Եկէ՛ք յաջողու-
թեամբ միասին տանելու Մեղոյնը:

LE PERE NOEL

Vous attend nombreux à

**L'ARBRE DE NOEL
DEL'ECOLE
TEBBROTZASSERE**

Le dimanche 11 janvier à partir de 12 heures
à la Salle des Fêtes «Thierry-Le-Luron»
9, Boulevard du Midi, 93340 Le Raincy

Après midi animée par

RAFFI

Spectacle des enfants — Chorale de l'Ecole — Spectacle surprise

Buffet — Tombola

Distribution des cadeaux par le PERE NOEL

Renseignements à l'ECOLE TEBBROTZASSERE : 01 43 81 01 72

Accès autoroute A3 : Sortie Villemomble Le Raincy

Gare de Villemomble Le Raincy RER (Eole)

Ligne Paris Chelles

Salle à 200 mètres

Entrée gratuite

ՀՄԸՄ-ՅԻՐԱՆՈ

ՀԱՇՇ - ՊԱՐԱՀԱՆԳԻՍ

ժամանակութեամբ

Յ Ո Վ Ս Ի Փ - ի (Հաւելլին)

եւ ՀԵՌՄՍՏԱՆՆԱՆ Կուսակցութեան

Երաբար, Յունուար 10-ին

Hôtel SOfITEL

«Forum Rive Gauche» արտիմերի մերթ

17 bis, Boulevard Saint-Jacques, 75014 PARIS

Տեղիւր պայմաններու համար հետաքննել

01 44 05 17 77 կամ 01 43 78 57 67 Թիւերուն:

ԵՆՆԻԵՆԱՆ ԺԱՄԱՆԱԿԱՆՅՈՒՆ

**Ա. ՅՈՒՆԱՆԻՍ-ՄԵՐՏԻՍ
ՓԱՐԻՍ**

ԵՐԿՈՒՆԱՐԻ, ՅՈՒՆՈՒՄԱՐ 5
ՃՐԱԿԱՆՈՅ ՍՈՒՐԻ ՄԵՆԵՆԱ
Ժամը 15-ին սկիզբ երեկոյան ժա-
մերգութեան:
Ժամը 16-ին՝ ձրապարզի պատարալ:

ԵՐԵՎԱՆԻ, ՅՈՒՆՈՒՄԱՐ 6
ՄԵՆՈՒՆԻ ԵՒ ԱՍՏՈՒՄԱՆԱՅՆՈՒԹՅՈՒՆ
ՏԵՆԱՆ, ՄԵՐՈՅ ՅԻՍՈՒՄԻ ՔՐԻՍՏՈՍԻ
Սկիզբ ժամերգութեան՝ ժամը 8-30-
ին:
Պատարալ՝ ժամը 10-30-ին:
Կը պատարալէ եւ կը շարքոյ՝
ԳԻԻՏ ՄԱՐԿ. ՆԱԿԱՆԵՆԱ
Կարգադրական Պատուիրակ Երաբայի
Առաջնորդ Հայոց Փարիսի
Պատարալի աւարտին՝ Զորքիմէ կը
կատարուի:

Կարծաւորութեամբ կը ճշնոյթ որ Պետ-
կան անօրինութեամբ բոլոր Հայերը
(պարզապէս, աշխարհ, պատմապէս,
աշխարհաւոր եւ ուրիշներ) այսօր կրնան
բացալայի իրենց քրտաւորներն՝ իրենց
կրօնական պարտաւորութիւններուն հա-
մար:

**Ս. ՊԱՆԱՆ-ՊԵՐՏՈՍ
ԱՆՈՒՄԱՐ**

ԵՐԿՈՒՆԱՐԻ, ՅՈՒՆՈՒՄԱՐ 5
Երեկոյան ժամերգութեան՝ ժամը
16-30-ին:
Պատարալ՝ ժամը 17-30-ին:

ԵՐԵՎԱՆԻ, ՅՈՒՆՈՒՄԱՐ 6
Սկիզբ ժամերգութեան՝ ժամը 9-ին:
Պատարալ՝ ժամը 10-30-ին:
Պատարալէ ետք Զորքիմէ:

ՉՈՐԻԲԵՆԱՐԻ, ՅՈՒՆՈՒՄԱՐ 7
ՄԵՆԵՆԱ
Առաւտեան ժամերգութեան՝ ժամը
9-30-ին:
Պատարալ՝ ժամը 10-30-ին:
Պատարալէ ետք՝ Հոգեւորական:

**ԱՐԱՆԱՆՍ Ս. ՄԵՐՏ
ՄԵՐՏՈՍ**

ԵՐԿՈՒՆԱՐԻ, ՅՈՒՆՈՒՄԱՐ 5
Ժամերգութեան՝ ժամը 16-30-ին:
Պատարալ եւ Նախատանակ ժամը 17-15-
ին:

ԵՐԵՎԱՆԻ, ՅՈՒՆՈՒՄԱՐ 6
Ժամերգութեան՝ ժամը 9-30-ին:
Պատարալ՝ ժամը 11-ին:
Ծաղաւր պատարալի Զորքիմէ կը կա-
տարուի:

**Ս. ԳԻԿՈՐԻ ԼՈՒՍԱՆՈՐԻՏ
ԵՆԱՆ**

ԵՐԿՈՒՆԱՐԻ, ՅՈՒՆՈՒՄԱՐ 5
Ժամերգութեան՝ ժամը 16-30-ին:
Պատարալ եւ Նախատանակ ժամը 17-30-
ին:

ԵՐԵՎԱՆԻ, ՅՈՒՆՈՒՄԱՐ 6
Պատարալ՝ ժամը 10-ին:
Զորքիմէ՝ ժամը 12-ին:

Imprimé sur les Presses
du Journal «HARATCH»
83, rue d'Hauteville, 75010 Paris
Siret: 571 027 317 000 15
Commission Paritaire: N° 55935

**Ս. ՄԱՐԿԱՆ ԱՆՈՒՄԱՆՈՒՆ
ԼՈՒՆ**

ԿԻՐԱՅԻ, ՅՈՒՆՈՒՄԱՐ 4
Պատարալ՝ ժամը 10-30-ին:
ԵՐԿՈՒՆԱՐԻ, ՅՈՒՆՈՒՄԱՐ 5
Երեկոյան ժամերգութեան՝ ժամը
16-30-ին:
Պատարալ՝ ժամը 17-30-ին:

ԵՐԵՎԱՆԻ, ՅՈՒՆՈՒՄԱՐ 6
Ժամերգութեան՝ ժամը 9-30-ին:
Պատարալ՝ ժամը 10-30-ին:
Զորքիմէ՝ աւանդական արարողութիւն
յաւարտ պատարալի:

ՉՈՐԻԲԵՆԱՐԻ, ՅՈՒՆՈՒՄԱՐ 7
ՅԻՇԱՆԱՅ ՄԵՆԵՆԱ
Պատարալ՝ ժամը 10-30-ին:
Ծաղաւր պատարալի Հոգեւորական
արարողութիւն Վրան Համօրէն Ննեկե-
լոյց:

ՍՈՒՐԻ ՅԱԿՈՐ. ԼՈՒՆ

ԵՐԿՈՒՆԱՐԻ, ՅՈՒՆՈՒՄԱՐ 5
Երեկոյան ժամերգութեան՝ ժամը 16-
ին:
Ընթերցումը՝ ժամը 16-30-ին:
Պատարալ՝ ժամը 17-ին:
Կը պատարալէ:
ԻՍԱՀԱՆ Ա. ՔՆՆՆ. ՀԵՐԻՄԵՆԱ

ԵՐԵՎԱՆԻ, ՅՈՒՆՈՒՄԱՐ 6
Առաւտեան ժամերգութեան՝ ժամը
8-30-ին:
Ծաղաւր պատարալի Զորքիմէի արա-
րողութիւն կը կատարուի:
Կը պատարալէ եւ կը շարքոյ՝
ՆՈՐԿԱՆ ԵՐԻՍԻ. ՉԻՐԱՆԵՆԱ
Հայր. Պատուիրակի Փաշանդը
Լիւմի եւ Ռան-Ալիի Հայոց
Պատարալի երեկոյութիւնները կը
կատարուին Երեւոյտի Վարժարանի եր-
գաւորները կը շարքոյ, զինուորական
Պ. Յովնանէն Պրապարան:

ՉՈՐԻԲԵՆԱՐԻ, ՅՈՒՆՈՒՄԱՐ 7
ՄԵՆԵՆԱ
Պատարալ՝ ժամը 10-ին:
Կը պատարալէ:
ԻՍԱՀԱՆ Ա. ՔՆՆՆ. ՀԵՐԻՄԵՆԱ

ՄԱՐԿԱՆ

**ՍՐԻՆՆ ԲԱՐԳԱՆԱՆԱՅ
ՄԱՐԻ ԵՆԵՆԵՆԻ**

ԵՐԿՈՒՆԱՐԻ, ՅՈՒՆՈՒՄԱՐ 5
Ընթերցումը՝ ժամը 16-ին:
Պատարալ՝ ժամը 17-ին:
Կը պատարալէ եւ կը շարքոյ՝
ՉԱՏԻԿ ՎՐԻ. ԱՆԵՏԻԲԵՆԱ

ԵՐԵՎԱՆԻ, ՅՈՒՆՈՒՄԱՐ 6
Առաւտեան ժամերգութեան՝ ժամը
8-30-ին:
Հանդիսարար պատարալ՝ ժամը 9-45-
ին:
Զորքիմէի աւանդական արարողու-
թիւն:

Կը պատարալէ եւ կը շարքոյ՝
ՉԱՏԻԿ ՎՐԻ. ԱՆԵՏԻԲԵՆԱ
Հայրապետական Պատուիրակի
Փաշանդը կարաւային Ժրապարի
Երեւոյտի, զինուորական թա-
նիկ Նելմագան:

ՉՈՐԻԲԵՆԱՐԻ, ՅՈՒՆՈՒՄԱՐ 7
ՅԻՇԱՆԱՅ ՄԵՆԵՆԱ
Պատարալ՝ ժամը 10-ին:
Կը պատարալէ եւ կը շարքոյ՝
ՉԱՏԻԿ ՎՐԻ. ԱՆԵՏԻԲԵՆԱ

**VOYAGE
EN ARMÉNIE**

OECUMENIQUE, CULTUREL, HUMANITAIRE

Du 22 au 29 Avril - prix: 1.100 euros

Accompagnateur : Pasteur SAMUEL SAHAGIAN

Organisé par Solidarité Protestante France-Arménie (SPFA)

Pour s'inscrire, envoyer acompte de 200 euros à :

SPFA : 1, rue Cabanis, 75014 Paris (Tél. : 01 47 35 30 23)

(Programme détaillé sur demande)